

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2024

SADRŽAJ

1. STATUTARNI ELEMENTI DRUŠTVA	06
2. REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA	10
3. REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA	18
4. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA	23
5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	38
6. REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA	45
7. REALIZACIJA PLANA ULAGANJA	48
8. IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA	56
9. ZAŠTITA OKOLIŠA	61
10. IZVJEŠTAJ O UVOĐENJU SISTEMA UPRAVLJANJA ENERGIJOM (EnMS)	67

UVOD

Izveštaj o poslovanju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2024. godinu obuhvata najznačajnije pokazatelje poslovanja, prvenstveno o realizaciji elektroenergetskog bilansa (EEB), finansijskog plana, plana ljudskih resursa i plana ulaganja. Kroz Izveštaj su data poređenja ostvarenih energetske i finansijske veličine u odnosu na planirane, te ostvarenja iz ranijih godina, a obrazložena su i najvažnija odstupanja.

Kada se u Izveštaju navode izrazi plan ili planirano, tada se pod istim smatra Plan poslovanja za period 2024 -2026. usvojen u martu 2024. godine, u dijelu koji se odnosi na 2024. godinu.

Realizaciju elektroenergetskog bilansa u 2024. godini obilježili su nepovoljni dotoci vode na profilima HE na Neretvi tokom većeg dijela godine. U situaciji izostanka isporuka značajnih količina uglja za potrebe termoelektrana, problema u radu termoblokova zbog slabijeg kvaliteta uglja, cijene električne energije na javnom i tržišnom snabdijevanju, te rasta distributivne potrošnje kod krajnjih kupaca, naročito kod kategorije domaćinstva, nije bilo moguće da EPBiH pozitivno posluje u 2024. godini.

EPBiH je u protekloj godini:

- ostvarila obim proizvodnje od oko 5.318 GWh, što je u nivou ostvarenja u 2023. godini,
- uredno snabdijevala svoje krajnje kupce,
- u djelatnosti Trgovine realizirala ugovorene isporuke i obaveze prema elektroenergetskom sistemu BiH (u daljnjem tekstu: EESBiH),
- priključila veliki broj novih kupaca i malih proizvođača, te ostvarila rekordno visoke prihode po osnovu priključaka,
- zadržala procenat distributivnih gubitaka ispod 8% u odnosu na bruto distributivnu potrošnju,

- realizirala ulaganja od oko 109,0 mil. KM u vlastite djelatnosti,
- likvidno poslovala i pomogla održanje likvidnosti ZD rudnika uz uredno podmirenje finansijskih obaveza.

U otežavajućim okolnostima u poslovanju koje su obilježile proteklu godinu se između ostalog mogu izdvojiti sljedeći bitni događaji:

1. FERK je krajem aprila 2024. godine odbio zahtjev EPBiH za izmjenu tarifnih stavova i uvođenja blok tarifa kod kupaca na javnom snabdijevanju u kojem je primjena novih tarifnih stavova bila predviđena od 10. 6. 2024. godine. EPBiH je 27. 5. 2024. godine prema FERK-u uputila novi Prijedlog cijena javne usluge snabdijevanja s uvećanim tarifnim stavovima za električnu energiju za uslugu javnog snabdijevanja. Ovaj prijedlog je predvidio povećanje cijena električne energije na javnom snabdijevanju (energija + mrežarina) u prosjeku do 10 %, uz pretpostavku početka važenja uvećanih tarifnih stavova od 1. 8. 2024. godine. FERK je na svojoj 15. sjednici, održanoj 28. 6. 2024. godine, donio Odluku o davanju saglasnosti EPBiH za linearno povećanje cijena električne energije za kategorije domaćinstva i ostala potrošnja, s primjenom od 1. 8. 2024. godine. Odgoda primjene uvećanja cijena električne energije usluge javnog snabdijevanja je dovela do prihoda manjih za oko 7.5 mil. KM u odnosu na planirane.

2. Ugovorene cijene tržišnog snabdijevanja za period 1. 9. - 31. 12. 2024. godine za kupce koji su u skladu sa Zakonom o električnoj energiji Federacije BiH izgubili pravo na javnu uslugu snabdijevanja su bile niže od cijena predviđenih Planom poslovanja. Razlog tome je način primjene Odluke Vlade Federacije BiH o uvođenju posebnih mjera kontrole cijena snabdijevanja za 2024. godinu. Naime, cijene za ove kupce utvrđene su na način da su se cijene javnog snabdijevanja koje su bile u primjeni tokom 2023. godine uvećale za 20% dok su za potrebe izrade plana poslovanja ovi kupci posmatrani kao novi kupci na tržišnom snabdijevanju te im je kao takvim planska cijena utvrđena uz primjenu Odluke Vlade Federacije

BiH za nove kupce na tržišnom snabdijevanju. Shodno tome, na ovom dijelu ostvaren je značajno niži finansijski efekat od planiranog. Dodatno je i datum početka primjene zakonskih odredbi koje tretiraju gubitak prava na javnu uslugu snabdijevanja pomjeren za tri mjeseca u odnosu na plan, tj. od 1. 9. 2024. godine umjesto planiranog 1. 6. 2024. godine. Kašnjenja u postupku primjene odredbi Zakona o električnoj energiji u vezi s gubitkom prava na uslugu javnog snabdijevanja, novih tarifnih stavova na javnoj usluzi snabdijevanja, te zbog odstupanja u potrošnji rezultat je 25 mil. KM manji prihod za kategoriju ostale potrošnje i 3,5 mil. KM manji prihod za kategoriju domaćinstava.

3. Zavisna društva rudnici uglja nisu ispunila planove isporuka uglja prema termoelektranama, niti količinski niti kvalitetom, s konstantnim odstupanjem isporuke uglja u odnosu na ugovorenu dinamiku isporuke, što je negativno uticalo i na rezultate EPBiH i na rezultate rudnika uglja koji nisu ostvarili planiranu proizvodnju kao ni druge bitne parametre. Rudnici su ukupno u 2024. godini u odnosu na ugovorene količine isporučili manje uglja za oko 1,0 mil. tona, zbog čega je značajno umanjena proizvodnja električne energije iz termoelektrana, te nije realiziran nivo proizvodnje u TE predviđen Elektroenergetskim bilansom. Energetski izraženo to je oko 1.000 GWh neproizvedene električne energije u termoelektranama. To je uz sušne hidrološke prilike prouzrokovalo nedovoljne količine električne energije iz vlastitih proizvodnih pogona, te je EPBiH radi zadovoljenja potreba EESBiH bila prinuđena na povećanu kupovinu električne energije na tržištu po višim cijenama. Negativni efekat neproizvedene električne energije iz TE koja se mogla prodati na tržištu je oko 70,0 mil. KM.

Kao rezultat smanjenih isporuka uglja i potrebe za konsolidacijom depoa uglja, sušnih hidroloških prilika, u okviru tržišne prodaje električne energije plasirano je manje energije u odnosu na plan za oko 326 GWh, i ostvareni manji prihodi za oko 59,0 mil. KM. Za sanaciju ispada u termoproizvodnji, rasta distributivne potrošnje kod krajnjih kupaca, konsolidaciju energetskih resursa i sanaciju satnih deficita u proizvodnji, ostvaren je veći obim kupovine električne energije za oko 349 GWh u odnosu na plan, i veći troškovi za oko 78,0 mil. KM u odnosu na planirane po ovom osnovu.

4. Ostvaren je rast neto distributivne potrošnje kod krajnjih kupaca za oko 181 GWh više od plana, naročito na javnom snabdijevanju kod kategorija domaćinstva i ostala potrošnja, što je posljedica još uvijek relativno niske cijene električne energije za ove kategorije. Veći rast potrošnje je doveo do većih prihoda od prodaje električne energije, ali u situaciji viših proizvodnih cijena i nabavke električne energije na tržištu po visokim cijenama, rast potrošnje kod navedenih kategorija je samo povećao negativni efekat na rezultat poslovanja. Također, veća potrošnja je prouzrokovala i uvećane distributivne gubitke za oko 21 GWh u odnosu na planirane. Istovremeno, na tržišnom snabdijevanju na naponskim naponima 35 kV i kod direktnih kupaca na 110 kV ostvareno je smanjenje potrošnje.

S druge strane, EPBiH je u datim okolnostima uvećanim aktivnostima u djelatnosti Trgovine, na ime kupoprodaje električne energije, ostvarila pozitivan efekat veći od planiranog za skoro 23,0 mil. KM, čime su donekle ublaženi prethodno navedeni negativni efekti.

Također, tokom 2024. godine ostvaren je rekordan iznos prihoda od priključenja u distributivnoj djelatnosti, za 6,8 mil. KM više u odnosu na plan.

Kontinuirano su se provodile mjere na povećanju efikasnosti i smanjenja troškova poslovanja u skladu sa zahtjevima i ciljevima, odnosno poslovnom politikom Društva.

Prirodna nepogoda u vidu poplave koja je zadesila BiH u mjesecu oktobru 2024. godine izazvala je višemilionske štete. Društvo je pristupilo hitnoj sanaciji elektroenergetskih vodova, sanaciji oštećenih objekata, te uklanjanju plutajućeg otpada s površina akumulacija HE na Neretvi. Aktivnosti su realizirane vlastitim sredstvima, raspoloživom opremom i ljudstvom, bez refundacije iskorištenih resursa. Procjena troškova na sanaciji je oko 15,0 mil. KM.

Nastavljeno je s pružanjem finansijske i svake druge pomoći rudnicima u procesu prestrukturiranja, što je uticalo na poslovanje i likvidnost Društva u 2024. godini. S obzirom na već prethodno donesenu Odluku Vlade o privremenom zatvaranju i daljnju neizvjesnost poslovanja ZD RMU "Zenica" te neizvjesnu naplatu potraživanja, na teret rashoda perioda evidentirano je umanjjenje vrijednosti potraživanja po osnovu datih pozajmica u 2024. godini u iznosu od 9,6 mil. KM.

Potraživanja po osnovu subvencija za ugrožene kategorije stanovništva za 2022. i 2023. godinu u iznosu od oko 6,6 mil. KM još uvijek nisu naplaćena, što dodatno utiče na likvidnost i rezultat poslovanja. Društvo je bilo u obavezi na teret rashoda evidentirati potraživanje na ime subvencija u 2023. godini u iznosu od 2,2 mil. KM.

Broj krajnjih kupaca je povećan za 10,78 hiljada u odnosu na kraj 2023. godine, a može se primijetiti prilično povećanje obima krajnje potrošnje na distributivnoj mreži (kod svih kategorija, osim kupci na 35 kV i javna rasvjeta). Povećanje potrošnje je naročito izraženo kod kategorije domaćinstva, čemu je sigurno doprinijela i niska cijena električne energije u odnosu na ostale energente. Povećana potrošnja kod ove kategorije je imala dvostruki negativan efekat, s obzirom na to da su kod ove kategorije najniže cijene električne energije u odnosu na ostale kategorije i kupce, te da potrošnja kod ove kategorije prouzrokuje najveće tehničke gubitke, odnosno gubitke na mreži.

Društvo je očuvalo i učvrstilo dominantnu leadersku poziciju na tržištu krajnjih kupaca, gdje je na svom području snabdijevanja pred kraj 2024. godine ostvareno (energetski izraženo) tržišno učešće od 99,9%.

KLJUČNI POKAZATELJI O DRUŠTVU

Pokazatelji		2024.	Plan 2024.	2023.
Dionički kapital	mil. KM	2.237,0	2.237,0	2.237,0
Operativni prihod	mil. KM	1.229,4	1.248,8	1.141,2
Operativni rashod	mil. KM	1.181,0	1.102,7	1.070,9
EBITDA	mil. KM	48,4	146,0	70,3
Ukupan prihod	mil. KM	1.286,8	1.275,3	1.179,8
Prihod od prodaje el. energije i PU	mil. KM	1.163,5	1.194,4	1.089,0
Ostali prihodi	mil. KM	123,4	80,9	90,9
Ukupni troškovi i rashodi	mil. KM	1.344,8	1.274,4	1.507,4
Amortizacija	mil. KM	144,7	155,2	169,1
Dobit prije oporezivanja / Gubitak	mil. KM	-58,0	0,9	-327,6
Proizvodnja	GWh	5.317,7	5.920,5	5.333,5
Neto distribucija EPBiH	GWh	4.799,8	4.618,5	4.630,6
Tržišna prodaja	GWh	1.142,5	926,1	952,8
Broj kupaca (kraj godine)		816.498	813.774	805.717
Broj zaposlenih (na dan 31.12.24., neodređeno)		3.748	4.160	3.842

1. STATUTARNI ELEMENTI DRUŠTVA

STATUTARNI ELEMENTI DRUŠTVA

EPBiH je elektroprivredno društvo, koje obavlja djelatnosti: proizvodnje električne energije, distribucije električne energije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom.

EPBiH posluje u okviru devet podružnica i to:

Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica,
Termoelektrana „Kakanj“, Kakanj,
Termoelektrana „Tuzla“, Tuzla,
„Elektrodistribucija“ Bihać,
„Elektrodistribucija“ Mostar,
„Elektrodistribucija“ Travnik,
„Elektrodistribucija“ Sarajevo,
„Elektrodistribucija“ Tuzla,
„Elektrodistribucija“ Zenica,
uz organiziranu Direkciju u sjedištu Društva.

Društvo zastupaju i predstavljaju generalni direktor, izvršni direktori i direktori podružnica, u skladu sa Statutom i posebnim aktom Uprave Društva.

Organi Društva su:

- Skupština,
- Nadzorni odbor,
- Uprava i
- Odbor za reviziju.

Upravljanje Društvom, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

- generalni direktor,
- izvršni direktor za proizvodnju,
- izvršni direktor za distribuciju,
- izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- izvršni direktor za ekonomske poslove,

- izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse,
- izvršni direktor za kapitalne investicije.

Društvo ima sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene Zakonom i Statutom.

Direkcija Društva je organizirana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija za potrebe Društva kao cjeline, te za potrebe pojedinih elektroprivrednih djelatnosti i zavisnih društava.

PRIMJENA PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Društvo je u 2024. godini pratilo i primijenilo preporuke utvrđene Kodeksom korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, broj SD-7863/12-25/3 od 20. 4. 2012. godine. U Kodeksu korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo uvažene su specifičnosti koje proizlaze iz činjenice da je Društvo javno preduzeće, na koje se primjenjuje i Zakon o javnim preduzećima u Federaciji BiH.

U 2024. godini su pravovremeno izvršavane sve obaveze koje se odnose na objavu informacija predviđenih Kodeksom korporativnog upravljanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo i Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, broj: 99/22).

EPBiH je dioničko društvo. Prema listi dioničara, koju je Društvo pribavilo od Registra vrijednosnih papira za potrebe održavanja osamdeset i pete (vanredne) sjednice Skupštine EPBiH, Društvo je na dan 27. 11. 2024. godine imalo ukupno 2.584 dioničara (31.506.541 dionica). Na taj dan prvih deset dioničara su:

STATUTARNI ELEMENTI DRUŠTVA

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	Udio (%)
1.	Federacija Bosne i Hercegovine	28.472.181	90,3691
2.	Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina	390.678	1.2400
3.	ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	272.468	0,8648
4.	ZIF HERBOS FOND d.d. Mostar	210.011	0,6666
5.	ZIF „PROF-PLUS“ d.d. Sarajevo	206.577	0,6557
6.	ZIF „prevent INVEST“ d.d. Sarajevo	204.113	0,6478
7.	ZIF „BONUS“ d.d. Sarajevo	180.904	0,5742
8.	OAIF „VIB FOND“ a.d. Banja Luka	111.950	0,3553
9.	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	88.624	0,2813
10.	ZIF „FORTUNA FOND“ d.d.	74.929	0,2378

Društvo je u 2024. godini sazvalo ukupno sedam (7) sjednica Skupštine Društva, i to: 79. (redovnu) sjednicu, održanu 23. 2. 2024. godine, 80. (vanrednu) sjednicu, održanu 26. 3. 2024. godine, 81. (vanrednu) sjednicu, održanu 29. 4. 2024. godine, 82. (vanrednu) sjednicu, održanu 24. 5. 2024. godine, 83. (vanrednu) sjednicu, održanu 21. 6. 2024. godine, 84. (vanrednu) sjednicu, održanu 26. 8. 2024. godine, te 85. (vanrednu) sjednicu, održanu 27. 12. 2024. godine. Obavještenja o sazivanju su objavljena u dnevnim novinama i na web stranici Društva. Materijali za Skupštinu Društva su objavljeni na web stranici Društva, kao i donesene odluke na održanim sjednicama Skupštine.

Nadzorni odbor EPBiH je do 24. 2. 2024. godine djelovao u sastavu:

- Ženja Ljubuškić, v.d. član (predsjednik),
- Vedran Kaser, v.d. član,
- dr. sci. Milenko Obad, v.d. član,
- Edin Hamzić, v.d. član,
- mr. sci. Damir Okanović, v.d. član,
- Idham Kruško, v.d. član,
- Ivan Gržić, član.

Od 25. 2. 2024. do 29. 4. 2024. godine Nadzorni odbor je djelovao u sastavu:

- Ženja Ljubuškić, v.d. član (predsjednik),
- Vedran Kaser, v.d. član,
- dr. sci. Milenko Obad, v.d. član,
- Edin Hamzić, v.d. član,
- Damir Kurjaković, v.d. član,
- Eldar Aganović, v.d. član,
- Ivan Gržić, član.

Od 30. 4. 2024. godine, Nadzorni odbor djeluje u sastavu:

- Vedran Kaser, v.d. član (predsjednik),
- dr. sci. Amel Kosovac, v.d. član,
- dr. sci. Milenko Obad, v.d. član,
- Edin Hamzić, v.d. član,
- Damir Kurjaković, v.d. član,
- Eldar Aganović, v.d. član,
- Ivan Gržić, član,

s tim da su dotadašnji vršioци dužnosti članova Nadzornog odbora Društva na 84. (redovnoj) sjednici Skupštine Društva, održanoj 26. 8. 2024. godine, imenovani za članove Nadzornog odbora do isteka četverogodišnjeg mandata člana Nadzornog odbora Društva koji je započeo 23. 8. 2023. godine.

Niti jedan član Nadzornog odbora nije dioničar EPBiH, dok jedan član, Damir Kurjaković ima u vlasništvu 25% udjela (odnosno 4.000,00 KM temeljnog kapitala) u društvu “4F Energy d.o.o. Gradačac” koje se potencijalno može smatrati konkurentskim društvom EPBiH. Imenovani je, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom Javnog preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo podnio zahtjev Nadzornom odboru Društva za dobijanje saglasnosti za bavljanje konkurentnom djelatnošću, povodom kojeg je Nadzorni odbor Društva na 50. sjednici, održanoj 30. 10. 2024. godine, donio Odluku kojom mu se daje saglasnost da, u svojstvu suvlasnika u osnovnom kapitalu privrednog društva 4F Energy d.o.o. Gradačac, učestvuje u djelatnosti proizvodnje električne energije.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva i radi na osnovu Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima, Statuta Društva i Poslovnika o radu Nadzornog odbora. U toku 2024. godine održano je 40 sjednica Nadzornog odbora i to 18 redovnih i 22 vanredne sjednice. Bliži opis aktivnosti Nadzornog odbora u 2024. godini je sadržan u Izvještaju o radu Nadzornog odbora za 2024. godinu.

Odbor za reviziju se sastoji od 3 člana. Odbor za reviziju je do 28. 5. 2024. godine djelovao u sastavu:

- mr. sci Almira Zulić, dipl.ecc,
- Mustafa Šakić, dipl. ecc,
- Ismeta Jakupović-Divković, dipl. ecc.

Od 21. 6. 2024. godine Odbor za reviziju djeluje u sastavu:

- mr. Mevledin Bećirević, dipl.ecc,
- Namik Smajović, dip. pravnik,
- Suljo Kasapović, dipl.ecc.

Članovi Odbora za reviziju nemaju u vlasništvu dionice/udjele u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima EPBiH. Odbor za reviziju obavlja poslove u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, Poslovníkom o radu Odbora za reviziju i drugim aktima Društva. Bliži opis aktivnosti Odbora za reviziju u 2024. godini je u Izvještaju o radu Odbora za reviziju za 2024. godinu.

Uprava Društva je u 2024. godini djelovala u sastavu:

- dr. sci. Sanel Buljubašić, generalni direktor,
- Fahrudin Tanović, izvršni direktor za proizvodnju,
- Edisej Sjerotanović, izvršni direktor za distribuciju,
- dr. sci. Nevad Ikanović, izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu,
- Sanela Jurišić, izvršna direktorica za ekonomske poslove,
- mr. Amra Ohranović, izvršna direktorica za pravne poslove i ljudske resurse,
- Harun Gadžo, izvršni direktor za kapitalne investicije.

Do 16. 5. 2024. godine, navedeni članovi Uprave su djelovali u svojstvu vršilaca dužnosti, a nakon provedenog javnog konkursa za izbor i imenovanje članova Uprave EPBiH su imenovani na četverogodišnji mandat koji je počeo 17. 5. 2024. godine. Niti jedan član Uprave Društva nije dioničar EPBiH i nema u vlasništvu dionice/udjele u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima EPBiH.

Kretanje cijene i promet dionicama Društva: Početkom 2024. godine cijena dionice Društva (oznaka JPESR) na Sarajevskoj berzi (SASE) bila je oko 13,5 KM, dok je na kraju 2024. godine cijena iznosila 12,45 KM, što predstavlja pad u odnosu na početak godine od 7,7%. Posmatrajući po obimu prometa dionica na SASE za 2024. godinu, EPBiH je na 11. mjestu (733,4 hilj. KM), dok je 3. po broju zaključenih transakcija u toku godine (255 transakcija).

2.

REALIZACIJA
POSLOVNE
POLITIKE I CILJEVA
DRUŠTVA

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

U OBLASTI DJELATNOSTI PROIZVODNJE

- ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u 2024. godini iznosila je 5.317,7 GWh, što je za 602,8 GWh ili 10,2% manje u odnosu na planiranu proizvodnju prema EEB za 2024. godinu; u poređenju s ukupnom ostvarenom proizvodnjom u 2023. godini, ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u 2024. godini je manja za 15,8 GWh ili izraženo u procentima za 0,3%;
- ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u hidroelektranama (sa mHE) u 2024. godini iznosila je 1.258 GWh i manja je za 121,1 GWh ili 8,8% u odnosu na planiranu proizvodnju prema EEB za 2024. g.;
- ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u VE „Podveležje“ u 2024. godini iznosila je 105,6 GWh i manja je za 20,4 GWh ili 16,2% u odnosu na planiranu proizvodnju prema EEB za 2024. godinu;
- ukupna ostvarena proizvodnja električne energije u termoelektranama u 2024. godini iznosila je 3.954 GWh i manja je za 460,5 GWh ili 10,4% u odnosu na planiranu proizvodnju prema EEB za 2024. godinu;
- udio ostvarene proizvodnje električne energije u hidroelektranama (uključujući i male hidroelektrane) u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji u 2024. godini je 23,7%, dok udio ostvarene proizvodnje električne energije u termoelektranama u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji u razmatranoj planskoj godini iznosi 74,4%, od čega TE „Tuzla“ učestvuje sa 47,4%, a TE „Kakanj“ sa 26,9%; također, udio ostvarene proizvodnje električne energije u VE „Podveležje“ u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji u 2024. godini je 2%; dakle, udio ostvarene proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u 2024. godini u ukupno ostvarenoj proizvodnji je 25,7%, od čega hidroelektrane učestvuju sa 23,7%, a VE „Podveležje“ sa 2%;
- ukupna nabavka uglja u 2024. godini iznosila je 4.197.426 tona, a što je za 1.179.048 tona manje u odnosu na ugovorene 5.376.474 tona uglja; za isti period prema EEB-u za 2024. godinu planirana je nabavka 4.600.000 tona uglja; iz naprijed navedenog, vidljivo je da je 402.574 tona ili 8,8% uglja isporučeno manje u odnosu na planirane količine iz EEB za 2024. godinu;
- za potrebe proizvodnje električne energije, toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama je ukupno utrošeno 4.353.785 tona uglja (ukupno 4.309.032 tona uglja) i biomase (ukupno 44.753 tona biomase), od čega je

u TE „Tuzla“ utrošeno 2.683.577 tona uglja i 32.626 tona biomase, a u TE „Kakanj“ je utrošeno 1.625.455 tona uglja i 12.127 tona biomase; od ukupne količine utrošenog uglja i biomase, 4.232.094 tona uglja i biomase ili 97,2% je utrošeno za proizvodnju električne energije, dok je količina od 121.391 tona uglja ili 2,8% utrošena za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare;

- ukupni ostvareni specifični utrošak toplote u termoelektranama iznosio je 12.690 kJ/kWh i veći je od ukupnog planiranog specifičnog utroška toplote prema EEB za 2024. godinu za 894 kJ/kWh, ili za 7,6%; u odnosu na 2023. godinu ukupni ostvareni specifični utrošak topline u 2024. g. je manji za 91 kJ/kWh;
- svi zaposlenici djelatnosti Proizvodnje se u potpunosti pridržavaju trenutno važećeg zakona kao i propisa iz oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

U OBLASTI DJELATNOSTI DISTRIBUCIJE

- bruto distributivna potrošnja ostvarena je u količini 5.203,05 GWh i za 4% je veća u odnosu na bilansiranu bruto potrošnju za 2024. godinu, a za 181,63 GWh (3,62%) veća je od ostvarenja u 2023. g.;
- distributivni gubici su ostvareni u iznosu 395,18 GWh (7,6% u odnosu na bruto potrošnju) i veći su od planiranih u 2024. g. (planirano 7,5%), energija gubitaka je povećana u odnosu na 2023. g. (351,96 GWh);
- posmatrajući cijeli elektrodistributivni sistem, ostvaren je indeks broja prekida po kupcu (SAIFI) za oko 13% niži (bolji) nego što je to bilo prošle godine, dok je indeks trajanja prekida po kupcu (SAIDI) za oko 17% niži (bolji) od ostvarenog u 2023. godini;
- nastavljaju se aktivnosti proširenja sistema daljinskog nadzora i upravljanja, te eliminisanja subpotrošnje;
- kontinuirano se realiziraju aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji elektrodistributivnih objekata s ciljem stvaranja uvjeta za priključenje novih krajnjih korisnika na distributivnu mrežu (detaljnije u Realizaciji plana ulaganja); kontinuirano se realiziraju aktivnosti na zamjeni 10 kV opreme sa 20 kV opremom u cilju prilagodbe elektrodistributivnog sistema za rad na 20 kV naponskom nivou;
- aktivno učešće u raspravama FERK-a kod donošenja akata regulatora te

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

aktivnosti na implementaciji Zakona o električnoj energiji.

U OBLASTI DJELATNOSTI SNABDIJEVANJA

- ukupna isporuka električne energije krajnjim kupcima ostvarena u količini 5.297 GWh (isključujući energiju za vlastitu potrošnju), što je za 3,4% više u odnosu na 2023. godinu;
- kontinuirano snabdijevanje električnom energijom svih kupaca koji imaju pravo na uslugu javnog snabdijevanja, a uspješno je ostvarena i zahtijevana isporuka električne energije u tržišnom snabdijevanju;
- u segmentu javnog/rezervnog snabdijevanja realizirane aktivnosti na zaključivanju ugovora o rezervnom snabdijevanju sa svim kupcima koji nisu u kontinuitetu imali ugovorenu uslugu tržišnog snabdijevanja;
- realizirane aktivnosti podnošenja zahtjeva za promjenama cijena na javnom snabdijevanju na koji je FERK dao saglasnost i koje su u primjeni od 1. 8. 2024. godine;
- u kontinuitetu realizirane aktivnosti na zaključenju ugovora o javnom snabdijevanju sa svim novim kupcima električne energije, kao i s kupcima kod kojih su postojale statusne promjene;
- u 2024. godini smanjen broj mjernih mjesta na kojima se isporučuje električna energija na javnom snabdijevanju za 9.262 mjernih mjesta ili 1,2% manje u odnosu na 31. 12. 2023. godine usljed primjene odredbi Zakona koje se tiču prava na uslugu javnog snabdijevanja;
- realizirano ugovaranje tržišnog snabdijevanja za 2024. i 2025. godinu, te za period 1. 9. 2024. - 31. 8. 2025. godine za kupce koji su izgubili pravo na javnu uslugu snabdijevanja, a u skladu sa Zakonom o električnoj energiji Federacije BiH, internim aktima i Odlukom Vlade FBiH o uvođenju posebnih mjera kontrole cijena snabdijevanja električnom energijom za 2024. godinu;
- završene aktivnosti na uspostavi novog proizvoda tržišnog snabdjevača – zelena energija, koji će biti dostupan na tržištu počevši od 1. 1. 2025. g. te pušten u rad i web portal <https://mojaenergija.epbih.ba/>;
- provedene aktivnosti u cilju priprema uticaja Zakona o električnoj energiji Federacije BiH i Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije;
- u kontinuitetu vršena realizacija usluge printanja, kovertiranja i dostave

računa i drugih pratećih dokumenata kupcima električne energije putem ugovora s BH Poštom, te provedene aktivnosti na prilagođavanju i doradama billing sistema;

- ostvaren stepen naplate 99,7% (bez salda potraživanja iz ranijih godina), a 96,8% (sa saldom potraživanja iz ranijih godina) posmatrajući odnos fakturisanog i ukupno naplaćenog prihoda u tekućoj godini, u kontinuitetu vršena realizacija naplate potraživanja putem postojećih i zaključivanja novih ugovora o izmirenju duga za isporučenu električnu energiju (reprograma);
- koordinacija s regulatornim organima uz inicijative za unapređenje regulatornih akata koji definiraju djelatnost snabdijevanja električnom energijom;
- u kontinuitetu realizirane obaveze iz Ugovora o uređenju međusobnih odnosa sa Operatorom za obnovljive izvore električne energije i ostale aktivnosti koje se tiču obnovljivih izvora energije;
- realizacija sporazuma i ugovora o naplati računa za električnu energiju putem trajnih naloga i elektronskih naloga kod poslovnih banaka, kao i putem BH Pošte;
- tokom 2024. godine broj korisnika e-računa je povećan za 23,7% (14.808) u odnosu na 2023. godinu, te na dan 31. 12. 2024. godine ukupan broj korisnika e-računa iznosi 77.299.

U OBLASTI DJELATNOSTI TRGOVINE

- ukupna prodaja električne energije ostvarena je u količini 1.134,8 GWh, što je za 6,0 GWh ili za 0,5% manje od planiranog obima prodaje, odnosno za 309,4 GWh ili 37,5% više od ostvarene prodaje u 2023.g.;
- ukupan prihod od prodaje električne energije ostvaren je u iznosu 214,2 mil. KM, što je za 13,3 mil. KM ili za 5,9% manje od planiranog prihoda, a za 13,5 mil. KM ili za 5,9% manje od ukupno ostvarenog prihoda od prodaje električne energije u 2023. godini;
- prihod na kapacitetima od pomoćnih usluga ostvaren je u iznosu 5,9 mil. KM, što je za 1,8 mil. KM ili za 23,4% manje od planiranog prihoda po ovom osnovu, a za 0,6 mil. KM ili za 9,2% manje od ukupno ostvarenog prihoda na ime kapaciteta od pomoćnih usluga u 2023. godini;

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

- prihod od usluge balansiranja nezavisnih proizvođača ostvaren je u ukupnom iznosu 2,3 mil. KM, što je za 0,8 mil. KM ili za 53,3% više od planiranog prihoda po ovom osnovu, a za 90 hilj. KM ili za 4,1% više od ukupno ostvarenog prihoda na ime usluge balansiranja nezavisnih proizvođača u 2023. godini;
- zbirni prihod (prihod od prodaje električne energije, prihod od kapaciteta za pomoćne usluge i prihod na ime balansiranja nezavisnih proizvođača) ostvaren je u iznosu 222,4 mil. KM, što je za 14,3 mil. KM ili za 6,% manje od planiranog ukupnog prihoda, odnosno za 14 mil. KM ili za 5,9% manje od ostvarenog ukupnog prihoda u 2023. godini;
- realizirana je kratkoročna prodaja električne energije u količini 162,3 GWh, odnosno u ukupnoj vrijednosti 37 mil. KM (stepen naplate isporučenih količina električne energije je 100%);
- realizirana je dugoročna prodaja električne energije u količini 53,5 GWh, odnosno u ukupnoj vrijednosti 11,1 mil. KM (stepen naplate isporučenih količina električne energije je 100%);
- realizirana je vezana trgovina električnom energijom u ukupnoj količini 594,4 GWh, s ukupnim iznosom prihoda 123,9 mil. KM i ukupnim iznosom troškova 95,9 mil. KM, čime je ostvarena zarada u iznosu 28,0 mil. KM;
- ukupna kupovina električne energije ostvarena je u količini 1.404,6 GWh, što je za 686,6 GWh ili za 95,6% više od planiranog obima, odnosno za 480 GWh ili za 51,9% više od ostvarene kupovine u 2023.g.;
- ukupni troškovi za kupovinu električne energije ostvareni su u iznosu 255,2 mil. KM, što je za 104,1 mil. KM ili 68,9% više od planiranih troškova, a za 68,2 mil. KM ili za 36,4% više od ukupno ostvarenih troškova za kupovinu električne energije u 2023. godini;
- troškovi na ime kapaciteta od pomoćnih usluga ostvareni su u iznosu 0,55 mil. KM, što je za 0,19 mil. KM ili za 52,8% više od planiranih troškova po ovom osnovu, a za 0,14 mil. KM ili za 34,2% više od ukupno ostvarenih troškova na ime kapaciteta od pomoćnih usluga u 2023. godini;
- zbirni troškovi (troškovi od kupovine električne energije i troškovi na ime kapaciteta za pomoćne usluge) ostvareni su u iznosu 255,8 mil. KM, što je za 104,3 mil. KM ili za 68,8% više od planiranih ukupnih troškova, odnosno za 68,3 mil. KM ili za 36,4% više od ostvarenih ukupnih troškova u 2023. godini;
- realizirane su sve obaveze iz licenci i u potpunosti zadovoljeni uvjeti iz licenci FERK-a i DERK-a, a po pitanju snabdijevanja električnom energijom drugog

reda i međunarodne trgovine električnom energijom;

- realizirane su sve aktivnosti na učlanjenju na berzu električne energije SEEPEX, gdje se aktivnosti trgovine na ovoj berzi očekuju s početka 2025. godine;
- vršena je kontinuirana analiza tržišta za prodaju i za kupovinu električne energije.

U OBLASTI EKONOMSKIH POSLOVA

- obavljane aktivnosti na ispunjavanju uvjeta i obaveza iz ugovora o kreditu za finansiranje dijela avansa za projekt Blok 7 u TE „Tuzla“; avans koji je uplaćen kineskom partneru po osnovu ovog projekta vraćen u cijelosti u posljednjem kvartalu 2024. g. u korist EPBiH, te je izvršen povrat avansne garancije, aktivnosti na implementaciji donacija KfW-a, obezbijeđen kontinuitet osiguranja imovine, radnika te opće odgovornosti, kao i osiguranja investicionih projekata u toku;
- realizacija godišnjih ugovora s poslovnim bankama za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kontinuirana saradnja s bankama, aktivnosti na obezbjeđenju garancija za potrebe Društva;
- kontinuirano praćenje i realizacija dužničko-povjerilačkih odnosa sa ZD rudnicima uglja, realizacija protokola i dokapitalizacije rudnika, te priprema informacija o navedenom, dostavljanje komentara i mišljenja u vezi s nacrtima dokumenata u vezi s poslovanjem rudnika;
- kontinuirani poslovi u oblasti finansija, redovno izmirenje obaveza prema dobavljačima, državi, radnicima i kreditorima, vodeći računa o održanju zadovoljavajuće likvidnosti, te realizirani plasmani slobodnih sredstava u vidu finansijskog instrumenta oročenog depozita;
- urađen godišnji obračun za 2023. godinu i sve prateće aktivnosti (godišnja inventura za 2023. godinu, izrada Elaborata o popisu sredstava i obaveza, završeni obrasci godišnjeg obračuna i predani FIA-i), kontinuirani rad s Odjelom za internu reviziju, pripreme za reviziju finansijskih izvještaja za 2023. godinu, zatim koordinacija s nezavisnim revizorom na izradi revizorskih izvještaja za 2023. godinu, te aktivnosti predrevizije za 2024. godinu;
- priprema konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2023. godinu u saradnji s nadležnim iz subjekata koji podliježu konsolidaciji;

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

- izrada Studije o transfernim cijenama za 2023. godinu i priprema za izradu Studije za 2024. godinu, te izrada poreznog bilansa za 2023. godinu, uz sve prateće obrasce za Poreznu upravu, podnošenje mjesečnih PDV prijava, dostavljanje Obrasca Dodatak na PDV prijavu;
- urađen Izvještaj o poslovanju EPBiH za 2023. godinu, usvojen na Skupštini Društva 26. 8. 2024. godine, obračun starosne strukture zaliha za 2023. godinu i prvo polugodište 2024. g., redovno godišnje finansijsko izvještavanje FERK-a za 2023. godinu, urađena i računovodstveno evidentirana raspodjela prihoda od električne energije i pomoćnih usluga za 2023. godinu i redovno statističko izvještavanje prema Zavodu za statistiku;
- urađene informacije o poslovanju za periode I-III 2024. godine i I-IX 2024. godine, polugodišnji Izvještaj o poslovanju za period I-VI 2024. godine, zatim redovna mjesečna izvještavanja upravljačkih tijela Društva uz sagledavanja rezultata poslovanja Društva za 2024. godinu s analizom uticaja, uz primjenu Programa štednje na nivou EPBiH;
- urađen Plan poslovanja za period 2024 - 2026. godina, usvojen na Skupštini Društva 26. 3. 2024. godine, kao i Plan poslovanja za period 2025 - 2027. godina, usvojen na Skupštini Društva 27. 12. 2024. godine;
- učešće u pregovorima u vezi s Granskim kolektivnim ugovorom, potpisanim u augustu 2024. godine, te u izradi novog Pravilnika o radu EPBiH;
- aktivnosti u vezi s prenamjenom sredstava kredita EIB (Električna distribucija II), te obezbjeđenju kreditnih sredstava i grantova s finansijskim institucijama (KfW, EBRD, EIB, WB) za projekte iz oblasti OIE, pravedne tranzicije u odabranim regijama bogatim ugljem u BiH, Plana rasta za Zapadni Balkan, te izrada dekarbonizacijskog Plana EPBiH do 2050. godine;
- učešće u projektima izgradnje novih proizvodnih objekata iz OIE;
- kvartalno izvještavanje nadležnih ministarstava o realizaciji investicijskih projekata EPBiH i polugodišnje izvještavanje kreditora u skladu s odredbama kreditnih sporazuma.

U OBLASTI PRAVNIH, KADROVSKIH I OPĆIH POSLOVA

- kontinuirano pružanje pravne podrške dijelovima Društva, pravni poslovi u

vezi s koordinacijom i rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa u Društvu i nekih ZD te nekretnina Društva u inostranstvu, aktivnosti u vezi s postupkom izvršenja arbitražne presude za HE „Vranduk“;

- zastupanje Društva u sudskim i upravnim postupcima;
- poslovi registracije uključujući izmjene lica ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje, te učešće u rješavanju zahtjeva zavisnih i povezanih društava;
- učešće u postupku usklađivanja akata zavisnih društava s aktima Vladajućeg društva kao i u aktivnostima provođenja prestrukturiranja i reorganizacije EPBiH i Koncerna;
- aktivnosti na izradi i analizi normativnih akata, te sačinjavanju složenih ugovora i ugovora velike vrijednosti u Društvu;
- provođenje postupaka eksproprijacije zemljišta te postupanje prema Agenciji za privatizaciju u vezi s imovinom koja se nalazi u registru pasivnog podbilansa;
- izmjene internih akata unutrašnje organizacije, sistematizacije i vrednovanja radnih mjesta, aktivnosti i poslovi upravljanja ljudskim resursima, kadrovski poslovi i poslovi iz radnih odnosa na nivou Društva, uključujući poslove u vezi sa zapošljavanjem i ostvarivanjem prava iz rada i po osnovu rada, izrada ugovora o radu i svih drugih pojedinačnih akata iz oblasti radnih odnosa;
- aktivnosti na razvoju kadrova, obučavanju i obrazovanju radnika, učešće u izradi općih akata i akata sistema kvaliteta za strateško upravljanje ljudskim resursima;
- redovne aktivnosti na prijevozu zaposlenika, čuvanja arhivske građe i tehničke dokumentacije, kontinuirane aktivnosti na primanju, protokolisanju, dostavi i slanju pošte, zatim aktivnosti koje se odnose na vozni park, te redovne aktivnosti na čišćenju poslovnih prostorija i objekata, održavanju opreme, infrastrukture i imovine.

U OBLASTI KAPITALNIH INVESTICIJA

- planirana kapitalna ulaganja za 2024. godinu iznosila su 80,8 mil. KM, a realizirana su u iznosu 5,0 mil. KM, odnosno 6,2% planiranih;
- aktivnosti organizacionih jedinica za kapitalne investicije odnosile su se na pripremu elektroenergetskih objekata, a obuhvatile su izgradnju i puštanje u pogon prve fotonaponske elektrane krajem 2024. godine, zaključenje

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

ugovora o finansiranju prve velike solarne elektrane na rekultiviranoj rudničkoj površini rudnika „Gračanica“, 100%, povratu avansa i rješavanju pitanja na zaštiti interesa društva u vezi s projektom Blok 7 u TE „Tuzla“, izradu investiciono-tehničke dokumentacije i pribavljanje potrebnih dozvola i saglasnosti; investitorski nadzor; nadzor nad izgradnjom; vođenje postupaka za eksproprijaciju nekretnina; zatvaranje finansijskih konstrukcija za planirane projekte;

- značajna promijenjena okolnost nastala tokom 2024. godine, proistekla iz Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine od 11. 7. 2024. broj U-3/24 („Službeni glasnik BiH“, broj: 42/24) o zabrani raspolaganja državnom imovinom i pretvorbi poljoprivrednog i šumskog zemljišta, otežala je ili potpuno onemogućava realizaciju već započetih projekata ili kapitalnih projekata u pripremi, te su u proteklom periodu uloženi naporu na prevazilaženju problema i zastoja kod ishodovanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju projekata; međutim, kako do kraja 2024. godine predmetno pitanje nije riješeno na nivou FBiH i BiH, ostaje kao veliki problem za realizaciju kapitalnih projekata.

U OBLASTI RAZVOJA

Poslovni razvoj

- učešće u izradi akata u vezi s organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta Društva, zatim dokumenata za djelatnosti Društva, kao i za početak rada ODS-a, u vezi s objektima OIE, uštedom energije, te aktivnosti na registru poslovnih procesa – aplikacija FUK, procjena rizika, izrada biltena, uređivanje i ažuriranje Intranet portala, te aktivnosti Menadžera energijske efikasnosti.

Strateški razvoj

- izrada Strategije dekarbonizacije EPBiH do 2050. godine, izrada elaborata, studija, te tehničke i tenderske dokumentacije za potrebe pilot-projekata, razvoja novih proizvodnih objekata na OIE, te praćenja emisije CO₂, ažuriranje tehničkih preporuka, aktivnosti na projektu elektromobilnosti, te učešće u timovima međunarodnih razvojnih projekata po grant linijama.

U OBLASTI SISTEMA KVALITETA

- kontinuirane aktivnosti nadzora, održavanja i poboljšanja sistema upravljanja prema ISO 9001:2015, ISO 45001:2018 i ISO 50001:2018 u Direkciji Društva, proveden drugi nadzorni audit integriteta sistema upravljanja te priprema i provođenje internog audita, zatim održavanja i poboljšanja dokumenata sistema upravljanja u podružnicama i zavisnim društvima te praćenje i ažuriranje bosanskohercegovačkih, međunarodnih i evropskih standarda (ISO, IEC, IEE, DIN, EN, BAS) preko Instituta za standardizaciju BiH za potrebe EPBiH.

U OBLASTI IKT-a

- operativna podrška za poslovne servise definisane Katalogom poslovnih IKT servisa;
- obezbjeđivanje i izgradnja IKT infrastrukturne i servisne osnove za uvođenje novih servisa, te kontinuirano poboljšavanje sistema za upravljanje servisima, za uspješno vođenje, upravljanje i održavanje EES te efikasno provođenje svih poslovnih procesa i planiranje razvoja EES;
- obezbjeđivanje integriteta informacije u IKT sistemu; aktivno učešće u realizaciji razvojnih i kapitalnih projekata;
- detaljniji pregled aktivnosti i projekata iz domena IKT-a dat je u Realizaciji plana ulaganja; pored navedenih IKT projekata implementiranih u 2024. godini, pružena je operativna podrška za 58 poslovnih servisa, čiji su korisnici različite djelatnosti EPBiH, te održavanje informacionih sistema i dijelova IKT infrastrukture;
- putem sistema korisničke podrške prijava i evidentiranja korisničkih zahtjeva, tokom 2024. godine su primljena 17.983 korisnička zahtjeva, od kojih je riješen 17.691 zahtjev, odnosno 98,4%.

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

U OBLASTI SIGURNOSTI I ZAŠTITE

- provedeni poslovi fizičko-tehničke zaštite u EPBiH putem Agencije za zaštitu ljudi i imovine, te za potrebe nekih ZD izvršeno ispitivanje aparata i sistema vatrozaštite;
- kontinuirane aktivnosti na Sistemu upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu OHSAS 18001:2007, realizirane aktivnosti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, uz praćenje broja povreda i nezgoda na radu, u vezi s izvršavanjem radnih obaveza i prevencija smanjenja materijalnih gubitaka zbog povreda na radu, provođena obuka u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu FBiH.

U OBLASTI ZAVISNIH I POVEZANIH DRUŠTAVA

Rudnici uglja

- analizirano je poslovanje svih ZD rudnika uglja uz prijedloge mjera za rješavanje problema;
- u cijelosti su implementirane odluke u vezi s odobravanjem pozajmica, te vođene aktivnosti na realizaciji odluka o dokapitalizaciji i programa zbrinjavanja viška radnika u ZD rudnicima uglja;
- učešće u realizaciji i praćenje aktivnosti prestrukturiranja rudnika uglja;
- učešće u aktivnostima u sklopu pilot-projekata te izrade Mape puta Svjetske banke za tranziciju u regijama bogatim ugljem u BiH.

Ostala zavisna i povezana društva i imovina

- kontinuirano praćenje i izvještavanje o realizaciji aktivnosti ostalih zavisnih društava, analiza poslovanja svih ZD i PD i uporedba s laboratorima opravdanosti njihovog osnivanja;
- praćenje aktivnosti u skladu s operativnim akcionim planovima za rad ZD, izvještaji o izvršenim ulaganjima i efektima ulaganja, razmatranje općih akata ostalih ZD i PD i davanje saglasnosti na iste;
- povremeno učešće u davanju mišljenja u vezi s donesenim propisima koji se odnose na raspolaganje imovinom EPBiH u inostranstvu.

U OBLASTI ZAŠTITE OKOLIŠA

TE „Kakanj“

- proveden nadzorni audit sistema okolinskog upravljanja prema zahtjevima Standarda ISO 14001:2015; provedene aktivnosti na projektu odsumporavanje dimnih plinova na blokovima 6 i 7;
- vršeno redovno kvašenje aktivnog dijela deponije šljake i pepela, te povremeno i po potrebi kvašenje površinskog sloja deponovanog uglja s ciljem smanjenja površinske emisije čvrstih čestica, zatim izvršena analiza kvaliteta korištenih ugljeva, te gamaspektrometrijska analiza ugljeva kao i mjerenje nivoa radioaktivnosti na više lokacija unutar i van kruga termoelektrane;
- provedeno zbrinjavanje opasnog otpada, završena tehnička i biološka rekultivacija dijelova površina deponije šljake i pepela;
- ishodovana nova vodna dozvola i vršena edukacija radnika iz oblasti zaštite okoliša;
- s ciljem smanjenja emisija stakleničkih plinova, započeta primjena suspaljivanja otpadne biomase s ugljem, iskorišteno 12.127 t otpadne biomase uz umanjenje količine emisije CO₂ za cca. 8.576 t;
- redovno vršeno selektivno prikupljanje otpada, održavanje hibridnih filtera čvrstih čestica, tretman otpadnih voda, izgrađena i puštena u rad dva taložnika mulja na deponiji šljake i pepela, analiza kvaliteta ispuštenih voda u rijeku Bosnu, monitoring emisija zagađujućih materija u zrak, urađena odvodnja oborinskih voda s puta preko deponije šljake i pepela radi smanjenja obima nastajanja procjednih voda.

TE „Tuzla“

- provedene aktivnosti na projektu odsumporavanja dimnih plinova Bloka 6;
- kontinuirano održavanje mjernih uređaja sistema za monitoring emisije zagađujućih materija u zrak, izvršeno mjerenje sadržaja lebdećih čestica prašine PM₁₀ na odlagalištu produkata sagorijevanja Divkovići i odlagališta Jezero;
- izvršeno fizičko-hemijsko ispitivanje tla na lokacijama termoelektrane i odlagališta;
- redovno provođenje zbrinjavanja opasnog otpada, mjerenje EBS-a i ambijentalne buke, mjerenje radioaktivnosti i validacija podataka o emisijama

REALIZACIJA POSLOVNE POLITIKE I CILJEVA DRUŠTVA

u zrak;

- proveden recertifikacijski audit integrisanog sistema poslovnog upravljanja kvalitetom i okolinom, prema standardu ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015;
- ishodovana nova vodna dozvola te FMOiT-u dostavljen Izvještaj o stanju sigurnosti, u skladu s propisima;
- provedene aktivnosti za izgradnju postrojenja za tretman otpadnih voda;
- kontinuirano upotrebljavan zatvoreni ciklus povratnih otpadnih voda s odlagališta Jezero, uz vanredna ispuštanja u rijeku Jalu, u skladu s nalogima Agencije za vodno područje rijeke Save.

HE na Neretvi

- dva puta godišnje izvršeno ispitivanje hemijskih, fizikalnih i bioloških svojstava otpadnih voda, nabavljeni mikrobiološki preparati za tretiranje otpadnih voda u SBR uređajima u svim pogonima, ugrađena upravljačka oprema uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u HE „Salakovac“, izvršeno ispitivanje emisije zagađujućih materija u zrak iz kotlovnice;
- proizvedeni otpad se evidentira u Informacioni sistem upravljanja otpadom, sukcesivno izvršeno zbrinjavanje opasnog otpada te prodaja sekundarnih sirovina;
- nakon bujičnih poplava od 4. 10. 2024. g. izvršeno je uklanjanje plutajućeg otpada s akumulacija HEG i HES na privremenu deponiju, te je uz redovnu izvršena i vanredna analiza okolinskih aspekata, izvršene vježbe djelovanja za slučaj okolinskih opasnosti, prema programima na svim pogonima, te realizirano poribljavanje.

ED Bihać

- provedene aktivnosti na izgradnji skladišta za privremeno odlaganje otpada prema traženju Agencije za vodno područje rijeke Save;
- izvršena redovna godišnja poribljavanja slivova Une i Krušnice;
- unošeni podaci o otpadu u aplikaciju Informacioni sistem upravljanja otpadom, Fonda za zaštitu okoliša FBiH; kontinuirano zbrinjavanje opasnog otpada (i iz pogona Bihać), prodaja sekundarnih sirovina i otpadnih materijala, odbačena električna i elektronska oprema, nabavka sredstava za zaštitu okoliša;
- izgradnja i sanacija uljnih jama, te realizacija aktivnosti i mjera zaštite voda i okoliša, prema važećim okolinskim i vodnim dozvolama.

ED Mostar

- kontinuirano se vrši zbrinjavanje opasnog otpada i prodaja sekundarnih sirovina, te predaja električne i elektronske opreme operateru na zbrinjavanje;
- kontinuirano se vrši nadzor nad ispravnošću uljnih jama u zidanim TS 35/10 kV i 20(10)/04 kV i po potrebi se interveniše na njima.

ED Sarajevo

- kontinuirano izvještavanje o ispunjenju uvjeta iz dozvole za upravljanje otpadom za privremeno skladištenje otpada, zatim unošenje podataka o otpadu nastalom u 2024. godini u aplikaciju Informacioni sistem upravljanja otpadom FBiH, te ugovaranje usluga zbrinjavanja opasnog otpada i prodaje otpada, predaje otpada ovlaštenim operaterima kao i upravljanje građevinskim otpadom, te nabavka sredstava za zaštitu okoliša;
- realizirane aktivnosti na izgradnji sistema za prikupljanje i tretman oborinskih voda na otvorenom skladištu;
- realiziran postupak nabavke usluge Monitoring i održavanje uljnih jama i hvatača ulja;
- nastavljena implementacija UNDP projekata u vezi s upravljanjem postojećim organskim zagađujućim materijama (POPs) te zbrinjavanja opreme koja sadrži PCB;
- realizirano godišnje poribljavanje rijeke Osanica u Goraždu; dobijena okolinska dozvola za mHE „Osanica“.

ED Tuzla

- kontinuirani unos podataka o otpadu u Informacioni sistem upravljanja otpadom kojim upravlja Fond za zaštitu okoliša FBiH u 2024. godini, zatim, zbrinjavanje opasnog otpada i prodaja otpada ovlaštenim operaterima, nabavka sredstava za zaštitu okoliša, nadzor i servis nad hvatačima ulja, i zbrinjavanje nastalog mulja;
- redovna kontrola provođenja mjera zaštite okoliša na terenu, radi preventivnog djelovanja i sprečavanja nastanka zagađenja i neadekvatnog postupanja s otpadom;
- proveden audit Integriranog sistema upravljanja, uključujući Sistem okolinskog upravljanja ISO 14001 te edukacija radnika iz oblasti zaštite okoliša.

ED Travnik

- realizirana prodaja sekundarnih sirovina i otpadnih materijala; kontinuirano se unose podaci o otpadu nastalom u 2024. godini u aplikaciju Informacioni sistem upravljanja otpadom, Fonda za zaštitu okoliša FBiH.

ED Zenica

- realizirana predaja baterija ovlaštenom operateru za zbrinjavanje opasnog otpada, izlaz otpada je elektronski evidentiran kroz Informacioni sistem (IS – Otpad FBiH), Fonda za zaštitu okoliša FBiH.

3.

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

Rad elektroenergetskog sistema EPBiH u 2024. godini karakterišu:

- ukupna proizvodnja električne energije manja za 10,2% od bilansirane po EEB-u, a za 0,3% manja od proizvodnje u 2023. godini;
- ukupno ostvareni prirodni dotoci vode manji od planiranih za 16,3%, a za 33,6% manji od ostvarenih dotoka u 2023. godini;
- ukupne nabavke uglja manje od planiranih količina za 8,8%, a za 4,2% manje od nabavki u 2023. godini;
- ukupne nabavke uglja manje od ugovorenog plana isporuka za 19,8%;
- ukupna potrošnja električne energije veća od planirane za 2,9%, a za 3,4% veća od ukupno ostvarene potrošnje u 2023. godini;
- tržišna prodaja električne energije veća je od bilansirane za 22,5%, a za 37,5% veća od ostvarene tržišne prodaje iz 2023. godine.

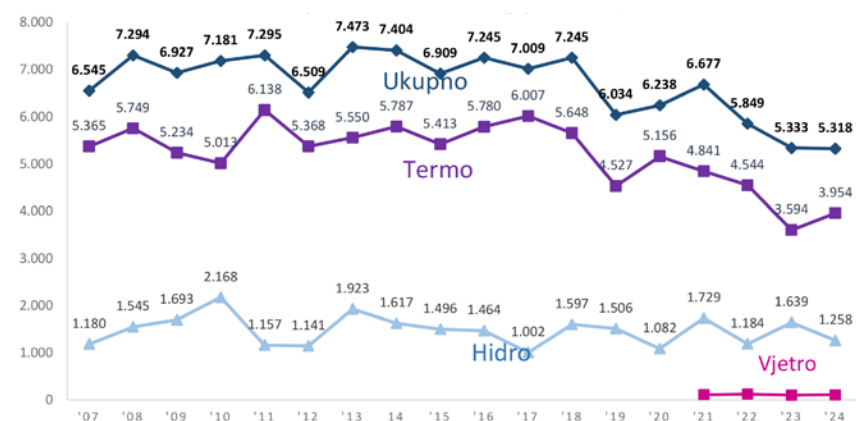
S aspekta količina i dinamike, isporuke električne energije u 2024. godini su:

- u potpunosti zadovoljene sve potrebe krajnjih kupaca koje snabdijeva EPBiH u količini 5.307,1 GWh;
- realizirana prodaja električne energije u količini 215,9 GWh;
- realizirana ukupna prodaja električne energije kroz vezanu trgovinu u količini 594,4 GWh;
- realizirana ukupna prodaja po osnovu pokrivanja prijenosnih gubitaka u količini 89,8 GWh;
- realizirana prodaja po osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji u količini 177,6 GWh;
- realizirana prodaja električne energije po osnovu ostvarenog debalansa i regulacije u količini 57,0 GWh.

Ostvarena je ukupna proizvodnja električne energije u količini 5.317,7 GWh, što je za 602,9 GWh ili 10,2% manje od planirane proizvodnje, a za 15,8 GWh ili za 0,3% manje od ostvarene proizvodnje u 2023. godini.

Proizvodnja (GWh)	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
HE	1.002	1.597	1.506	1.082	1.729	1.184	1.639	1.258
TE	6.007	5.648	4.527	5.156	4.841	4.544	3.594	3.954
VE					107	121	100	106
Ukupno	7.009	7.245	6.034	6.238	6.677	5.849	5.333	5.318

TREND-Proizvodnja električne energije (GWh)

Hidroelektrane („Jablanica“, „Grabovica“, „Salakovac“ i male hidroelektrane u vlasništvu EPBiH) su proizvele 1.258,0 GWh, što je za 121,1 GWh ili za 8,8% manje od plana, a za 381,3 GWh ili za 23,3 % manje od ostvarene proizvodnje u hidrološki znatno povoljnijoj 2023. godini.

Hidroelektrane na Neretvi („Jablanica“, „Grabovica“, „Salakovac“) su proizvele 1.198,4 GWh, što je za 114 GWh ili 8,7% manje od planirane, a za 367,2 GWh ili za 23,5% manje od ostvarene proizvodnje u 2023. godini. Male hidroelektrane u vlasništvu EPBiH, uključujući i udio proizvodnje male HE „Bogatići“, proizvele su 59,6 GWh, što je za 7,1 GWh, odnosno 10,6% manje od plana, a za 19,1% manje od proizvodnje ostvarene u 2023. godini.

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

Na osnovu podataka i pokazatelja o ukupno ostvarenim količinama prirodnih dotoka, evidentno je da su u 2024. godini vladale izrazito nepovoljne hidrološke prilike. Ostvareni prirodni dotoci vode na profilima hidroelektrana na rijeci Neretvi, uključujući i HE „Rama“, ostvareni su u ukupnoj količini 1.655,3 GWh i bili su manji od planiranih za 322,5 GWh ili za 16,3%, a za 836,1 GWh ili za 33,6% manji od ostvarenih dotoka u 2023. godini.

Tokom većeg dijela 2024. godine vladale su nepovoljne hidrološke prilike izuzimajući prvi kvartal, odnosno period januar - mart. U noćnim i ranim jutarnjim satima dana 4. 10. 2024. godine dio naše zemlje je zahvatilo olujno nevrijeme s naglim i obilnim padavinama kiše koje su između ostalih područja bile ekstremno izražene i na slivu rijeke Neretve.

Budući da su u navedenom periodu dana prirodni dotoci vode po svom intenzitetu prelazili instalisane vrijednosti dotoka, na HE „Grabovica“ je ostvaren preljev vode u ukupnom energetsom ekvivalentu 1,1 GWh. Iz tog razloga i na HE „Salakovac“ je ostvareni preljev vode, ukupno prelivena količina vode odgovara energetsom ekvivalentu 0,5 GWh. Ukupan preljev vode na obje hidroelektrane dana 4. 10. 2024. godine odgovara energetsom ekvivalentu 1,6 GWh.

Na kraju 2024. godine ukupne zalihe energije u akumulacijama HE „Rama“ i HE „Jablanica“ bile su značajno manje od planiranih, pri čemu su ukupne zalihe energije ostvarene u količini 131,6 GWh, što je za 208,7 GWh manje u odnosu na plan. Zalihe energije u akumulaciji HE „Jablanica“ bile su manje od plana za 69,1 GWh, dok je kod HE „Rama“ energetska stanje akumulacije bilo značajno manje od planiranog za 139,6 GWh.

Termoelektrane „Tuzla“ i „Kakanj“ ostvarile su proizvodnju 3.954,0 GWh, što je za 460,5 GWh ili za 10,4% manje od plana, a za 360,1 GWh ili 10,0% više u odnosu na proizvodnju TE u 2023. godini. Kod TE „Tuzla“ proizvodnja je realizirana ispod planirane za 5,0%, dok je kod TE „Kakanj“ taj procenat iznosio 18,7%. Ukupnu elektroenergetsku situaciju tokom 2024. godine su uvjetovale ukupne nabavke uglja, cijena električne energije na tržištu, kao i hidrološke prilike.

Proizvodnja (%)	2024.	Bilans 2024.	2023.	2022.	2021.	2020.	2019.	2018.	2017.
Hidroelektrane	23,7	23,3	30,7	20,2	25,9	17,3	25,0	22,0	14,3
Termoelektrane	74,4	74,6	67,4	77,7	72,5	82,7	75,0	78,0	85,7
Vjetroelektrane	1,9	2,1	1,9	2,1	1,6				

Od ukupne proizvodnje za 2024. godinu, 74,4% odnosi se na proizvodnju termoelektrana, 23,7% na proizvodnju hidroelektrana, dok se 1,9% odnosi na proizvodnju vjetroelektrana, što je na planiranom nivou.

Ukupna potrošnja električne energije obuhvata bruto distributivnu potrošnju i potrošnju direktnih potrošača. U 2024. godini, ukupna potrošnja električne energije ostvarena je u količini 5.703,7 GWh, što je za 162,0 GWh ili 2,9% više od planirane, a za 184,9 GWh ili za 3,4% više od potrošnje u 2023. godini.

Ukupna potrošnja obuhvata:

- bruto distributivnu potrošnju (bez neto potrošnje drugih snabdjevača) ostvarenu u količini 5.186,6 GWh,
- potrošnja direktnih potrošača (krajnji kupci na 110 kV naponu) 507,3 GWh (manje od planirane za 7,4%).

Ukupnu bruto distributivnu potrošnju čine neto distributivna potrošnja kupaca EPBiH 4.799,8 GWh, neto distributivna potrošnja kupaca drugih snabdjevača u količini 9,8 GWh, te distributivni gubici u količini 396,6 GWh. Procenat distributivnih gubitaka u odnosu na bruto distributivnu potrošnju je 7,62%, što je lošije od planiranog procenta (7,50%). Osnovni razlog za povećanje procenta gubitaka je nepovoljnija struktura potrošnje, odnosno značajno povećanje udjela potrošnje kod kategorije domaćinstva u ukupnoj potrošnji, jer potrošnja kod kategorije domaćinstva uzrokuje najveće tehničke gubitke. Kod ED Tuzla i ED Travnik procenat distributivnih gubitaka je bio iznad planiranog, dok je u ostalim distributivnim podružnicama bio ispod. Najmanje procentualne gubitke u odnosu na bruto distributivnu potrošnju imala je ED Tuzla 7,20%, dok su najveći ostvareni gubici kod ED Travnik 8,73% i ED Bihać 8,19% zbog nepovoljne konfiguracije distributivne mreže i većeg učešća potrošnje na niskom naponu u odnosu na ostale distribucije.

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

U 2024. godini je u elektroenergetski sistem EPBiH primljeno u saldu 386,0 GWh (kupovina i prijem 1.528,5 GWh, prodaja i isporuka 1.142,5 GWh). Ukupna količina tržišne prodaje iznosila je 1.134,7 GWh, što je za 6,0 GWh ili 0,5% manje od planirane po EEB-u, a za 309,3 GWh ili 37,5% više u odnosu na 2023. godinu.

Od ukupne tržišne prodaje djelatnosti Trgovine:

- 215,9 GWh se odnosi na ugovorene obaveze,
- 594,4 GWh se odnosi na prodaju za vezanu trgovinu,
- 177,6 GWh se odnosi na ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS) s drugim elektroprivredama,
- 57,0 GWh je količina prodaje - isporuke po osnovu ostvarenog debalansa i regulacija,
- 89,8 GWh je količina prodaje za pokrivanje prijenosnih gubitaka.

U 2024. godini kupljena je količina električne energije od 1.404,6 GWh od čega:

- 594,4 GWh se odnosi na vezanu trgovinu,
- 529,9 GWh se odnosi na havarijsku kratkoročnu kupovinu ili deficite u energetske resursima,
- 178,7 GWh se odnosi na ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS),
- 101,6 GWh po osnovu ostvarenog debalansa i regulacija.

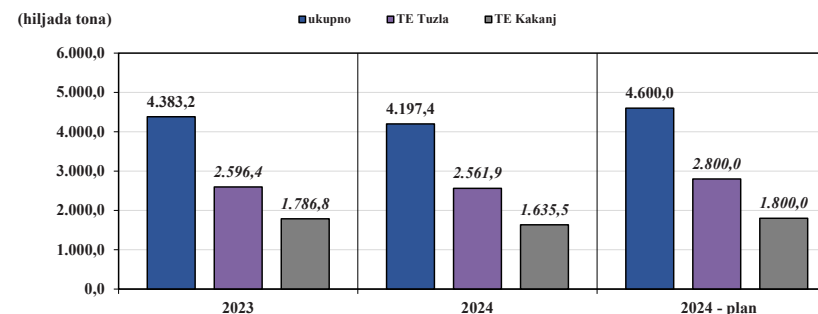
Osim električne energije ostvarena je i proizvodnja sporednih proizvoda u termoelektranama i to:

- toplotna energija i tehnološka para, ukupno 115,5 GWh u TE „Tuzla“,
- toplotna energija 17,6 GWh u TE „Kakanj“.

Ukupne nabavke uglja za potrebe rada termoelektrana u 2024. godini iznosile su 4.197,4 hilj. tona, što je manje od planiranih količina za 402,6 hilj. tona ili 8,8%. U odnosu na 2023. godinu, ukupno nabavljene količine uglja bile su manje za 185,8 hilj. tona ili za 4,2%.

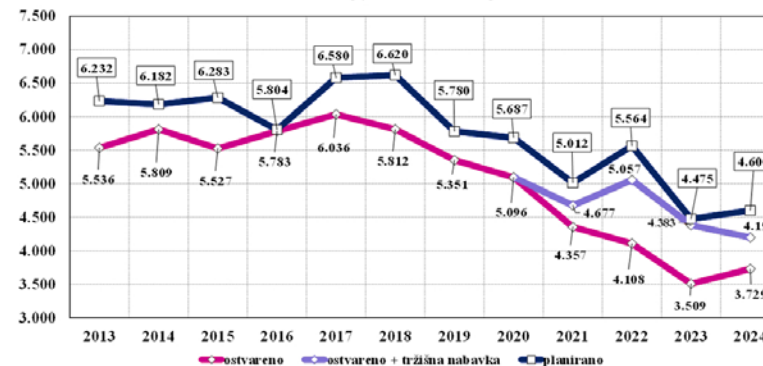
Posmatrajući nabavku uglja po termoelektranama, TE „Tuzla“ je ostvarila manju nabavku od planirane za 238,1 hilj. tona ili za 8,5%, dok su u TE „Kakanj“, bez nabavki iz Kamengrada, ostvarene nabavke uglja bile manje od planiranih za 648,5 hilj. tona ili za 35,1%.

Nabavke uglja za termoelektrane u 2024. godini

Donjim dijagramom je, radi ilustracije, dat prikaz godišnjih nabavki uglja u periodu od 2013. do 2024. godine, iz kojeg je evidentno da su od 2013. godine, izuzimajući 2016. godinu, prisutni podbačaji u isporukama uglja u odnosu na plan.

Nabavke uglja 2013. - 2024. godina

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA

Ukupno ostvarene zalihe na depovima termoelektrana na kraju 2024. godine iznosile su 184,8 hilj. tona, što je za 258,0 hilj. tona manje od plana. Toplotna vrijednost utrošenog uglja iznosila je ukupno 11.868 kJ/kg, što je za 380 kJ/kg ili za 3,1% slabiji kvalitet od planiranog. Kod TE „Tuzla“ toplotna vrijednost utrošenog uglja je iznosila 11.461 kJ/kg i bila je lošijeg kvaliteta od planiranog za 406 kJ/kg, dok je u TE „Kakanj“ toplotna vrijednost utrošenog uglja iznosila 12.517 kJ/kg, što je za 325 kJ/kg lošijeg kvaliteta od planiranog. U odnosu na 2023. godinu, utrošeni ugalj je bio nešto boljeg kvaliteta za 166 kJ/kg ili 1,4%.

REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKOG BILANSA ZA 2024. GODINU (sažetak)

ELEMENTI BILANSA	Ostvarenje 2024.	Plan EEB 2024.	Ostvarenje 2023.	U odnosu na plan 2024. promjena	U odnosu na 2024. promjena
	GWh	GWh	GWh	%	%
1. PROIZVODNJA	5.317,7	5.920,5	5.333,5	-10,2	-0,3
Hidroelektrane	1.258,0	1.379,1	1.639,3	-8,8	-23,3
- HE na Neretvi	1.198,4	1.312,4	1.565,7	-8,7	-23,5
- male HE	59,6	66,7	73,6	-10,6	-19,1
Vjetroelektrane+ Solarne elektrane	105,6	126,9	100,2	-16,8	5,4
Termoelektrane	3.954,0	4.414,6	3.594,0	-10,4	10,0
TE "Tuzla"	2.522,7	2.654,4	1.980,4	-5,0	27,4
TE "Kakanj"	1.431,3	1.760,1	1.613,6	-18,7	-11,3
2. PRIJEM, kupovina i korekcija	1.528,5	547,3	1.138,1	179,3	34,3
3. UKUPNO RASPOLOŽIVO (1+2)	6.846,1	6.467,8	6.471,6	5,8	5,8
4. POTROŠNJA	5.703,7	5.541,6	5.518,7	2,9	3,3
Bruto distributivna potrošnja	5.196,4	4.993,7	5.014,6	4,1	3,6
Direktni potrošači	507,3	547,9	504,2	-7,4	0,6
5. PRODAJA - isporuka i korekcija	1.142,5	926,1	952,8	23,4	19,9
6. UKUPNE POTREBE (4+5)	6.846,1	6.467,8	6.471,6	5,8	5,8

4.

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2024 JP Elektroprivreda BiH d.d.- Sarajevo
REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

REZULTAT POSLOVANJA EPBiH ZA 2024. GODINU					
PRIHODI, TROŠKOVI I RASHODI		PLAN		Index	Index
u hiljadama KM	2024	2024	2023	24/pl	24/23
	1	2	3	4	5
1. Prihod od prod. električne energije i pomoćnih usluga	1.163.482	1.194.416	1.088.965	97,4	106,8
- prihod od prodaje krajnjim kupcima EPBiH	938.561	954.793	849.672	98,3	110,5
- kupci na 110 kV	93.136	97.548	81.610	95,5	114,1
- kupci na 35 kV*	59.203	62.599	56.693	94,6	104,4
- kupci na 10 kV*	198.934	192.240	173.155	103,5	114,9
- kupci na 0,4 kV domaćinstva	368.896	359.806	338.218	102,5	109,1
- kupci na 0,4 kV* ostala potrošnja	198.456	221.517	181.816	89,6	109,2
- kupci na 0,4 kV javna rasvjeta	19.696	20.808	17.956	94,7	109,7
- neovlaštena potrošnja (svi naponi)	240	275	224	87,2	107,1
- dugoročna i kratkor. prodaja u/van BiH	63.160	122.041	32.510	51,8	194,3
- prihod po osnovu UPTS-a (energija + mrežarina)	18.863	19.813	19.847	95,2	95,0
- prihod po osnovu kupoprodaje (vezana trgov.)	123.936	81.910	171.049	151,3	72,5
- prihod od pom. usl. uključ. i el. energ. u vezi s PU	18.962	15.859	15.887	119,6	119,4
2. Prihod od prod. tehn. pare i topl. energije	20.792	19.719	18.278	105,4	113,8
- prihod od tehnološke pare	5.158	5.508	4.800	93,7	107,5
- prihod od toplotne energije	13.311	12.343	11.417	107,8	116,6
- prihod od prodaje ostalih spor. i nus proizvoda	2.322	1.868	2.061	124,3	112,7
3. Prihod od prodaje materijala i usluga	44.409	34.529	33.975	128,6	130,7
- prihod od naknada priključenja	33.483	26.650	23.595	125,6	141,9
- ostali prihodi od prodaje materijala i usluga	10.925	7.879	10.379	138,7	105,3
4. Prihod od finansiranja	11.513	10.488	10.336	109,8	111,4
5. Ostali prihodi	46.649	16.157	28.267	288,7	165,0
UKUPNI PRIHODI (1 DO 5)	1.286.845	1.275.308	1.179.822	100,9	109,1

REZULTAT POSLOVANJA EPBiH ZA 2024. GODINU					
PRIHODI, TROŠKOVI I RASHODI		PLAN		Index	Index
u hiljadama KM	2024	2024	2023	24/pl	24/23
	1	2	3	4	5
6. Materijal za proizvodnju električne energije	456.315	462.922	422.145	98,6	108,1
7. Materijal za održavanje	15.738	15.588	15.463	101,0	101,8
8. Ostali troškovi materijala (utroš. el. en., HTZ oprema i dr.)	4.408	6.084	4.786	72,5	92,1
9. Troškovi prijevoza uglja	43.338	51.065	41.919	84,9	103,4
10. Usluge održavanja	28.245	29.022	28.266	97,3	99,9
11. Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga	293.229	184.903	221.267	158,6	132,5
troškovi nabavke trgovina (pokriće ispada i deficita)	122.739	44.426	59.267	276,3	207,1
troškovi nabavke po osnovu UPTS-a	16.386	16.790	16.866	97,6	97,2
troškovi nabavke po osnovu kupoprodaje	95.883	76.464	96.850	125,4	99,0
troškovi nabavke u vezi s pomoćnim uslugama	20.196	13.440	14.063	150,3	143,6
troškovi nabavke iz obnovljivih izvora	10.717	6.598	8.409	162,4	127,4
troškovi pomoćnih usluga u EES - sistemska i ostale usluge	25.588	24.685	24.553	103,7	104,2
ostali troškovi nabavke el. energije (industrijske elektrane)	1.720	2.500	1.259	68,8	136,6
12. Premije osiguranja	2.456	2.669	2.411	92,0	101,9
13. Drugi troškovi usluga	14.242	16.048	15.546	88,7	91,6
14. Troškovi amortizacije	144.675	155.206	169.062	93,2	85,6
15. Troškovi mrežarina i naknada za NOS	58.513	55.802	55.212	104,9	106,0
16. Plate i naknade plata	165.487	174.151	163.951	95,0	100,9
17. Drugi troškovi rada	31.849	36.709	28.293	86,8	112,6
18. Vodoprivredne naknade	22.104	22.729	28.120	97,2	78,6
19. Razne dažbine, naknade i članarine	21.198	22.525	16.748	94,1	126,6
20. Drugi troškovi poslovanja	9.037	9.342	8.467	96,7	106,7
21. Finansijski troškovi i rashodi	4.492	4.932	36.078	91,1	12,5
22. Drugi rashodi (opis potraž., umanj. vrijed. troš. iz ran. god.)	15.792	12.035	231.065	131,2	6,8
23. Troškovi rezervisanja (sudski sporovi, aktuarska rezerva i dr.)	13.690	12.680	18.602	108,0	73,6
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (6 DO 23)	1.344.807	1.274.414	1.507.402	105,5	89,2
DOBIT PRIJE POREZA /(GUBITAK)	-57.963	894	-327.580	-6.483,5	17,7
NETO SVEOBUHvatNA DOBIT PERIODA / (GUBITAK)			-331.794		0,0

* uključujući distributivnu mrežarinu krajnjih kupaca drugih snabdjevača

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

PRIHODI

Ukupno ostvareni prihod EPBiH za 2024. godinu iznosi 1.286,85 mil. KM i veći je od planiranog za 11,54 mil. KM i za 107,02 mil. KM ili 9,1% veći od ostvarenog prihoda u 2023. godini.

Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga

U strukturi ukupno ostvarenog prihoda, najveći dio čini prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga u iznosu 1.163,48 mil. KM, što je 90,4% ukupnih prihoda Društva za 2024. godinu.

Ovi prihodi se odnose na prihod od:

- prodaje krajnjim kupcima EPBiH u iznosu od 938,56 mil. KM,
- prodaje po osnovu Ugovora o PTS-u u iznosu od 18,86 mil. KM,
- dugoročne i kratkoročne prodaje u/van BiH u iznosu od 63,16 mil. KM,
- kupoprodaje (vezane trgovine) u iznosu 123,94 mil. KM i
- pomoćnih usluga u iznosu 18,96 mil. KM (energija i kapaciteti).

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima

Ovaj segment prihoda odnosi se na kupce (pravna i fizička lica) koji su krajnji potrošači električne energije koju im isporučuje EPBiH, a realizira se kroz djelatnost snabdijevanja i distribucije (mrežarina). Čine ga:

a) *prihod od tržišnog snabdijevanja* kupaca na različitim naponskim nivoima u ukupnom iznosu od 420,31 mil. KM i to:

- kupci na 110 kV naponu u iznosu od 93,14 mil. KM,
- kupci na 35 kV naponu u iznosu 59,20 mil. KM,
- kupci na 10 kV naponu u iznosu 198,93 mil. KM,
- ostala potrošnja na 0,4 kV naponu iznosi 49,34 mil. KM,
- javna rasvjeta (0,4 kV napon) u iznosu 19,70 mil. KM.

b) *prihod od javnog snabdijevanja* odnosi se na kupce koji se snabdijevaju na naponskom nivou 0,4 kV u ukupnom iznosu 516,38 mil. KM, a obuhvata kategorije domaćinstva (iznos 368,03 mil. KM uključivo cut-off) i ostala potrošnja na 0,4 kV (iznos 148,35 mil. KM),

c) *prihod od rezervnog snabdijevanja* odnosi se na kupce koji se snabdijevaju na naponskom nivou 0,4 kV u iznosu 0,76 mil. KM,

d) *prihod po osnovu mrežarine* kupaca (na 10 kV i 0,4 kV naponu) koji su se snabdijevali kod drugih snabdjevača u iznosu 0,29 mil. KM,

e) *prihod od neovlaštene potrošnje* u iznosu 0,24 mil. KM, pretežno kod kategorije domaćinstva.

Prihod od prodaje krajnjim kupcima manji je u odnosu na planirani za 16,23 mil. KM ili 1,7%. Najveći dio odstupanja od planiranog prihoda je kod kupaca na 0,4 kV naponu gdje je ostvarena veća potrošnja u odnosu na sagledanu po planu, ali uz nižu cijenu. Planirani prihod od prodaje električne energije u segmentu tržišnog snabdijevanja nije ostvaren iz razloga što se kasnilo s početkom primjene odredbi Zakona o električnoj energiji Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj: 60/23) koje se odnose na kupce koji su izgubili pravo na javnu uslugu snabdijevanja električnom energijom. Pri tome, Odluka Vlade FBiH o uvođenju posebnih mjera kontrole cijena snabdijevanja električnom energijom za 2024. godinu („Službene novine FBiH“, broj: 96/23) je za predmetne kupce primijenjena na drugačiji način u odnosu na plan. Kod kupaca na srednjem naponu (35 kV) je ostvareno smanjenje prodanih količina, kako u odnosu na plan, tako i u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene prosječne cijene kod kupaca na tržišnom snabdijevanju su uglavnom veće ili u nivou planiranih, izuzev ostale potrošnje na 0,4 kV. Evidentan je rast u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na rast tržišnih cijena energije, uz ograničenje cijena po Odluci Vlade FBiH o uvođenju posebnih mjera kontrole cijena snabdijevanja električnom energijom za 2024. godinu. Kod kupaca iz kategorije *domaćinstva* ostvareno je 102,5% planiranog prihoda, pri čemu je i prodana količina bila veća od planirane za 5,3%. U odnosu na 2023. godinu, ostvaren je za 9,1% veći prihod, s obzirom na veću potrošnju kupaca iz ove kategorije.

Ostvarena ukupna prosječna cijena kod svih krajnjih kupaca snabdijevanja EPBiH bila je 17,69 F/kWh što je 4,5% niže od plana. Prosječna ukupna (sa mrežarinom) cijena za kupce na tržišnom snabdijevanju iznosi 20,29 F/kWh što je 12,7% više u odnosu na 2023. godinu. Na javnom snabdijevanju prosječna ukupna cijena

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

iznosila je 16,02 F/kWh, što je više od plana i ostvarenja iz 2023. godine. Kada gledamo duži vremenski period, u odnosu na 2015. godinu, dakle proteklih 9 godina, prosječna ukupna prodajna cijena za krajnje kupce povećana je za 19,5%, dok je indeks potrošačkih cijena u 2024. u odnosu na 2015. godinu povećan prosječno za oko 27,9%. Pri tome se ukupna prosječna prodajna cijena za javno snabdijevanje u prosjeku povećala za 3,6%, dok je kod tržišnog snabdijevanja prosječno veća za 55%.

Ako se ostvareni prihod od krajnjih kupaca poredi s 2023. godinom, primjetan je rast prihoda od 10,5%, gdje je rasla količina prodaje (za 3,2% ili 162,0 GWh). Također, u nastavku se daje pregled strukture prodaje krajnjim kupcima razložen na energiju i mrežarinu, s tim da prihod i prosječna cijena uključuju i dio koji se odnosi na tarifni element *Mjerno mjesto (MM)*, te napomenu da je u podatke za period 2017-2022. godine uključena i vlastita potrošnja.

STRUKTURA PRODAJE	Ostv. 2024.			Ostv. 2023.			Ostv. 2022.			Ostv. 2021.			Ostv. 2020.			Ostv. 2019.			Ostv. 2018.			Ostv. 2017.		
	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod
ENERGIJA	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM
<u>Krajnji kupci</u>																								
- kupci na 110 kV	507,3	16,81	85,3	504,2	14,66	73,9	511,8	14,80	75,8	549,9	9,66	53,1	560,6	10,64	59,6	493,3	10,14	50,0	464,3	9,49	44,1	485,3	8,20	39,8
- kupci na 35 kV	309,3	16,75	51,8	326,1	15,11	49,3	306,9	12,77	39,2	299,6	9,56	28,7	287,7	10,18	29,3	296,6	9,83	29,1	303,9	9,61	29,2	286,7	8,71	25,0
- kupci na 10 kV	936,0	17,71	165,8	919,1	15,29	140,6	922,2	13,07	120,5	922,8	10,44	96,4	851,4	11,29	96,2	887,1	10,90	96,7	860,0	10,49	90,2	830,1	9,61	79,7
- domaćinstva	2.464,0	7,88	194,3	2.339,1	7,38	172,6	2.251,5	7,40	166,7	2.224,8	7,41	164,8	2.189,5	7,43	162,6	2.143,1	7,44	159,5	2.110,7	7,46	157,5	2.141,8	7,44	159,4
- ostali 0,4 kV	1.000,5	11,98	119,8	954,4	11,18	106,7	952,6	11,10	105,7	924,2	11,05	102,1	852,5	11,11	94,7	904,5	11,03	99,7	893,7	10,58	94,6	885,0	10,50	93,0
- javna rasvjeta	79,7	16,86	13,4	81,5	14,18	11,6	83,5	12,10	10,1	82,9	11,43	9,5	82,9	10,29	8,5	83,2	10,11	8,4	81,9	9,08	7,4	81,2	7,46	6,1
Ukupno krajnji kupci (SNE)	5.296,8	11,90	630,4	5124,4	10,82	554,6	5.028,6	10,30	517,9	5.004,3	9,08	454,5	4.824,5	9,35	450,9	4.807,6	9,22	443,5	4.714,4	8,97	422,9	4.710,1	8,56	403,0

STRUKTURA PRODAJE	Ostv. 2024.			Ostv. 2023.			Ostv. 2022.			Ostv. 2021.			Ostv. 2020.			Ostv. 2019.			Ostv. 2018.			Ostv. 2017.		
	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod	Energija	Cijena	Prihod
MREŽARINA	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM	GWh	F/kWh	mil.KM
<u>Krajnji kupci</u>																								
- kupci na 110 kV	507,3	1,55	7,9	504,2	1,53	7,7	511,8	1,52	7,8	549,9	1,49	8,2	560,6	1,50	8,4	493,3	1,43	7,1	464,3	1,34	6,2	485,3	1,35	6,6
- kupci na 35 kV	309,3	2,39	7,4	326,1	2,27	7,4	306,9	2,30	7,1	299,6	2,30	6,9	287,7	2,34	6,7	296,6	2,32	6,9	303,9	2,28	6,9	286,7	2,34	6,7
- kupci na 10 kV	936,0	3,51	32,9	919,1	3,52	32,3	922,2	3,45	31,8	922,8	3,43	31,6	851,4	3,48	29,6	887,1	3,42	30,3	860,0	3,37	29,0	830,1	3,36	27,9
- domaćinstva	2.464,0	7,05	173,8	2.339,1	7,07	165,4	2.251,5	7,08	159,4	2.224,8	7,09	157,7	2.189,5	7,11	155,6	2.143,1	7,12	152,5	2.110,7	7,13	150,5	2.141,8	7,13	152,6
- ostali 0,4 kV	1.000,5	7,86	78,6	954,4	7,87	75,1	952,6	7,84	74,7	924,2	7,84	72,5	852,5	7,88	67,2	904,5	7,84	70,9	893,7	7,85	70,1	885,0	7,91	70,0
- javna rasvjeta	79,7	7,86	6,3	81,5	7,85	6,4	83,5	7,85	6,6	82,9	7,85	6,5	82,9	7,84	6,5	83,2	7,84	6,5	81,9	7,84	6,4	81,2	7,84	6,4
Ukupno krajnji kupci (SNE)	5.296,8	5,79	306,8	5124,4	5,74	294,3	5.028,6	5,71	287,4	5.004,3	5,66	283,4	4.824,5	5,68	274,0	4.807,6	5,70	274,2	4.714,4	5,71	269,2	4.710,1	5,74	270,1

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Iz prethodnih tabela vidljivo je povećanje prosječne cijene energije koja je u odnosu na 2023. godinu u prosjeku veća za 10,0%. Što se tiče mrežarine, tu nije bilo većih promjena, što je i razumljivo, s obzirom na to da se nisu mijenjale tarife za distributivnu mrežarinu.

Prihod od prodaje električne energije na tržištu

Prihod od prodaje električne energije na tržištu realiziran kroz djelatnost Trgovine ostvaren je u zbirnom iznosu 205,96 mil. KM i manji je od plana za 17,81 mil. KM ili 8%, pri čemu je ostvarena količina prodaje (GWh) bila manja od plana za 1,3%. Ako posmatramo po državi kupca, onda se 193,15 mil. KM prihoda iz ove grupe odnosi na kupce iz BiH (uključujući sav prihod od prodaje energije po osnovu UPTS-a), dok se preostalih 12,81 mil. KM odnosi na izvoznu prodaju električne energije kupcima sa sjedištem izvan BiH.

Ako se energija prodana kroz djelatnost Trgovine posmatra po vrsti prodaje, onda je struktura ostvarenog prihoda sljedeća:

- prihod od dugoročne prodaje vlastite energije (s prihodom za pokriće prijenosnih gubitaka) 26,16 mil. KM,
- prihod od kratkoročne prodaje vlastite energije 37,00 mil. KM,
- prihod po osnovu UPTS-a 18,86 mil. KM,
- prihod po osnovu kupoprodaje (također kratkoročnog karaktera) 123,94 mil. KM.

Prosječna prodajna cijena po osnovu dugoročne prodaje iznosi 18,25 F/kWh i iznad je planirane i prosječne cijene dugoročne prodaje za 2023. godinu. Ostvarene količine prodaje bile su manje od plana za 15%, dok su za 20,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. U dugoročnu prodaju uključena je i prodaja energije NOS-u BiH za pokriće prijenosnih gubitaka (tokom cijele godine, isporučena količina je 89,8 GWh, prihod 15,10 mil. KM) pri čemu prodaja istih nije realizirana po tržišnim principima, već po administrativno određenoj cijeni od strane DERK-a (10,99 F/kWh), što značajno umanjuje prihod i ostvarenu prosječnu cijenu kod ovog vida prodaje, ali i kod tržišne prodaje generalno.

Prihod po osnovu kratkoročne prodaje energije ostvaren je u iznosu 37,00 mil.

KM za prodaju 162,3 GWh iz vlastite proizvodnje. Prosječna prodajna cijena po osnovu kratkoročne prodaje vlastito proizvedene energije iznosi 22,80 F/kWh i veća je 1,9% u odnosu na planiranu (22,37 F/kWh), dok je 1,5% manja u odnosu na postignutu prosječnu cijenu kratkoročne prodaje u 2023. godini (23,15 F/kWh).

Prihod po osnovu kupoprodaje energije je ostvaren u iznosu 123,94 mil. KM za prodaju 594,4 GWh kupljene energije. Obim kupoprodaje (vezana trgovina) bio je energetske veći od planiranog, ali uz manje cijene, pa su ostvareni finansijski efekti kupoprodaje iznad planiranog nivoa. Prosječna prodajna cijena kupoprodaje je bila 29,5% niža od planirane, dok je 53,7% niža od ostvarene u 2023. godini (45,05 F/kWh).

Od augusta 2022. godine, uveden je i novi vid kupoprodaje i to kroz otkup energije od nezavisnih proizvođača iz OIE (uz pružanje usluge balansiranja ovim subjektima po kojem osnovu se ostvaruje prihod), gdje je ostvarena količina otkupa i daljnje prodaje bila 229,4 GWh. Ovo je značajno povećalo pozitivne efekte kupoprodaje, te je na kraju ukupna zarada (kao razlika prihoda i troškova za istu količinu energije vezane trgovine) po osnovu kupoprodaje ostvarena u iznosu 28,05 mil. KM.

Kada je u pitanju prodaja energije po osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS), prihod od energije iznosi 16,29 mil. KM. Ovo je nešto malo manje od planiranog (3%), s obzirom na niže količine isporuka u odnosu na plan/EEB (3%), dok je u nivou ostvarenog iz 2023. godine. Prosječna cijena je ravna planiranoj i ostvarenoj u prethodnim godinama, s obzirom na to da nije bilo cjenovih promjena po ovim ugovorima.

Treba napomenuti da se dio prodaje odnosi na isporuke s distributivne mreže, a prihod od distributivne mrežarine po osnovu UPTS čini posebnu kategoriju prihoda kod djelatnosti distribucije. Za 2024. godinu taj prihod iznosi dodatnih 2,57 mil. KM.

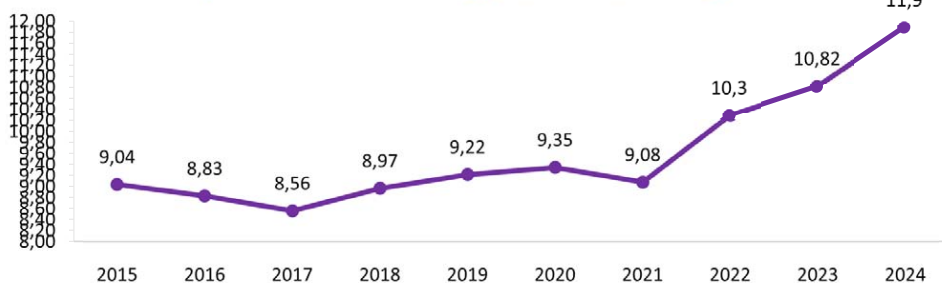
Rezime prihoda od prodaje električne energije

U narednim grafovima i tabelama daje se rezime višegodišnjih kretanja prosječnih (ukupnih) prodajnih cijena za krajnje kupce i na tržištu, te struktura prodaje. Treba naglasiti da je prodaja energije iz obnovljivih izvora svrstana u tržišnu prodaju, s obzirom na to da operater za OIEiK nije krajnji kupac, te da referentna cijena

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

(po propisima FERK-a) za prodaju ove energije zavisi od kretanja cijena trgovine električne energije u Federaciji BiH. Također, u prosječnu cijenu na tržištu uključene su i mrežarine kod krajnjih kupaca, te naknada za mjerno mjesto, dok se kod tržišne prodaje cijena odnosi samo na energiju (izuzetak je mrežarina kod UPTS, ali ista neznatno utiče na ukupnu prosječnu cijenu). Naredna 2 grafa se odnose na kretanje komponenti cijena energije i mrežarine za krajnje kupce u periodu 2015 - 2024. godina.

cijena električne energije (F/kWh)- energija

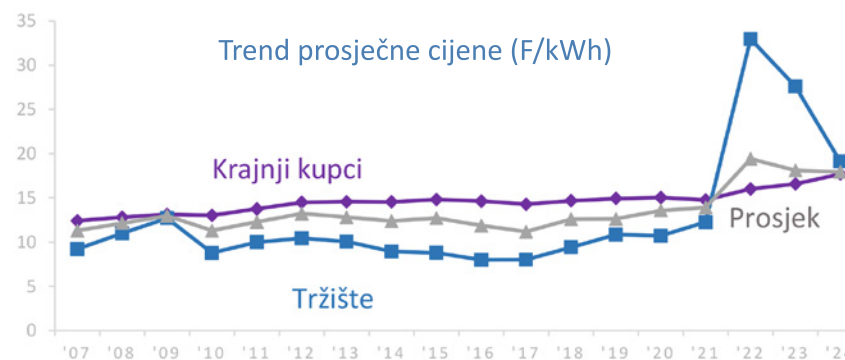
cijena električne energije (F/kWh)- mrežarina

Iz narednih dijagrama vidljivo je da su prosječne prodajne cijene za krajnje kupce od 2010. do 2015. godine imale trend rasta. Zatim je u 2016. i 2017. godini došlo do njihovog smanjenja, da bi od 2018. do 2021. godine ponovo počele rasti, s tim da se nakon dvije uzastopne godine rasta (2019. i 2020. godina) nivo prosjeka cijena za 2021. godinu opet spustio na nivo blizu onom iz 2018. godine. Ipak, s obzirom na rast cijena na regionalnom tržištu, u toku 2022, 2023. i 2024. godine došlo je do limitiranog porasta cijena na tržišnom snabdijevanju, kao i na javnom snabdijevanju, što se odrazilo i na ukupni prosjek.

S druge strane, prosječne cijene kod djelatnosti Trgovine od 2013. do 2017. godine imale su trend pada, ali u 2017. godini dolazi do rasta koji se nastavio u 2018. i 2019. godini. U 2020. godini dolazi do blagog smanjenja zbog pandemije Covid-19, dok 2021. godine cijene počinju rasti, a što se uz dosta oscilacija nastavilo u 2022. godini kada dostižu rekordan nivo. U 2023. i 2024. godini ponovo dolazi do smanjenja ove cijene.

Trend prosječne cijene (F/kWh)

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Struktura prodaje električne energije (uključena je prodaja kroz djelatnosti Snabdijevanja i Trgovine) za izvještajni period, uz poređenje s planom i ostvarenjem 2023. godine, te procentima udjela u prihodu od prodaje električne energije.

STRUKTURA PRODAJE vrsta prodaje	Ostv 2024.				Plan 2024.				Ostv 2023.			
	Energija	Cijena	Prihod	udio	Energija	Cijena	Prihod	udio	Energija	Cijena	Prihod	udio
	GWh	F/kWh	milKM	%	GWh	F/kWh	milKM	%	GWh	F/kWh	milKM	%
Krajnji kupci												
- kupci na 110 kV	507,3	18,36	93,1	9%	547,9	17,80	97,5	9%	504,2	16,19	81,6	8%
- kupci na 35 kV	309,3	19,14	59,2	5%	330,0	18,97	62,6	6%	326,1	17,39	56,7	5%
- kupci na 10 kV	936,0	21,22	198,6	18%	905,9	21,22	192,2	18%	923,6	18,72	172,9	16%
- domaćinstva	2.464,0	14,94	368,0	34%	2.340,7	15,37	359,8	33%	2.339,1	14,45	338,0	31%
- ostali 0,4 kV	1.000,5	19,84	198,5	18%	948,4	23,36	221,5	21%	960,3	18,93	181,8	17%
- javna rasvjeta	79,7	24,72	19,7	2%	83,0	25,08	20,8	2%	81,5	22,03	18,0	2%
Ukupno krajnji kupci (SNB)	5.296,8	17,69	937,2	87%	5.155,8	18,51	954,5	88%	5.134,8	16,53	849,0	79%
Tržišna prodaja												
Ukupna prodaja u/zvan BiH	305,7	20,66	63,2	6%	631,3	19,33	122,0	11%	224,9	14,73	33,1	3%
Prodaja po osnovu UPTS (sa mrežarinom)	177,6	10,62	18,9	2%	183,1	10,82	19,8	2%	177,9	10,80	19,2	2%
Kupoprodaja u/zvan BIH vezana trgovina	594,4	20,85	123,9	11%	277,1	29,55	81,9	8%	379,7	45,05	171,0	16%
Prodaja u vezi pomoćnih usluga	57,0	18,91	10,8	1%	49,2	13,66	6,7	1%	42,9	16,76	7,2	1%
Ukupno tržišna prodaja (TRG i PRO)	1.134,7	19,10	216,7	20%	1.140,8	20,20	230,5	21%	825,4	27,94	230,6	21%
Ukupno prodaja električne energije*	6.431,5 [█]	17,94	1.153,9	107%	6.296,6 [█]	18,82	1.185,0	110%	5.960,2 [█]	18,11	1.079,6	100%

Prihod od pomoćnih usluga (energija i kapaciteti)

Prihodi od pomoćnih usluga iznose 18,96 mil. KM i veći su u odnosu na plan za 3,10 mil. KM ili 19,6%.

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Prihodi na ime pomoćnih usluga se odnose na:

- prihod po osnovu isporučene energije u vezi s pomoćnim uslugama regulacije: 8,35 mil. KM (aktivacija primarne, sekundarne i tercijarne regulacije, isporučeno 26,2 GWh),
- energija debalansa: 2,43 mil. KM (isporučeno 30,8 GWh),
- prihod po osnovu rezervisanih kapaciteta za pomoćne usluge: 5,93 mil. KM (od čega 3,36 mil. KM za primarnu i sekundarnu regulaciju i 2,57 mil. KM za tercijarnu regulaciju),
- prihod po osnovu usluge balansiranja od 2,25 mil. KM.

Društvo na tržišnim osnovama pruža uslugu balansiranja za VE „Jelovača“ i druge proizvođače iz OIE.

Indeks realizacije prihoda od kapaciteta za primarnu i sekundarnu regulaciju je 63,6% u odnosu na ugovoreni/planirani iznos, dok je za prihod od kapaciteta za tercijarnu regulaciju indeks realizacije ugovora/plana 106,5%. Prihodi po osnovu kapaciteta i pružanja usluge balansiranja predstavljaju značajne iznose koje EPBiH ostvaruje pružajući ove usluge EES-u BiH i drugim subjektima kojima su pomoćne usluge potrebne i to zahvaljujući svojim tehničkim i ljudskim kapacitetima. U odnosu na 2023. godinu, realizacija prihoda od pomoćnih usluga veća je za 19,4%, odnosno za 3,08 mil. KM.

Prihod od prodaje tehnološke pare, toplotne energije i nus proizvoda

Prihod od prodaje tehnološke pare, toplotne energije i nus proizvoda ostvaren je u iznosu od 20,79 mil. KM i obuhvata prihod po osnovu:

- prodaje tehnološke pare u iznosu od 5,16 mil. KM,
- prodaje toplotne energije (para za grijanje) u iznosu od 13,31 mil. KM,
- prodaje sporednih i nus proizvoda (uglavnom šljaka i pepeo) u iznosu od 2,32 mil. KM.

Ovi prihodi su veći od planiranih za 5,4%. Svi prihodi iz ove stavke ostvareni su u termoelektranama i to u TE „Tuzla“ 17,20 mil. KM, a u TE „Kakanj“ 3,59 mil. KM.

U odnosu na 2023. godinu prihodi na ovoj stavci su veći za 13,8 %, s obzirom na rast iznosa prihoda po svim vrstama produkata, a naročito po osnovu toplotne energije (za 16,6 %).

Prihodi od prodaje materijala i usluga

Prihodi od prodaje materijala i usluga iznose 44,41 mil. KM i veći su od plana za 9,88 mil. KM ili 28,6%, dok su u odnosu na 2023. godinu veći za 10,43 mil. KM ili 30,7%. Najveći dio ovih prihoda čini prihod od naknada za priključenje potrošača na elektroenergetski sistem EPBiH u iznosu 33,48 mil. KM, što je 75,4% prihoda ove planske stavke. Ostatak čine prihodi od raznih ostalih usluga (izdavanje elektroenergetskih saglasnosti i druge usluge shodno Opštim uslovima za isporuku električne energije), prihodi od restorana u proizvodnim podružnicama, prihodi od zakupnina, prihodi od usluga provizije za naplatu RTV takse i sl.

Prihod od naknada za priključenje veći je od planiranog (za 25,6%), kao i prihoda iz 2023. godine (za 41,9%). Ujedno, ovo je i rekordan prihod od naknada za priključenje. U vezi s prihodom od naknada priključenja, posebno treba istaći podružnicu ED Bihać, kod koje je plan višestruko premašen, te ED Mostar, gdje je ovaj prihod veći za 59%.

Značajni prihodi u ovoj stavci ostvareni su i po drugim osnovama (u sumi 10,93 mil. KM, više od planiranog i ostvarenog u prethodnoj godini). Posebno su značajni prihodi po osnovu naknade za povećanje angažovane snage 3,08 mil. KM, te za izdavanja elektroenergetskih saglasnosti 1,59 mil. KM. U toku 2024. godine, za isporuke vode sa Brane Snježnica za potrebe RiTE „Ugljevik“ i drugih subjekata realizirano je 1,68 mil. KM prihoda. Prihodi po osnovu naknada od kablovskih operatera ostvareni su u iznosu 1,20 mil. KM i veći su za 18% od planiranih. Ostvareni prihodi po osnovu provizije za naplatu RTV takse iznose 1,31 mil. KM i manji su od plana za 10,7%.

Prihod od finansiranja

Prihodi od finansiranja za izvještajni period iznose 11,51 mil. KM, te su veći od planiranih za 1,03 mil. KM ili 9,8%, dok su za 1,18 mil. KM ili 11,4% veći u odnosu na 2023. godinu.

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Prihodi od deponovanih (a vista) i oročenih sredstava kod poslovnih banaka zbirno iznose 4,55 mil. KM i višestruko su veći od planiranih, kao i od istih prihoda ostvarenih u 2023. godini (1,82 mil. KM), pretežno zbog većeg iznosa oročenih sredstava, koja su u prethodnoj godini bila drastično smanjena, kao i zbog rasta kamatnih stopa koje poslovne banke nude za ovaj vid finansijskih plasmana. Kamatne stope koje se ostvaruju pri oročavanju i a vista deponovanju novčanih sredstava kod poslovnih banaka su od 2023. godine u blagom porastu, nakon što su duži niz godina bile u padu, što se odražava i na nivo finansijskih prihoda.

Prihodi od kamata na pozajmice ZD rudnicima uglja iznose 4,30 mil. KM (manje od planiranih za 20%, pozajmice odobrene u toku perioda 2021 - 2023. godina po odlukama Skupštine Društva iz maja, a shodno dinamici povlačenja). Po osnovu zateznih kamata oprihodovano je ukupno 1,92 mil. KM.

Prihodi ostvareni po osnovu pozitivnih kursnih razlika su 0,39 mil. KM (s tim da su rashodi od kursnih razlika 0,36 mil. KM, pa nema značajnijeg efekta na rezultat po ovim neplaniranim stavkama). Ostatak se odnosi na naplaćene sudske takse i razne ostale finansijske prihode.

Ostali prihodi

Ostali prihodi u ovom izvještajnom periodu iznose 46,65 mil. KM i veći su u odnosu na plan za 30,49 mil. KM, dok su u odnosu na 2023. godinu veći za 18,38 mil. KM ili 65%.

Najznačajnije vrste ostvarenog prihoda na ovoj stavci su sljedeće:

- prihodi od donacija (amortizacija doniranih sredstava i dr. donacije) u iznosu 6,56 mil. KM,
- naplaćena prethodno otpisana potraživanja (po svim osnovama) u iznosu 2,13 mil. KM,
- prihod od ukidanja dugoročnog rezervisanja po osnovu sudskih sporova 5,16 mil. KM,
- prihodi iz ranijih godina 21,22 mil. KM,
- prihod od usklađivanja vrijednosti zaliha 5,50 mil. KM,

- prihodi od naplate šteta 1,35 mil. KM,
- prihodi od prodalog otpadnog i ostalog materijala 1,15 mil. KM,
- dobici od prodaje stalnih sredstava 0,26 mil. KM,
- prihod od materijala s demontiranih stalnih sredstava u iznosu od 0,30 mil. KM,
- prihodi od dividendi 0,50 mil. KM.

Ostali navedeni prihodi iz ove stavke iznose sumarno 2,52 mil. KM.

Osim prihoda iz ranijih godina, značajno iznad plana su prihodi od donacija, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja za sudske sporove, te prihodi po osnovu obračuna starosne strukture zaliha.

Troškovi i rashodi

Ukupno ostvareni troškovi i rashodi za 2024. godinu iznose 1.344,81 mil. KM i manji su za 162,60 mil. KM ili 10,8% u odnosu na ostvarenje u 2023. godini. U odnosu na plan, viši su za 70,39 mil. KM ili 5,5%. Procentualno, najveće odstupanje u odnosu na plan za 2024. godinu je na planskoj stavci *Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga*. O tome i svim drugim troškovima detaljnije u nastavku.

Troškovi materijala za proizvodnju i prijevoza uglja

Troškovi materijala za proizvodnju električne energije iznose 456,32 mil. KM, dok su troškovi prijevoza uglja iznosili 43,34 mil. KM. Isti u zbiru čine 37,4% ukupnih troškova i rashoda Društva u 2024. godini, a razloženi po termoelektranama i upoređeni s planskom proizvodnjom u TE daju se u sljedećem pregledu:

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Troškovi i proizvodnja	Ostv.	Plan	Ostv.	Index	Index
(po stavkama termoelektranama)	2024.	2024.	2023.	24/plan	24/23
Materijal za proizvodnju TE "Kakanj" (mil. KM)	187,7	195,9	192,1	95,8	97,7
Prijevoz uglja TE "Kakanj" (mil. KM)	23,2	22,6	23,3	102,5	99,4
Proizvodnja el. energije TE "Kakanj" (GWh)	1.431,3	1.760,1	1.613,6	81,3	88,7
Proizvodnja topl. energ. TE "Kakanj" (GWh)	17,6	21,3	18,9	82,8	93,2
Materijal za proizvodnju TE "Tuzla" (mil. KM)	268,6	267,0	230,1	100,6	116,8
Prijevoz uglja TE "Tuzla" (mil. KM)	20,1	28,4	18,6	70,8	108,4
Proizvodnja el. energije TE "Tuzla" (GWh)	2.522,7	2.654,4	1.980,4	95,0	127,4
Proizv. tehn. pare i topl. energ. TE "Tuzla" (GWh)	115,5	114,5	127,7	100,9	90,4
Materijal za proizvodnju ukupno obje TE (mil. KM)	456,3	462,9	422,2	98,6	108,1
Prijevoz uglja ukupno obje TE (mil. KM)	43,3	51,1	41,9	84,9	103,4
Proizvodnja el. energije ukupno obje TE (GWh)	3.954,0	4.414,5	3.594,0	89,6	110,0
Proizv. tehn. pare i topl. energ. ukupno TE (GWh)	133,1	135,7	146,6	98,1	90,8

Troškovi materijala za proizvodnju električne energije u TE „Tuzla“ iznose 268,62 mil. KM (više od plana za 0,6%, dok je proizvodnja električne energije manja od planirane za 5%), a u TE „Kakanj“ iznose 187,70 mil. KM (ispod plana za 4,2%, gdje je proizvodnja električne energije manja u odnosu na planiranu za 18,7%) Ovi troškovi su varijabilnog karaktera i obuhvataju troškove uglja za proizvodnju električne energije, troškove uglja za proizvodnju tehnološke pare i pare za grijanje, troškove analize uglja, hemikalija i industrijske vode, troškove goriva i maziva za potpalu i podršku vatre, rad buldožera, kalo i rastur uglja, a isti su u približnoj korelaciji s ostvarenom proizvodnjom električne energije i sporednih proizvoda.

Ukupni troškovi materijala za proizvodnju su manji od planiranih za 6,61 mil. KM ili 1,4%, gdje je i proizvodnja električne energije u termoelektranama bila manja od planirane za 10,4%. Ukupni specifični utrošak toplote iznosio je 12.687 kJ/kWh i bio je veći od planiranog za 7,6%. U TE „Tuzla“ specifični utrošak je iznosio

11.859 kJ/kWh što je više od plana za 3,5%, dok je u TE „Kakanj“ iznosio 14.153 kJ/kWh, što je za 115,1% više od planiranog utroška, a u velikoj mjeri posljedica lošijeg kvaliteta nabavljenog uglja za potrebe ove TE. Loš kvalitet uglja je imao uticaja na povećan utrošak tečnog goriva u TE (mazuta kod TE „Tuzla“ i lož-ulja u TE „Tuzla“ i TE „Kakanj“). U odnosu na 2023. godinu, ukupni specifični utrošak toplote uglja je bio manji za 0,7%.

Ostvareni troškovi prijevoza uglja iznose 43,34 mil. KM i manji su od plana za 7,73 mil. KM ili za 15,1%. U TE „Kakanj“ troškovi prijevoza uglja iznose 23,19 mil. KM i veći su od planiranih za 2,5%. U TE „Tuzla“ troškovi prijevoza iznose 20,14 mil. KM i niži su od planiranih za 29,2%. Treba napomenuti da je trošak prijevoza po toni kod TE „Kakanj“ povećan u odnosu na prethodne godine, s obzirom i na povećane količine/obim isporuka iz rudnika van Koncerna EPBiH, uz veću udaljenost rudnika od TE.

Troškovi održavanja

Troškovi materijala za održavanje ostvareni su u iznosu 15,74 mil. KM, što je više od plana za 1%. Od navedenog iznosa, 8,67 mil. KM (ili 55%) odnosi se na djelatnost Proizvodnje, gdje su ostvareni troškovi veći za 10,9% u odnosu na planirane i većinom se odnose na utrošene rezervne dijelove za redovno održavanje stalnih sredstava. Realizirani su planirani remont i na svim hidroagregatima i termoblokovima, a na pojedinim blokovima i vanredni remont i zbog kvarova. Najozbiljniji i najduži remont bili su kapitalni remont turbine na G5 TE „Kakanj“ i remont i rekonstrukcija sistema upravljanja na A5 Jablanica. G5 u TE „Kakanj“ bio je van pogona i početkom godine zbog kvara u trajanju više od tri mjeseca. U djelatnosti Distribucije troškovi materijala za održavanje iznose 7,04 mil. KM (manji od plana za 8,7%) i pretežno se radi o materijalima za redovno i investiciono održavanje. U odnosu na 2023. godinu, troškovi na ovoj stavci su veći za 1,8%,

Troškovi usluga održavanja iznose 28,25 mil. KM i manji su od plana za 0,78 mil. KM ili za 2,7%, dok su u nivou ostvarenja za 2023. godinu. Od ostvarenog iznosa, na proizvodnju se odnosi 18,77 mil. KM (ili 66%). U okviru ove djelatnosti, na termoelektrane se odnosi 14,62 mil. KM (ili 78% od ukupnih troškova za nivo EPBiH), gdje daleko najveći udio imaju troškovi usluga na redovnom i investicionom

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

(remonti) održavanju opreme.

Kod distributivne djelatnosti ostvareno je 7,08 mil. KM troškova usluga održavanja, što je 25% troškova na nivou EPBiH. Najveći udio u troškovima imaju usluge iskopa i zatrpavanja za elektrodistributivnu mrežu (2,22 mil. KM). Od ostalih troškova, izdvajaju se usluge redovnog održavanja građevina i opreme (ukupno 1,69 mil. KM), usluge održavanja poslovnih prijevoznih sredstava (0,63 mil. KM), te investicionog održavanja opreme - brojila (0,58 mil. KM).

Troškovi ostalih materijala i usluga

Ova grupa obuhvata sljedeće troškovne stavke:

Ostali troškovi materijala, koji iznose 4,41 mil. KM. Ostvarenje je manje od plana za 1,68 mil. KM ili 27,6%. Najveće stavke su utrošeno gorivo i mazivo za vozila – autopark (1,31 mil. KM) i ostale utrošene sirovine i materijal (1,12 mil. KM). Osim toga, značajan je iznos otpisa (otpis sitnog inventara i alata u upotrebi, HTZ opreme, auto-guma) koji zbirno iznose 1,51 mil. KM. Materijal utrošen na izvedbu priključaka za nove korisnike iznosi 0,19 mil. KM, dok je na kancelarijski materijal utrošeno 0,24 mil. KM.

U odnosu na ostvarenje iz 2023. godine, ovi troškovi imaju manju realizaciju za 8%.

Premije osiguranja iznose 2,46 mil. KM i manje su od planiranih za 8,0%, dok su u odnosu na 2023. godinu veće za 1,9%.

Ovi troškovi se odnose na premije osiguranja:

- imovine (1,97 mil. KM),
- vozila (0,25 mil. KM),
- radnika za povrede na radu (0,23 mil. KM).

Drugi troškovi usluga iznose 14,24 mil. KM, a najvećim dijelom se odnose na usluge dostave računa kupcima putem pošte 7,16 mil. KM i troškove usluge naplate električne energije putem trećih lica (4,38 mil. KM, pošta). Ostali troškovi iz ove planske stavke zbirno iznose 2,7 mil. KM i odnose se na troškove zakupnina,

službenih putovanja, medijske prezentacije, troškove reprezentacije, telefona, mobitela i sl.

Ovi troškovi su manji od planiranih za 1,81 mil. KM ili 11,3%. Glavni razlog manjeg broja planiranih projekata u domenu istraživanja i razvoja (od planiranih 0,81 mil. KM realizirano svega 6,45 hilj. KM). Osim toga, kroz mjere štednje realiziran je značajno manji broj službenih putovanja, te smanjen obim reklamnog oglašavanja u odnosu na planirani.

U odnosu na 2023. godinu bilježimo smanjenje od 1,32 mil. KM ili 8,5%.

Drugi troškovi poslovanja iznose 9,04 mil. KM i ostvareni su preko plana za 0,31 mil. KM ili 3,3%, dok su u odnosu na 2023. godinu veći za 0,57 mil. KM ili 6,7%. Ovi troškovi odnose se na razne neproizvodne usluge, kao što su:

- zaštitarske usluge 2,56 mil. KM,
- usluge čišćenja 1,66 mil. KM,
- ostali neproizvodni troškovi poslovanja 1,13 mil. KM,
- intelektualne usluge (advokatske, konsultantske, revizorske, vještačenja ...) 0,52 mil. KM,
- komunalne usluge (vodovod, zelene površine, odvoz otpada, itd.) 1,15 mil. KM,
- usluge edukacije zaposlenika 0,15 mil. KM,
- poribljavanje 0,08 mil. KM,
- usluge iz oblasti zaštite na radu (uključujući zdravstvene preglede radnika) i PPZ 0,62 mil. KM,
- i druge usluge (registracija vozila, objava tendera, putarine, troškovi oglasa itd.)

Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga

Ovi troškovi zbirno iznose 293,23 mil. KM. Veći su od plana za 108,33 mil. KM ili 58,6%, dok su u odnosu na ostvarenje iz 2023. godine veći za 32,5%. Oko 87,2% ostvarenih troškova na ovoj stavci se odnosi na djelatnost Trgovine.

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Ovi troškovi obuhvataju:

- 218,62 mil. KM - troškove nabavke električne energije na tržištu (analitika u narednoj tabeli),
- 16,39 mil. KM - troškove nabavke energije po osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS),
- 10,72 mil. KM - troškove nabavke električne energije za krajnje kupce iz obnovljivih izvora,
- 45,78 mil. KM - troškove nabavke u vezi s pomoćnim uslugama, sistemskim i ostalim pomoćnim uslugama,
- 1,72 mil. KM – troškove nabavke od industrijskih elektrana.

Struktura kupovine električne energije na tržištu u iznosu 218,62 mil. KM je sljedeća:

KUPOVINA PO STRUKTURI (bez pomoćnih usluga UPTS)	2024		
	Ostvarenje	Plan	Index
Kupovina za sanaciju ispada u proizvodnji i deficite u energetske resursima			
<i>Ukupna kupovina energije (GWh)</i>	529,9	180,9	292,9
Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)	122,7	44,4	276,3
Kupovina za trgovinu (vezana trgovina)			
<i>Ukupna kupovina energije (GWh)</i>	594,4	277,1	214,5
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>	95,9	76,5	125,4
UKUPNO			
<i>Ukupna kupovina energije (GWh)</i>	1.124,3	458,1	245,4
<i>Troškovi od ukupno kupljene energije (mil. KM)</i>	218,6	120,9	180,8

Tokom 2024. godine ostvarena je veća kupovina energije za sanaciju ispada u termoproizvodnji i deficita u energetske resursima u odnosu na planiranu, a iznosila je 348,9 GWh, odnosno troškovno 78,31 mil. KM uz prosječnu jediničnu cijenu 231,64 KM/MWh. U odnosu na prethodnu godinu, kupljene su značajno veće količine, ali po višoj prosječnoj cijeni (prosječna cijena za 2023. godinu je bila

213,25 KM/MWh). Najveće količine i troškovi su ostvareni u IV kvartalu, kada je bilo mnogo ispada termoblokova u proizvodnji, uz deficit u energetske resursima S obzirom na visoke cijene (daleko više od troškova proizvodnje u TE), jasno je da se ovo negativno odrazilo na rezultat poslovanja.

U 2024. godini ostvarena je kupovina električne energije u okviru vezane trgovine u količini 594,4 GWh, čime su ostvareni ukupni troškovi 95,88 mil. KM, uz prosječnu jediničnu cijenu 161,31 KM/MWh. Uz prihode u okviru vezane trgovine, ukupna zarada od vezane trgovine ostvarena je u iznosu 28,05 mil. KM, što je efekat (22,61 mil. KM) bolji od planiranog. Posebno značajni efekti ostvareni su po osnovu otkupa (i daljnje prodaje) energije od nezavisnih proizvođača iz OIE.

U 2024. godini troškovi pomoćnih usluga iznose 45,78 mil. KM, a odnose se na:

- troškove pomoćnih usluga - sistemska usluga u iznosu 25,03 mil. KM,
- troškove nabavke el. energije u vezi s pomoćnim uslugama u iznosu 20,20 mil. KM (pretežno debalansi),
- troškove ostalih pomoćnih usluga u EES-u BiH 0,55 mil. KM.

U ukupnim troškovima pomoćnih usluga najveći iznos ima trošak sistemske usluge koji se plaća u korist NOS-a BiH. Istim se podmiruju troškovi usluga regulacije i pokriva prijenosnih gubitaka u Elektroenergetskom sistemu BiH, a većinom se odnose na djelatnost Distribucije (vezano za isporuke krajnjim kupcima sa distributivne mreže). Prihod po osnovu pružanja pomoćnih usluga ostvarila je upravo i EPBiH, kao važan akter i partner u EES-u BiH.

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iznose 144,64 mil. KM, što čini 10,8% ukupnih troškova i rashoda Društva za 2024. godinu. U odnosu na planirane, troškovi amortizacije manji su za 10,53 mil. KM odnosno 6,8%. Najveći trošak amortizacije odnosi se na amortizaciju građevinskih objekata u iznosu 69,14 mil. KM i amortizaciju postrojenja i opreme u iznosu 57,00 mil. KM. Posmatrajući ove troškove prema djelatnostima, najveći troškovi amortizacije su u djelatnostima Proizvodnje i Distribucije, gdje na iste otpada 97,6%. U odnosu na 2023. godinu, obračunato je

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

14,4% manje troškova amortizacije.

Od 2017. godine, u podružnici HE na Neretvi se za dio opreme, čije korištenje je uvjetovano obimom proizvodnje, obračun troškova amortizacije vrši po funkcionalnom metodi, u skladu s obimom proizvodnje, posmatrano u odnosu na višegodišnji prosjek. Efekat primjene funkcionalnog modela obračuna za dio opreme u HE na Neretvi je 1,18 mil. KM ili 14,6% manjih troškova amortizacije predmetne opreme za 2024. godinu (u odnosu na metod linearnog obračuna amortizacije).

Početakom 2023. godine Nadzorni odbor Društva je donio dopunu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo u dijelu koji propisuje način i metod obračuna troškova amortizacije. Dopuna se odnosi na obračun amortizacije postrojenja i opreme direktno uključenih u proces proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (voda i vjetar). Efekat primjene funkcionalnog modela obračuna za dio opreme u VE „Podveležje“ je 0,84 mil. KM ili 16% manjih troškova amortizacije predmetne opreme za 2024. godinu (u odnosu na metod linearnog obračuna amortizacije).

Neto efekat primjene funkcionalne amortizacije u HE na Neretvi i u VE „Podveležje“ za 2024. godinu je smanjenje troškova amortizacije obračunatih po linearnom metodi za 2,02 mil. KM.

Troškovi mrežarina i naknada za NOS

Ovi troškovi su ostvareni u iznosu od 58,51 mil. KM i odnose se na:

- troškove prijenosa električne energije (47,27 mil. KM), gdje se 42,39 mil. KM odnosi na isporuke krajnjim kupcima na distributivnoj mreži, a 4,88 mil. KM na isporuke kupcima na mreži prijenosa,
- troškove naknada za rad NOS-a BiH u iznosu 6,14 mil. KM (od čega 0,43 mil. KM kod djelatnosti proizvodnje po osnovu troška i cijene za G komponentu),
- troškove korištenja mreže za krajnje kupce u iznosu 5,10 mil. KM, gdje se radi o mrežarini kod kupovine energije od drugih elektroprivreda u BiH po osnovu isporuka na SN/NN mreži u skladu s UPTS-ima.

Troškovi mrežarina i naknada za NOS su veći od planiranih za 4,9%, s obzirom na nešto veće energetske tokove preko prijenosne mreže. U odnosu na 2023. godinu veći su za 3,3 mil. KM ili 6%.

Troškovi dažbina

Obuhvataju sljedeće troškovne stavke:

Vodoprivredne naknade u iznosu 22,10 mil. KM odnose se na troškove vodnog doprinosa, naknade za zaštitu voda, doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata, opću vodoprivrednu naknadu, te troškove kantonalne naknade od posebnog značaja za HNK. Ostvareni troškovi su manji od planiranih za 0,63 mil. KM ili 2,8%, s obzirom na to da je proizvodnja u HE na Neretvi bila manja od planirane. Više od 98% ovih naknada je varijabilnog karaktera i plaćaju se shodno ostvarenoj proizvodnji, prvenstveno u podružnici HE na Neretvi, kod koje su posebno veliki (u sumi 20,43 mil. KM) troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata i troškovi vodne naknade od posebnog značaja za HNK.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata (SN FBiH, br: 47/24), od juna 2024. godine je uvećana naknada za HE na Neretvi sa 0,01 KM/kWh na 0,012 KM/kWh proizvedene električne energije, što je za efekat imalo povećanje troškova po ovom osnovu za 1,17 mil. KM.

U odnosu na 2023. godinu, ove dažbine su manje za 21,4%, prvenstveno zbog manjeg obima hidroproizvodnje (manja za 23,2%).

Razne dažbine, naknade i članarine ostvarene su u iznosu 21,20 mil. KM i u manje su od planiranih za 1,33 mil. KM ili 5,9%. Obuhvataju troškove raznih poreza (porez na firmu, porez na imovinu...), naknada (naknade za korištenje građevinskog zemljišta, komunalne naknade, naknada za zagađenje zraka, naknade za FERK, DERK i RAK...), te članarine (članarine privrednim komorama i udruženjima). Najveći trošak u okviru ove planske stavke jeste naknada po Zakonu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda ostvarenog radom TE u iznosu 6,28 mil. KM, a odmah zatim naknada za zagađenje zraka u iznosu 3,93 mil. KM. Značajni su još i troškovi

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

komunalnih naknada i koncesija 2,82 mil. KM, te regulatornih naknada za FERK u iznosu 1,64 mil. KM. U okviru ove stavke je i 3,40 mil. KM poreza po odbitku (Exim Bank China).

U odnosu na ostvarenje iz 2023. godine, troškovi na ovoj planskoj stavci ukupno su veći za 4,45 mil. KM ili 26,6% (pretežno zbog većeg obima termoproizvodnje, veći za 10%).

Finansijski troškovi i rashodi

Finansijski troškovi i rashodi ostvareni su u iznosu 4,49 mil. KM i manji su od plana za 0,44 mil. KM ili 8,9%. Najveći troškovi u okviru ove planske stavke su rashodi od kamata po kreditima banaka (2,47 mil. KM), te troškovi kamata po osnovu aktuarskog obračuna (1,50 mil. KM). Ostali troškovi su zatezne i ostale kamate, negativne kursne razlike i ostali finansijski rashodi (u sumi 0,52 mil. KM).

Neto efekat kursnih razlika je pozitivan, ali bez značajnijeg uticaja na rezultat poslovanja (svega 26,7 hilj. KM).

Drugi rashodi

Drugi rashodi za izvještajni period iznose 15,79 mil. KM i veći su u odnosu na plan za 3,76 mil. KM ili 31,2%.

Ovi rashodi se odnose na:

- rashode po osnovu otpisa i ispravke vrijednosti potraživanja (po više osnova) 11,19 mil. KM,
- rashode po osnovu umanjenja vrijednosti i otpisa neupotrebljivih zaliha 1,13 mil. KM,
- rashode od gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava 0,81 mil. KM,
- naknadne troškove i rashode iz ranijih godina 0,50 mil. KM.

Svi ostali rashodi zbirno iznose 2,16 mil. KM. Najveći iznos rashoda odnosi se na otpis potraživanja po osnovu pozajmice RMU „Zenica“ u iznosu 7,85 mil. KM.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iznose 13,69 mil. KM, što je više od plana za 1,01 mil. KM ili 8%, a odnose se na troškove rezervisanja po osnovu:

- sudskih sporova koji se trenutno vode protiv Društva 8,32 mil. KM,
- aktuarskog obračuna po MRS 192,24 mil. KM,
- demontaže stalnih sredstava u termoelektranama 2,53 mil. KM,
- neiskorištenog godišnjeg odmora 0,52 mil. KM,

a što je obaveza Društva u skladu s važećim Međunarodnim računovodstvenim standardima. Rezervisanja za aktuarski obračun po MRS 19 odnose se na isplate otpremnina i jubilarnih nagrada radnicima, kao i isplate po osnovu smrtnih slučajeva penzionisanih radnika. Obračunati su i aktuarski gubici u iznosu 0,09 mil. KM.

U skladu s Odlukom Uprave Društva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 37 (*Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva*) u pravnim sporovima u kojima je EPBiH tužena, proveden je postupak rezervisanja sredstava po osnovu pokrenutih sudskih sporova. Najznačajniji sudski sporovi odnose se na: arbitražni spor sa Konzorcijem Strabag AG Austrija i Končar d.d Zagreb u vezi HE „Vranduk“, te sporovi sa tužiteljem Konzorcij ITC Zenica i tužiteljem Islamska zajednica u BiH.

Naplata prihoda

Stepen naplate isporučene električne energije po osnovu snabdijevanja električnom energijom krajnjih kupaca ostvaren je 96,8% i predstavlja odnos naplaćenog i fakturisanog prihoda u tekućoj godini, gdje su u izračun uključena potraživanja iz ranijih godina i utužena potraživanja (kao nazivnik) i uplate po računima (kao brojnik). Ovaj procenat naplate je u nivou ostvarenog u istom periodu 2023. godine (96,8%).

Stepen naplate prihoda od prodaje električne energije krajnjim kupcima iskazan kao odnos naplaćenog prihoda i fakturisanog iznosa u tekućoj godini (bez salda nenaplaćenih potraživanja iz ranijih godina), daje procenat naplate koji iznosi 99,7%.

Najveći pojedinačni dužnici su zavisna društva rudnici uglja, zatim javna komunalna preduzeća i ustanove iz javnog sektora.

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
% naplate	95,0	95,4	94,8	95,5	96,1	96,0	96,6	97,2	96,8	96,8

REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA

Kumulativni stepen naplate po distributivnim podružnicama je različit i kreće se od 94,6 % u podružnici ED Mostar do 101,5% u podružnici ED Bihać. Uporedni podaci za procenat naplate daju se u donjoj tabeli.

Red. broj	Podružnica EPBiH	2024.	2023.
		%	%
1.	ED Sarajevo	99,7	99,5
2.	ED Tuzla	96,0	95,4
3.	ED Zenica	95,1	95,2
4.	ED Bihać	101,5	101,5
5.	ED Mostar	94,6	91,9
7.	Kupci na SN i NN	97,4	97,0
8.	Kupci na 110 kV i dr. ODS	90,9	95,4
9.	Σ UKUPNO	96,8	96,8

Naplata prihoda po osnovu djelatnosti trgovine električnom energijom ostvarena je u 100% iznosu.

Finansijski rezultat

Finansijski rezultat za 2024. godinu je gubitak prije oporezivanja u iznosu 57,96 mil. KM uz napomenu da je planirani finansijski rezultat za 2024. godinu bila dobit 0,89 mil. KM. Ovo znači da je rezultat lošiji od planiranog za oko 58,85 mil. KM.

Negativni efekti i razlozi za izostanak planskog rezultata:

- manja isporuka uglja od strane rudnika tokom cijele 2024. godine,
- odstupanja energetske veličine u odnosu na planirane po EEB-u, odnosno rasta distributivne potrošnje kod krajnjih kupaca i izostanak planiranih količina proizvodnje,
- zbog izostale proizvodnje i rasta distributivne potrošnje kod krajnjih kupaca, posljedično nije realizirana planirana prodaja kroz bilansne viškove,
- kašnjenje u primjeni novih tarifnih stavova za kupce na javnoj usluzi snabdijevanja, umjesto od 1. 6., kako je bilo planirano, primjena počela od 1. 8. 2024. godine,

- Veći rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove za 3,8 mil. KM od planiranih.

Na kraju 2024. godine ostvarena ukupna proizvodnja bila je manja od planirane po svim osnovama (HE, TE, SE). Ostvarena proizvodnja u TE je bila za 460,5 GWh manja od planirane po EEB-u. Ispod plana ostvarena je proizvodnja HEN i VP „Podveležje“, izostali su i prvi solarni kWh, a što je ukupno manje od plana za 602,9 GWh. Osim redovnih godišnjih remonta i revizija na svim HE i TE blokovima, G5 u TE „Kakanj“ bio je van pogona zbog kvara u ukupnom trajanju od skoro 4 mjeseca. Navedeno je rezultiralo time da je izostala proizvodnja, zbog ispada i deficita, bila nadoknađena neplaniranom nabavkom električne energije od drugih kompanija i gdje je, umjesto planiranih 180,9 GWh, nabavljeno 529,9 GWh, a što je koštalo značajno više od neostvarenih varijabilnih troškova proizvodnje u TE. Prosječna nabavna cijena električne energije nabavljene zbog deficita i ispada bila je 23,16 F/kWh, a varijabilni trošak proizvodnje u TE u planskim okolnostima iznosi oko 19,0 F/kWh, što navodi na zaključak da je izostanak proizvodnje od 460,5 GWh imao negativni efekat od oko 19,2 mil. KM na finansijski rezultat. Zbog podbačaja u isporukama uglja, uprkos manjoj potrošenoj/spaljenoj količini, s krajem 2024. godine na zalihu je bilo 184,77 hilj. tona uglja, što je manje za 257,99 hilj. tona u odnosu na zalihu koja je krajem 2024. godine bila predviđena EEB-om.

Izostanak proizvodnje u VP „Podveležje“ u obimu 20,4 GWh, a s obzirom na niske varijabilne troškove proizvodnje u VE, također je imao odraza na lošiji rezultat, gdje se negativni efekat može procijeniti na oko 2,7 mil. KM u odnosu na plan, ako imamo u vidu da su izostale količine vjetropouzvodnje morale biti nabavljene putem djelatnosti Trgovine.

Ostvareni gubitak u 2024. godini je prvenstveno rezultat nepovoljne hidrologije, nedovoljne isporuke uglja, većih troškova nabavke električne energije, te nižih prodajnih cijena za električnu energiju od proizvodne i kupovne cijene. Također je uticala i povećana potrošnja kod krajnjih kupaca, u prvom redu kod kategorije domaćinstva, kod kojih je najniža cijena električne energije. Niska cijena energije u odnosu na ostale energente je jedan od faktora povećane potrošnje. Provođenje Programa mjera štednje jeste rezultiralo smanjenjem određenih kategorija troškova, međutim, u nedovoljnoj mjeri da pokrije negativne efekte iskazanih faktora.

5.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

BILANS STANJA

BILANS STANJA NA DAN 31. 12. 2024. GODINE			
Red. broj	IMOVINA	hilj. KM 31. 12. 2024.	hilj. KM 31. 12. 2023.
	DUGOROČNA IMOVINA	2.550.522	2.801.425
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.129.685	2.398.181
2.	Imovina s pravom korištenja	1.057	1.473
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		
4.	Nematerijalna imovina	10.488	9.323
5.	Biološka imovina	50	50
6.	Ulaganja u zavisne subjekte	304.928	292.480
7.	Ulaganja u pridružne subjekte	1.950	1.950
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		
9.	Goodwill		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	5	5
11.	Finansijska imovina po amortiziranom trošku	94.143	89.556
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		
13.	Ostala imovina i potraživanja	8.216	8.406
	ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	5.977	5.573
	KRATKOROČNA IMOVINA	586.490	500.353
1.	Zalihe	135.451	125.421
2.	Dug. imovina nam. prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		
3.	Ugovorna imovina		
4.	Potraživanja od kupaca	157.646	117.831
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	212.957	169.102
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
8.	Derivatni finansijski instrumenti		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključ. prekoračenja po ban. računima)	33.396	49.352
10.	Akontacije poreza na dobit	13.249	12.167
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	33.791	26.480
	UKUPNA IMOVINA	3.142.989	3.307.350
	VANBILANSNA EVIDENCIJA	2.091.622	2.250.573
	UKUPNA IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA	5.234.610	5.557.923

BILANS STANJA NA DAN 31. 12. 2024. GODINE			
Red. broj		hilj. KM 31. 12. 2024.	hilj. KM 31. 12. 2023.
	KAPITAL		
1.	Vlasnički kapital	2.236.964	2.236.964
2.	Dionička premija		
3.	Rezerve	431.295	589.157
4.	Revalorizacione rezerve		
5.	Dobit		173.932
6.	Gubitak	60.954	331.794
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva	2.607.305	2.668.259
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		
	UKUPNO KAPITAL	2.607.305	2.668.259
	OBAVEZE		
	DUGOROČNE OBAVEZE	269.379	327.583
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	109.607	144.932
2.	Odgođeni prihod	51.236	56.135
3.	Rezervisanja	108.532	126.507
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	4	9
	ODGOĐENE POREZNE OBAVEZE		
	KRATKOROČNE OBAVEZE	266.305	311.509
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	120.121	177.986
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		
4.	Odgođeni prihod	13.678	13.678
5.	Rezervisanja		
6.	Obaveze za porez na dobit		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	132.506	119.845
	UKUPNO OBAVEZE	535.683	639.091
	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE	3.142.989	3.307.350
	VANBILANSNA EVIDENCIJA	2.091.622	2.250.573
	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBIL. EVIDENCIJA	5.234.610	5.557.923

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

IMOVINA

Dugoročna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema čine najveći dio dugoročne imovine s iznosom od 2.129,68 mil. KM i predstavljaju 83% ukupne vrijednosti dugoročne imovine, odnosno 68% vrijednosti imovine. Ova pozicija je smanjena u odnosu na prethodnu godinu za 11%.

Stanje na dan 31. 12. 2024.	hilj. KM	
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
Zemljište	85.279	85.011
Građevinski objekti	1.219.955	1.250.863
Postrojenja, oprema i namještaj	624.104	601.917
Transportna sredstva	4.982	3.471
Ostala dugoročna materijalna imovina	904	930
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	194.461	455.989
Ukupno	2.129.685	2.398.181

U okviru *Nekretnina*, postrojenja i opreme najznačajniju stavku predstavljaju građevinski objekti u iznosu od 1.219,95 mil. KM, zatim postrojenja i oprema u iznosu od 624,10 mil. KM. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi učestvuju sa 182,88 mil. KM, avansi za dugoročna sredstva sa 11,58 mil. KM, zemljište sa 85,28 mil. KM i transportna sredstva sa 4,98 mil. KM. Ostala dugoročna materijalna imovina iznosi 0,90 mil. KM.

Imovina s pravom korištenja iznosi 1,06 mil. KM i odnosi se na vozila.

Vrijednost nematerijalne imovine na dan 31. 12. 2024. godine iznosi 10,49 mil. KM (veća za 12% u odnosu na 31. 12. 2023.). Odnosi se na koncesije i licence u iznosu 3,79 mil. KM ili 36% i ostalu nematerijalnu imovinu u iznosu od 6,70 mil. KM ili 64%.

Stanje na dan 31. 12. 2024.	hilj. KM	
NEMATERIJALNA IMOVINA	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine
Kapitalizirana ulaganja u razvoj		
Koncesije, patenti, licence i druga prava	3.789	4.587
Ostala nematerijalna imovina	6.699	4.736
Nematerijalna imovina u pripremi		
Ukupno	10.488	9.323

Ulaganja u zavisne subjekte na dan 31. 12. 2024. godine iznose 304,93 mil. KM, a odnose se na učešće u kapitalu društava unutar grupe za konsolidaciju.

Ulaganja u pridružene subjekte na dan 31. 12. 2024. godine iznose 1,95 mil. KM, a odnose se na učešće u kapitalu društava van grupe za konsolidaciju.

Finansijska imovina po fer vrijednosti odnosi se na ulaganja u dužničke vrijednosne papire i sa 31. 12. 2024. godine iznosi 5,06 hilj. KM.

Finansijska imovina po amortizovanom trošku odnosi se na dugoročne finansijske plasmane (dugoročni depoziti i krediti) i ukupno iznose 94,14 mil. KM. Povećana je u odnosu na kraj 2023. godine za 5%.

Ostala imovina i potraživanja iznose 8,22 mil. KM i odnose se na potraživanja po dugoročnom reprogramu za električnu i toplotnu energiju, potraživanja za stambene kredite i ostala dugoročna potraživanja, potraživanja po osnovu unaprijed plaćenih troškova (eksproprijacija zemljišta za mHE Neretvica, urbanističke saglasnosti za mHE, promjene namjene šumskog zemljišta u građevinsko i sl.).

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Odgođena porezna imovina (dugoročna)

Odložena porezna obaveza na dan 31. 12. 2024. godine iznosi 5,97 mil. KM. Radi se o poziciji koja predstavlja protustavku pozicije Odloženi porezni prihodi perioda iskazane u okviru bilansa uspjeha.

Kratkoročna imovina

Kratkoročna imovina iznosi 586,49 mil. KM i predstavlja 19% ukupne imovine. U okviru kratkoročne imovine sadržane su zalihe, ugovorna imovina, potraživanja od kupaca, finansijska imovina po amortizovanom trošku, novac i novčani ekvivalenti, ostala imovina, potraživanja i AVR. Kratkoročna imovina je povećana za 17% u odnosu na kraj 2023. godine.

Zalihe obuhvataju sirovine i materijal (ugalj, tečna goriva, elektromaterijal), rezervne dijelove, sitan inventar, auto-gume, robu, kao i date avanse za nabavku istog. Računovodstvena vrijednost ukupnih zaliha s avansima iznosi 135,45 mil. KM i povećana je za 10,03 mil. KM ili 8% u odnosu na stanje na početku godine.

Dati avansi (većinom dati rudnicima) su u prethodnim godinama značajno opterećivali poziciju u okviru *zaliha*, ali nakon odluke Skupštine Društva o pretvorbi uplaćenih, a neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice, ova stavka je značajno smanjena. Dakle, ovo smanjenje nije posljedica njihovog povrata, već primjene računovodstvenih standarda, odnosno promjene u drugu vrstu imovine. I dalje je upitna mogućnost naplate ovih potraživanja u cijelosti, s obzirom na finansijsku situaciju rudnika u sastavu Koncerna.

Potraživanja od kupaca (povezanih pravnih lica, kupaca u zemlji i inostranstvu) iznose 157,65 mil. KM i veća su za 39,82 mil. KM ili 34% u odnosu na početak godine. Struktura potraživanja od kupaca u EPBiH na dan 31. 12. 2024. godine daje se u sljedećem pregledu:

KUPCI 31. 12. 2024.	hilj. KM
1.1. Kupci – povezana pravna lica	6.307
1.2. Kupci u zemlji	149.745
Kupci u zemlji - redovni	148.811
Sumnjiva i sporna pot. od kupaca u zemlji	1.336
Utuženi kupci u zemlji	33.665
Ispravka vrij. potraživanja od kupaca u zemlji	34.067
1.3. Kupci u inostranstvu	1.594
Kupci ukupno	157.646

Kupci u zemlji iskazani u iznosu 148,81 mil. KM, a odnose se na potraživanja od distributivnih potrošača, koje čine pravna i fizička lica i domaćinstva, potraživanja od potrošača na 110 kV i ostalih potrošača (krajnjih kupaca). Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji iznosi 34,07 mil. KM, te neto potraživanja od kupaca u zemlji iznose 115,68 mil. KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji iznose 1,34 mil. KM, a odnose se na potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 90 dana od datuma dospjeća fakture.

Utužena potraživanja od kupaca u zemlji iznose 33,67 mil. KM i u odnosu na početak godine su manja za 2,44 mil. KM ili 6%, a odnose se na utužena potraživanja od:

- kupaca za električnu energiju - ostale kategorije potrošnje (14,61 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju na 110 kV naponu (7,49 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju - neovlaštena potrošnja domaćinstva (3,39 mil. KM),
- kupaca – tehnološka para i toplotna energija (2,61 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju – domaćinstva (2,34 mil. KM),
- kupaca za električnu energiju - neovlaštena potrošnja ostale kategorije kupaca (1,31 mil. KM),
- kupaca za ostale sporedne djelatnosti (1,22 mil. KM),
- kupaca energetske usluga - priključci (0,70 mil. KM).

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Potraživanja od kupaca u inostranstvu od 1,59 mil. KM, a odnose se na potraživanja za prodaju električne energije (fakturisanje električne energije za decembar, uz dospijeće u januaru 2025. godine).

Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku odnosi se na kratkoročni dio dugoročnih finansijskih plasmana (dugoročni depoziti i krediti) i ukupno iznose 212,96 mil. KM. Od toga, na depozite se odnosi 201,06 mil. KM, na kredite 11,90 mil. KM.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iznose 33,40 mil. KM i manji su za 15,96 mil. KM u odnosu na početak godine.

Akontacija poreza na dobit iznosi 13,25 mil. KM.

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja, zbirno iznose 33,79 mil. KM, a odnose se na potraživanja po osnovu više plaćenih obaveza, potraživanja od zaposlenika, potraživanja za obračunate kamate, potraživanja od državnih i drugih institucija i sl. U odnosu na početak godine ova potraživanja su povećana za 7,31 mil. KM ili 28%.

Kapital i obaveze

Kapital

U finansijskim izvještajima Društva na dan 31. 12. 2024. godine iskazan je sljedeći kapital:

Osnovni kapital Društva na dan 31. 12. 2024. godine iznosi 2.236,9 mil. KM upisanog registriranog osnovnog kapitala podijeljenog na 31.506.541 običnih dionica pojedinačne vrijednosti 71,00 KM.

Ostale rezerve na dan 31. 12. 2024. godine iznose 431,29 mil. KM. U odnosu na kraj 2023. godine smanjene su za 157,86 mil. KM ili 27%.

KAPITAL	hilj. KM	31. 12. 2024.	31. 12. 2023.
Vlasnički kapital		2.236.964	2.236.964
Rezerve		431.295	589.157
Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda			173.932
Dobit tekućeg perioda			
Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda			
Gubitak tekućeg perioda		60.954	331.794
UKUPNO KAPITAL		2.607.305	2.668.259

Gubitak za 2024. godinu iznosi 57,96 mil. KM.

U odnosu na stanje na dan 31. 12. 2023. godine, ukupni kapital Društva smanjen je za 60,95 mil. KM.

Nije nastupila neadekvatnost kapitala, s obzirom na to da gubitak tekuće godine nije dostigao polovinu visine osnovnog kapitala. Gubitak tekuće godine u odnosu prema osnovnom kapitalu iznosi 2,6 %.

Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze zbirno iznose 269,38 mil. KM, a obuhvataju finansijske obaveze po amortizovanom trošku, odgođeni prihod, rezervisanja i ostale dugoročne obaveze.

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iznose 109,61 mil. KM i odnose se na obaveze po uzetim kreditima (108,94 mil. KM) i obaveze po osnovu najmova (0,66 mil. KM).

Odgođeni prihod iznosi 51,24 mil. KM i odnosi se na unaprijed plaćeni i odgođeni prihod Društva iz donacija za primljena stalna sredstva, materijal i novčana sredstva.

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu 108,53 mil. KM i čine ih rezervisanja po započetim sudskim sporovima 49,18 mil. KM, obračunata rezervisanja za primanja zaposlenih po MRS 19 od 42,88 mil. KM, rezervisanja za demontažu

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

objekata u termoelektranama od 16,47 mil. KM.

Ostale dugoročne obaveze, uključujući i razgraničenja, iznose 3,89 hilj. KM. Odnose se na dugoročne obaveze po osnovu stambenih kredita i prodaje stanova.

Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze ukupno iznose 266,30 mil. KM, a smanjene su u odnosu na kraj 2023. godine za 45,20 mil. KM. Obuhvataju finansijske obaveze po amortizovanom trošku, odgođeni prihod, obaveze za porez na dobit, te ostale obaveze, uključujući i razgraničenja.

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iznose 120,12 mil. KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima 47,12 mil. KM. Od toga, obaveze prema dobavljačima u zemlji iznose 39,28 mil. KM, obaveze prema dobavljačima u inostranstvu 1,07 mil. KM i obaveze prema dobavljačima - povezana pravna lica 6,77 mil. KM.

Ostatak se odnosi na ugovorne obaveze 38,22 mil. KM (obaveze za primljene avanse), obaveze po uzetim kreditima 34,36 mil. KM (kratkoročni dio), obaveze po osnovu najмова 0,42 mil. KM (vozila), te ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku.

Odgođeni prihod iznosi 13,68 mil. KM i odnosi se na unaprijed naplaćeni prihod budućeg perioda i dio kratkoročnih razgraničenja.

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja iznose 132,51 mil. KM. Obuhvataju obaveze za plate, poreze i doprinose, obaveze za dividendu, obaveze prema članovima NO i drugim fizičkim licima, obaveze za članarine i ostale obaveze iz poslovanja.

* * *

Iz izloženog Bilansa stanja vidljivo je da ukupna imovina (aktiva) odnosno ukupni kapital i obaveze (pasiva) EPBiH na dan 31. 12. 2024. godine iznose 3.142,58 mil. KM i smanjene su za 164,36 mil. KM (ili 5%) u odnosu na stanje na dan 31. 12. 2023. godine. Na strani imovine smanjena je dugoročna (za 250,90 mil. KM). Na pasivnoj strani bilansa stanja, smanjen je i kapital i dugoročne i kratkoročne obaveze.

Izveštaj o gotovinskom toku

Društvo je u 2024. godini ostvarilo neto odliv gotovine tj. smanjenje stanja gotovine u odnosu na kraj prethodne godine za 15,96 mil. KM. Ostvareni neto pozitivan tok od poslovnih aktivnosti je bio manji u odnosu na zbir neto odliva iz finansijskih i ulagačkih aktivnosti. To je dovelo do smanjenja gotovine u odnosu na početak 2024. godine, ali uz povećanje oročenih depozita koji su lako pretvorivi u gotovinu.

Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti iznosi 227,30 mil. KM i višestruko je veći u odnosu na ostvareni u 2023. godini. Neto gotovinski tok iz ulagačke aktivnosti je negativan u iznosu 191,37 mil. KM, s obzirom na ulaganja u elektroprivredne djelatnosti (najviše distribucija i proizvodnja), ZD rudnike, te odlive po osnovu doznačenih pozajmica ZD rudnicima. Iz finansijskih aktivnosti ostvaren je neto odliv gotovine u iznosu 51,88 mil. KM, što se pretežno odnosi na nastavak otplate glavnice kredita za VP „Podveležje“, te izmirenje ostalih kreditnih obaveza formiranih u prethodnom periodu.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

FINANSIJSKI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

POKAZATELJI BILANSA USPJEHA	Ostvarenje 2024.	R. plan 2024.	Ostvarenje 2023.
Proizvodnja električne energije (GWh)	5.317,7	5.920,5	5.333,5
Operativni prihod (hilj. KM)	1.229.404,9	1.248.765,0	1.141.218,2
Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga	1.163.482,2	1.194.415,3	1.088.965,0
Prihod od prodaje sporednih proizvoda, materijala i usluga	65.922,7	54.349,8	52.253,2
Gotovinski operativni troškovi (hilj. KM)	1.181.021,6	1.102.724,1	1.070.928,6
- troškovi mat. za proiz. el. energije i prijevoz uglja	499.653,3	513.986,8	464.063,7
- materijal i usluge održavanja	43.982,6	44.610,2	43.729,2
- plate i troškovi rada	197.335,4	210.747,1	192.243,8
- zavisni troškovi prodaje *	351.742,0	240.706,1	276.478,3
- troškovi dažbina	43.302,0	45.254,2	44.868,3
- ostali operativni troškovi	45.006,3	47.419,8	49.545,3
EBITDA (hilj. KM)	48.383,3	146.040,9	70.289,6
Prihod od donacija (amort. doniranih sredstava)	5.841,4	5.946,8	5.902,7
Amortizacija (hilj. KM)	144.675,1	155.206,5	169.062,1
EBIT (hilj. KM)	-90.450,4	-3.218,8	-92.869,8
Operativni koeficijent (op.troš. + amort.)/op.prihod)	1,073	1,003	1,081
Racio ekonomičnosti (ukupni prihodi / ukupni troš. i ras.)	0,963	1,001	0,892
Radni koeficijent (operativni troškovi / operativni prihod)	0,961	0,883	0,938
Troškovi zaposlenih po radniku	51,75	51,04	50,04
Proizvodnja po radniku	1,395	1,434	1,388
Učešće troškova i rashoda u ukupnom prihodu	103,89	99,93	112,12
Prosječan broj zaposlenih (stanje kraj mjeseca / 12)	3.741	4.129	3.842
Trošak materijala za proizvodnju i prijevoza uglja / operativni prihod	40,6%	41,2%	40,7%
Trošak mat. i usluga održavanja / operativni prihod	3,6%	3,6%	3,8%
Trošak rada / operativni prihod	16,1%	16,9%	16,8%
Zavisni troškovi prodaje / operativni prihod	28,6%	19,3%	24,2%
Troškovi dažbina / operativni prihod	3,5%	3,6%	3,9%
Ostali troškovi / operativni prihod	3,7%	3,8%	4,3%

* zavisni troškovi nabavke obuhvataju troškove nabavke električne energije, troškove prijenosa električne energije, troškove pomoćnih usluga (sistemska i ostale usluge) i naknade za NOS.

6.

REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA

REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA

Na dan 31. 12. 2024. godine u Društvu je bilo 3.755 zaposlenih, od čega 3.733 na neodređeno vrijeme, 7 radnika sa statusom mirovanja ili na neplaćenom odsustvu, 1 radnik zaposlen na određeno vrijeme, dok je u statusu pripravnika bilo 14 osoba.

Na dan 31. 12. 2024. godine nije bilo radnika koji se zapošljavaju kao zamjena za radnike koji su privremeno spriječeni za rad (bolovanje) u trajanju dužem od 42 dana i radnica na porodiljskom odsustvu. Zapošljavanje novih radnika vršeno je u skladu s Odlukom o utvrđivanju načina realizacije zapošljavanja novih radnika i pripravnika u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, a prema Planom utvrđenom broju.

Planirano je 348 zapošljavanja novih radnika na neodređeno vrijeme u 2024. godini, a sa 31. 12. 2024. godine izvršeno je 11 novih zapošljavanja po planu i 13 zapošljavanja novih radnika po osnovu neplaniranih okolnosti (smrt, otkaz i sl. što ne ulazi u planska ograničenja).

U 2024. godini zaposlen je 131 novi radnik na neodređeno vrijeme po postupku koji je započeo u 2023. godini, a nije bio završen. Ova zapošljavanja ulaze u ukupan broj od 3.755. Kod radnika na određeno vrijeme su 2 kategorije, jedna je radnici čije je zapošljavanje izvršeno prema planu zapošljavanja za ovu godinu i njihov broj na dan 31. 12. 2024. godine iznosi 0 od 29 planiranih, a druga kategorija su radnici koji se zapošljavaju radi zamjene radnika koji su privremeno spriječeni za rad (bolovanje) u trajanju dužem od 42 dana i radnica na porodiljskom odsustvu, njih je do 31. 12. 2024. godine zaposleno 3 i ova kategorija ne ulazi u planska ograničenja.

U 2024. godini planirano je zapošljavanje 94 pripravnika, a do 31. 12. 2024. godine u Društvu su po planu zaposlena 2 pripravnika i 23 pripravnika po postupku koji je započeo u 2023. godini. U izvještajnom periodu bilo je 256 prestanaka ugovora o radu po svim osnovama (po sili zakona radi odlaska u penziju, smrt zaposlenika, sporazumni prestanci, otkaz zaposlenika, otkaz poslodavca i istek ugovora o radu na određeno vrijeme).

Red. br.	Organizacioni dio	Stanje na dan 31. 12. 2024.					
		Neodređeno	Određeno	Ostali	UKUPNO	Zamjena	Ukupno
1	Uprava i org. jed. Uprave	135			135		135
2	Proizvodnja u Društvu	46			46		46
3	Distribucija u Društvu	20			20		20
4	Sektor za upr. i trgovinu	21			21		21
5	Snabdijevanje	223			223		223
6	Ekonomski poslovi	40			40		40
7	Pravni poslovi i ljudski resursi	35			35		35
8	Kapitalne investicije	26		1	27		27
9	Razvoj u Društvu	19			19		19
10	Zavisna i povezana društva	12			12		12
11	Ured sekretara Društva	3			3		3
12	Odjel za internu reviziju	7			7		7
1. DIREKCIJA UKUPNO		587	0	1	588	0	588
2	HE na Neretvi	279		1	280		280
3	TE „Kakanj“	497		1	498		498
4	TE „Tuzla“	550	1		551		551
5	ED Bihać	291		2	293	3	296
6	ED Mostar	164			164	1	165
7	ED Travnik	173			173	3	176
8	ED Sarajevo	414			414	6	420
9	ED Tuzla	429		2	431	1	432
10	ED Zenica	349			349		349
EPBiH Ukupno		3.733	1	7	3.741	14	3.755

REALIZACIJA PLANA LJUDSKIH RESURSA

Edukacija radnika

Najveći dio edukativnih aktivnosti u 2024. godini se odvijao učešćem radnika na seminarima, konferencijama i drugim vidovima obuka po pozivu, od čega je dio održan u online formi. Najbrojnije učešće radnika realizirano je na 4. savjetovanju BH komiteta CIRED koje je održano u oktobru 2024. godine u Mostaru, na koje je upućeno 58 radnika Direkcije i podružnica Društva i na Konferenciji Sarajevo Energy & Climate Week 2024 - SEC W, koja je održana u septembru 2024. godine u Sarajevu, na koju su upućena 43 radnika Direkcije i podružnica Društva.

U toku 2024. godine, u Edukacionom centru u Zenici održane su 3 inhouse obuke. Na navedenim obukama učestvovala su 44 radnika Društva. Pored navedenih, u Edukacionom centru u Zenici su u toku 2024. godine održane dvije obuke i provjere znanja iz oblasti zaštite na radu, jedna obuka iz oblasti zaštite od požara i jedna obuka i provjera znanja iz oblasti rukovanja zapaljivim tečnostima za radnike Podružnice „Elektrodistribucija“ Zenica, kojima je prisustvovao ukupno 181 radnik. Također, u Edukacionom centru u Zenici vršeno je pismeno i usmeno testiranje kandidata po oglasima za prijem novih radnika u „Elektrodistribuciji“ Zenica.

Na Edukacionom portalu u toku 2024. godine radnici su pohađali i uspješno okončali 50 online kurseva, tako da je od početka funkcioniranja Edukacionog portala ukupan broj pohađanih online kurseva 4.622.

7.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

U EPBiH, ukupan iznos investicionih ulaganja u 2024. godini u djelatnostima i podružnicama iznosi 109,4 miliona KM, što je za 67,1% manje u odnosu na plan, i za 4,2% više u odnosu na realizaciju ulaganja u 2023. godini.

Glavni razlozi koji su onemogućili realizaciju Plana ulaganja su:

- striktna primjena Zakona o javnim nabavkama, tako da su pojedini tenderski postupci ponavljani usljed nedovoljnog broja prijavljenih ponuđača,
- dugotrajni procesi obezbjeđivanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju projekata,
- kašnjenje u realizaciji projekata izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih pogona.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA PO PODRUŽNICAMA/ DJELATNOSTIMA U 2024. GODINI

Nivo ulaganja	Ostvareno 2023.	Plan za 2024.	Ostvareno 2024.	Struktura unutar djelatnosti	U odnosu na ukupna ulaganja
Djelatnost proizvodnje TE „Tuzla“	30,4	81,7	11,5	36,9%	10,5%
TE „Kakanj“	5,5	81,2	16,1	51,7%	14,7%
HE na Neretvi	3,4	7,9	3,4	10,9%	3,1%
mHE	0,5	1,1	0,1	0,3%	0,1%
IKT za djel. Proizvodnje	0,1	2,4	0,1	0,2%	0,1%
Ukupno djelatnost Proizvodnje	39,9	174,3	31,1	100,0%	28,4%
Djelatnost Distribucije					
ED Bihać	13,6	10,5	15,4	21,4%	14,1%
ED Mostar	4,5	5,0	4,8	6,7%	4,4%
ED Sarajevo	14,8	18,4	18,8	26,2%	17,2%
ED Travnik	3,1	13,8	6,7	9,4%	6,2%
ED Tuzla	10,2	11,7	14,5	20,2%	13,3%
ED Zenica	9,3	5,7	11,5	16,0%	10,5%
IKT za djel. Distribucije	1,4	3,6	0,2	0,3%	0,2%
Ukupno djelatnost Distribucije	57,0	68,6	72,0	100,0%	65,8%

Nivo ulaganja	Ostvareno 2023.	Plan za 2024.	Ostvareno 2024.	Struktura unutar djelatnosti	U odnosu na ukupna ulaganja
Djelatnost Snabd. i Trg.					
Sve podružnice	0,00	0,7	0,001	100,0%	0,0%
IKT za djel. Snabd. i Trg.	0,15	1,7	0,00	0,0%	0,0%
Ukupno djelatnost Snabd. i Trg.	0,16	2,4	0,001	100,0%	0,0%
Ulaganja s nivoa Društva					
Ulaganja u kapitalne projekte	5,9	80,8	5,0	79,5%	4,6%
Zajednički projekti	0,2	2,0	0,1	2,2%	0,1%
IKT	2,0	3,9	1,2	18,3%	1,1%
Ukupno s nivoa Društva	8,0	86,7	6,3	100,0%	5,8%
Ukupno ulaganje EPBiH	105,1	332,1	109,4	-	100,0%

U zavisna društva rudnike uglja u toku 2024. godine (nisu prikazana u gornjoj tabeli), uloženo je 12,4 mil. KM, što je za 42,5% više od planiranih 8,7 mil. KM.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA U DJELATNOSTI PROIZVODNJE

Planom poslovanja za period 2024 - 2026. godina, za djelatnost Proizvodnje u 2024. godini predviđeno je ukupno ulaganje u iznosu 174,3 mil. KM, pri čemu su vlastita sredstva u iznosu 173,5 mil. KM, s tim da je dio ovih sredstava u iznosu 1,8 mil. KM planiran za ulaganja u Pogon Tuzla, Pogon Bihać, Pogon Sarajevo i Pogon Mostar, a dio sredstava u iznosu 2,4 mil. KM je planiran za ulaganje u Sistemske IKT projekte. U toku 2024. godine ukupno je realizirano 31,1 mil. KM, a što je 17,8% u odnosu na planirana ulaganja.

Razlozi zašto planirana sredstva nisu realizirana u punom obimu su sljedeći:

- veoma otežan proces javnih nabavki prema ZoJN, pri čemu je osnovni razlog dostavljanje značajnog broja žalbi i na tendersku dokumentaciju i na izbor ponuđača, a u većini slučajeva su žalbe ili neuredne ili neosnovane, te se kao takve odbacuju, ali značajno usporavaju procedure nabavki;

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

- pomjeranje realizacije projekata izgradnje postrojenja za odsumporavanje i denitrifikaciju dimnih plinova na blokovima u TE „Tuzla“ i TE „Kakanj“ kao i realizacije ulaganja za projekt rekonstrukcije Bloka 7 u TE „Kakanj“ za koje je u Planu poslovanja djelatnosti Proizvodnje za period 2024 - 2026. godina u 2024. godini predviđena realizacija značajnih sredstava (npr. za potrebe realizacije projekta odsumporavanja Bloka 6 u TE „Tuzla“ planirana je realizacija ulaganja u 2024. godini u iznosu 41 mil. KM);
- pored navedenog, potrebno je istaći da je na tržištu znatno smanjen broj kompanija koje se bave proizvodnjom opreme za termoenergetska postrojenja, održavanje istih, kao i obezbjeđenje kvalificirane radne snage. Iz navedenog razloga broj kvalificiranih ponuđača koji dostavljaju ponude za pokrenute postupke nabavke je znatno smanjen.

Kako bi se dijelom ublažili vanjski uticaji na realizaciju nekih projekata u djelatnosti Proizvodnje se vrši detaljno praćenje tržišta roba, radova i usluga, poređenje sa stanjem iz prethodnih godina, te usaglašavanje procijenjene vrijednosti planirane nabavke, a što je rezultiralo da su određeni projekti realizirani u planiranom obimu za novčani iznos manji od vrijednosti investicionog ulaganja odobrenog u predmetnoj investicionoj odluci. Razmatrane su i preispitane određene investicione odluke koje su ranije donesene, a koje se sa sadašnjeg gledišta ne bi mogle realizirati u planiranom obimu, te takva realizacija ne bi dala željene rezultate. Od takvih investicionih odluka se odustalo, što je za rezultat imalo veći iznos vlastitih sredstava za projekte koji se moraju realizirati u što kraćem roku. Uvažavajući navedene činjenice, prije svega veoma otežan proces javnih nabavki prema ZoJN, na bazi poduzetih aktivnosti (pokrenuti postupci nabavke i potpisani ugovori) realizacija za određeni dio projekata, planiranih za 2024. godinu, pomjerena je za 2025. godinu.

Najznačajnije aktivnosti za projekte čija realizacija je bila planirana u 2024. godini, a koji imaju karakter i investicionog i tekućeg održavanja su:

- redovni godišnji remont Bloka 4 i Bloka 5 u TE „Tuzla“ uspješno realizirani;
- redovni godišnji remont Bloka 6 i Bloka 7 u TE „Kakanj“ uspješno realizirani;
- kapitalni remont Bloka 5 u TE „Kakanj“ uspješno realiziran;
- redovni godišnji remont Agregata 5 u HE „Jablanica“, Agregata A1 i A2 u HE

- „Grabovica“ i sva tri agregata u HE „Salakovac“ uspješno realizirani;
- angažovan konsultant na izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih plinova na Bloku 6 u TE „Tuzla“;
- pokrenut postupak nabavke za potrebe realizacije projekta „Izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih plinova na Bloku 6 u TE „Tuzla““;
- potpisan Ugovor za potrebe realizacije projekta Izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih plinova u TE „Kakanj“;
- pokrenut postupak izrade idejnog rješenja Izgradnja postrojenja za denitrifikaciju dimnih plinova u TE „Kakanj“ koji će biti iskorišten kao podloga za donošenje odgovarajućih investicionih odluka;
- pokrenut postupak nabavke za projekt Revitalizacija turbine i turbinskog postrojenja Blok 7 TE „Kakanj“.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA U DJELATNOSTI DISTRIBUCIJE

Planom poslovanja u djelatnosti Distribucije predviđen je iznos ulaganja 68,7 mil. KM. Dio sredstava u iznosu 3,6 mil. KM odnosi se na ulaganje u systemske projekte IKT. Ostali iznos je planiran za realizaciju po elektrodistributivnim podružnicama, pri čemu je 65,0 mil. KM vlastitih sredstava i 147 hilj. KM kreditnih sredstava. Tokom 2024. godine ostvaren je nivo investicionih ulaganja u projekte djelatnosti Distribucije u iznosu 72,0 mil. KM (bez ulaganja u IKT), što je za 4,8% više od plana, a za 26,6% više u odnosu na realizaciju ulaganja u 2023. godini.

Ulaganja su ostvarena u planiranom iznosu uprkos otežavajućim okolnostima, kao što su:

- dugotrajna i kompleksna procedura nabavki roba/radova/usluga;
- dugotrajna i kompleksna procedura obezbjeđivanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju investicionih projekata;
- kompleksna procedura rješavanja imovinsko-pravnih odnosa iz razloga neažurnih zemljišnih knjiga, te iste neusaglašene s katastrom;
- kredit EIB za projekt Electricity distribution nije postao operativan tokom 2024. godine.

Tokom 2024. godine na području distributivnih podružnica provodile su se

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

redovne aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji elektrodistributivnih objekata s ciljem stvaranja uvjeta za priključenje novih krajnjih korisnika na distributivnu mrežu i poboljšanja kvaliteta isporuke električne energije postojećim krajnjim korisnicima. Priključenje krajnjih kupaca se tretira kao investicija, pri čemu se 50% sredstava prikuplja iz jednokratnih naknada za priključenje koju plaćaju krajnji kupci/proizvođači, a drugih 50% obezbjeđuje distributer iz svojih sredstava. Ovim su stvorene značajne pretpostavke za razvoj i širenje elektrodistributivne mreže u smislu stvaranja uvjeta za priključenje krajnjih kupaca/proizvođača. Dakle, distributer je investitor priključaka na elektrodistributivnu mrežu i provodi sve aktivnosti, od pripremnih radnji (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, projektovanje, pribavljanje dozvola i saglasnosti) do izgradnje priključaka i puštanja objekata krajnjih kupaca/proizvođača pod napon.

U nastavku se daje pregled najznačajnijih projekata koji su realizirani u 2024. godini:

- izvršena izgradnja 106 TS 10(20)/0,4 kV i izgradnja distributivne mreže u dužini od 712 km, od toga 129 km srednjonaponske i 583 km niskonaponske distributivne mreže;
- izvršena izgradnja 8 TS 20/0,4 kV;
- izvršena rekonstrukcija 27 TS 10(20)/0,4 kV i rekonstrukcija distributivne mreže u dužini 102 km, od toga 26 km srednjonaponske i 76 km niskonaponske distributivne mreže;
- izvršena rekonstrukcija 47.188 obračunskih mjernih mjesta;
- broj mjernih mjesta uveden u AMM sistem je povećan za 28.422;
- u skladu sa strateškim opredjeljenjem za prelazak SN mreže na jedinstveni 20 kV naponski nivo, nastavljaju se aktivnosti na pripremi prelaska dijelova EDS koji rade pod 10 kV na 20 kV;
- u skladu sa strateškim opredjeljenjem za eliminaciju 35 kV naponskog nivoa, nastavljaju se aktivnosti na prelasku na jedinstveni naponski nivo 20 kV.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA U DJELATNOST SNABDIJEVANJA

Planom ulaganja u djelatnost Snabdijevanja za 2024. godinu planirana su ukupna

investiciona ulaganja u iznosu 2,4 mil. KM, od čega se na projekte iz djelatnosti Snabdijevanja odnosi 691 hilj. KM, a za sistemske IKT projekte iz ove djelatnosti 1,2 mil. KM. Tokom 2024. godine nije bilo značajnijih i većih investicionih ulaganja na projekte iz djelatnosti Snabdijevanja električnom energijom.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA S NIVOA DRUŠTVA

Kapitalne investicije

Planirana kapitalna ulaganja za 2024. godinu iznosila su 80,8 mil. KM, a realizirana su u iznosu 5,0 mil. KM, odnosno 6,2% od planiranih. Aktivnosti organizacionih jedinica za kapitalne investicije odnosile su se na pripremu izgradnje elektroenergetskih objekata, a obuhvatile su: izgradnju i puštanje u pogon prve fotonaponske elektrane krajem 2024. godine, povrat 100% iznosa avansa i rješavanja pitanja na zaštitu interesa Društva u vezi s projektom Blok 7 u TE „Tuzla“, izradu investiciono-tehničke dokumentacije; ispitivanja i istraživanja lokacija za nove projekte; pribavljanje potrebnih dozvola i saglasnosti; investitorski nadzor; nadzor nad izgradnjom objekata; vođenje postupaka za eksproprijaciju nekretnina; zatvaranje finansijske konstrukcije; pripremu tenderske dokumentacije za izbor isporučilaca opreme i izvođača za usluge i radove, za projekte iz nadležnosti organizacionih jedinica za kapitalne investicije. Značajna promijenjena okolnost nastala tokom 2024. godine, proistekla iz Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine od 11. 7. 2024. broj U-3/24 („Službeni glasnik BiH“, broj 42/24) o zabrani raspolaganja državnom imovinom i pretvorbi poljoprivrednog i šumskog zemljišta, otežala je ili potpuno onemogućila realizaciju svih već započelih ili pripremanih kapitalnih projekata, te su u proteklom periodu uloženi veliki naponi na iznalaženju rješenja u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, kako bi se otkočili novonastali zastoji kod ishodovanja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju projekata. Međutim, do kraja 2024. godine predmetno pitanje nije riješeno na nivou FBiH i BiH, što predstavlja ogroman problem za realizaciju kapitalnih projekata.

Aktivnosti u vezi s projektima iz oblasti termoenergije bile su fokusirane na rješavanje pitanja projekta Blok 7 - 450 MW u TE „Tuzla“. S obzirom na to da EPC izvođač nije pristupio ispunjenju svoje ugovorne obaveze, ni nakon isteka roka za postupanje po tri opomene, EPBiH je 18. 12. 2023.godine EPC izvođaču

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

uputila Izjavu o raskidu EPC Ugovora za izgradnju Bloka 7 u TE „Tuzla“ i nastavila intenzivno raditi na zaštiti svojih prava i interesa. Krajem 2024. godine izvršen je povrat avansa u 100% iznosu. Uvažavajući činjenicu da su Nadzorni odbor Društva, odnosno Vlada FBiH, aktivnosti na ovom projektu proglasili poslovnom tajnom, detaljan izvještaj o provedenim aktivnostima na ovom projektu bit će odvojeno prezentiran Upravi i Nadzornom odboru Društva. Osim toga, provedene su značajne aktivnosti na pripremi realizacije projekta transporta i odlaganja čvrstih produkata procesa iz TE „Tuzla“ na PK Šikulje u sklopu zatvaranja i rekultivacije degradiranih površina PK Šikulje.

U vezi s izgradnjom hidroelektrana, primarni fokus je bio na HE „Ustikolina“, HE „Janjići“ i HE „Kovanići“. Postupak eksproprijacije nekretnina za izgradnju HE „Janjići“ odvija se planiranom dinamikom u nadležnosti gradskih službi. Okončana je izgradnja prve faze rekonstrukcije magistralne ceste s izgradnjom priključka lokalne saobraćajnice na magistralnu cestu M17 u mjestu Janjići, dok su paralelno vođene aktivnosti na ishodovanju ostalih potrebnih dozvola za realizaciju ostalih faza gradnje. Nakon okončanja izrade Idejnog projekta za HE „Kovanići“, provedena je procjena uticaja na okoliš koja je okončana početkom decembra 2024. godine donošenjem rješenja o odobravanju studije uticaja na okoliš od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Međutim, NVO je pokrenuo upravni spor protiv predmetnog rješenja s namjerom pobijanja istog.

Za realizaciju projekta HE „Ustikolina“ na rijeci Drini tokom 2024. godine vođene su intenzivne aktivnosti na pribavljanju urbanističke saglasnosti, kroz brojne sastanke s lokalnim vlastima (Goražde i Ustikolina), kantonalnim vlastima BPK i nadležnim federalnim ministarstvima okoliša, prostornog uređenja i građenja, te energije rudarstva i industrije, sve u namjeri prevazilaženja rizičnih okolnosti za implementaciju projekta usljed neizdavanja urbanističke saglasnosti. U septembru je uslijedio sastanak kojem su prisustvovali nadležni federalni ministri, na kojem je ukazano na mogući uticaj Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/22), kao i Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine od 11. 7. 2024. godine broj U-3/24 („Službeni glasnik BiH“, broj 42/24) na daljnju realizaciju pripreme i izgradnje novih elektroenergetskih objekata. Međutim, uprkos brojnim aktivnostima i naporima da se ishoduje urbanistička saglasnost,

Federalno ministarstvo prostornog uređenja i građenja je u novembru 2024. godine donijelo rješenje kojim se odbija zahtjev investitora EPBiH za izdavanje urbanističke saglasnosti za radove na izgradnji HE „Ustikolina“, budući da građenje nije usklađeno s važećom prostorno-planskom dokumentacijom, odnosno Prostornim planom za područje BPK Goražde za period od 20 godina i Prostornim planom BiH za period od 1981. do 2000. godine. Nastavak aktivnosti na ovom projektu uvjetovan je pribavljanjem upravnih akata, za čije izdavanje je potrebna saglasnost lokalnih zajednica i usklađivanje dokumenata prostornog uređenja, za što u proteklom periodu nije bilo spremnosti lokalnih zajednica. Kada su u pitanju ostali hidroenergetski projekti, tokom 2024. godine provedene su aktivnosti u cilju rješavanja prostorno-planskih pretpostavki i ishodovanja neophodnih dozvola.

U sektoru za pripremu i izgradnju mHE, vjetroelektrana i solarnih elektrana, također, vođene su intenzivne aktivnosti na pripremi i izgradnji kapitalnih projekata u otežanim uvjetima ishodovanja dozvola usljed promijenjenih okolnosti nastalih nakon presude Ustavnog suda u vezi sa zabranom raspolaganja državnom imovinom i pretvorbom poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

U cilju realizacije projekta VE „Vlašić“ 50 MW, završena su osmatranja i istraživanja biljaka i životinja na projektnom području za potrebe izrade „Studije kritičnih staništa“, te su provedene daljnje aktivnosti na realizaciji projekta u planiranom vremenskom okviru. Dom naroda FBiH i Parlament FBiH su na prijedlog Vlade FBiH odobrili zaduženje po Ugovoru o finansiranju, između Bosne i Hercegovine i EIB, za realizaciju Projekta VE „Vlašić“ u iznosu do 36 miliona eura.

Kada su u pitanju fotonaponske elektrane, vođene su intenzivne aktivnosti na pripremi realizacije projekta FNE „Gračanica 1 i 2“ (Bugojno) 45 MW. Tokom 2024. godine potpisan je kreditni sporazum, te su vođene aktivnosti na ishodovanju potrebnih dozvola i provođenju tendera za odabir izvođača radova.

Izgradnja FNE „Rešetnica“ (Goražde) 0,8 MW uspješno je završena i puštena u rad u 2024. godini.

Za projekte FNE „Gornja Breza“ 15 MW, FNE „Višća“ 8 MW i FNE „Podveležje 4“, 75 MW, tokom 2024. godine su intenzivno vođene aktivnosti na finaliziranju

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

finansijske konstrukcije, ishodomvanju dozvola i saglasnosti za realizaciju ovih projekata, kao i pripremi tenderske dokumentacije za objavu tendera za odabir izvođača radova na izgradnji ovih elektrana.

Tokom 2024. godine nije bilo pomaka na realizaciji projekata FNE „Divkovići“ 56 MW, FNE „Kreka-Šićki Brod“ 46 MW i FNE „Kakanj-Bijele Vode“ 12 MW, zbog neriješenih prethodnih pitanja čije rješavanje je van kontrole i nadležnost EPBiH, iako su provedene brojne aktivnosti na otklanjanju prepreka u vezi sa stvaranjem prostorno-planskih pretpostavki i rješavanjem postojećih prepreka

Za realizaciju projekta FNE „Podveležje 1“ i FNE „Podveležje 2“ (45 MW), intenzivno su vođene aktivnosti na rješavanju prostorno-planske problematike i ishodomvanju urbanističkih saglasnosti.

Nepostupanje Općine Banovići u skladu s obavezama preuzetim po Ugovoru o saradnji i zakupu zemljišta za izgradnju FNE „Banovići Selo“, potpisanom između Općine Banovići i investitora EPBiH, spriječilo je investitora u provođenju daljnjih aktivnosti na realizaciji FNE „Banovići Selo“ 8 MW.

Informaciono-komunikacione tehnologije - IKT

U oblasti IKT u 2024. godini planom poslovanja bilo je predviđeno investiciono ulaganje u ukupnom iznosu 11,7 miliona KM. U 2024. godini u realizaciju investicionih projekata iz oblasti IKT uloženo je 1,4 mil. KM za zajedničke projekte i projekte djelatnosti.

Planirana i realizirana ulaganja, po djelatnostima, prikazana su u sljedećoj tabeli:

Ulaganja po tačkama plana - IKT	Plan za 2024.	Ostvareno 2024.	Procenat realizacije
I.b IKT Proizvodnja	2,4	0,05	2,3%
II.b IKT Distribucija	3,6	0,20	5,7%
III.b IKT Snabdijevanje i trgovina	1,8	0,00	0,0%
V.a IKT Zajednički	3,9	1,15	29,6%
IKT ukupno	11,7	1,4	12,1%

Najznačajniji IKT projekti implementirani u 2024. godini:

Telekomunikaciona oprema - Realizirana nabavka Sistema govornih radioveza za elektrodistributivne podružnice, realizacija optičke kablovske infrastrukture za potrebe sistema tehničke zaštite, ugradnja industrijskih switcheva i uvezivanje u pristupnu komunikacionu mrežu EPBiH, redovne zamjene opreme i modifikacije sistema.

IT oprema - Realizirana nabavka Digitalnog konferencijskog sistema, multimedijalne opreme, sistema za monitoring udaljenog pristupa za potrebe praćenja udaljenog pristupa mreži EPBiH.

Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja - Dorađeni algoritami za upravljanje, provedene aktivnosti na razvoju sistema, te nadograđen SCADA sistem.

Informacioni sistemi - Nadogradnja funkcionalnosti u SAP sistemu, dorada aplikacija za menadžere te obračun plate, urađeni novi moduli u DISP sistemu.

GP (Aplikacija za upravljanje garancijama porijekla za obračun zelene energije) - Razvijena aplikacija, dorađena i integrisana sa SOEE.

IPOP (Aplikacija za evidenciju IPO neelektroprivredne imovine i imovine u funkciji djelatnosti Proizvodnje) - Razvijena i dorađena aplikacija.

DIGSilent - Kreiran model distributivne mreže u jednopolnom formatu radi

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

importa istog u softver DIGSilent, kao i KML predstave svih trafostanica u ED Sarajevo radi potreba ekipa na terenu.

NNA (Aplikacija za nisko-naponsku analizu) - Uvođenje čvornih tačaka unutar NNA radi potrebe editovanja postojeće mreže. U toku je i izrada plug-ina za podjelu SN odlaza na dijelove.

MDM sistem - Završena integracija s aplikacijom za nadzor i upravljanje rutama. Realizacija usluga održavanja MDM sistema, te pripremljena tehnička specifikacija za izmjene i dorade MDM sistema.

SOEE/SONN/SODM sistem - Završena implementacija programa za obračun potrošnje za domaćinstva i programa obračuna zelene energije. Završene dorade modula za fakturisanje EE, za potrebe dostavljanja obavještenja uz račun, za male kupce i kupce od posebnog društvenog značaja (u skladu s odlukom regulatora). Kontinuirane prilagodbe i korekcije programa za obračun EE, fakturisanje i knjiženje uplata, po zahtjevima poslovnog procesa. Završene izmjene programa i kriterija za mjere isključenja kupaca. Kontinuirane izmjene formi i obrazaca računa za EE, opomene zbog duga i obavještenja o obustavi isporuke EE. Razvoj interfejsa za razmjenu podataka s web portalom distribucije i web portalom snabdijevanja.

SPP sistem - Import 40.000 podataka o EES i Ugovorima o korištenju u SPP. Kreiranje novih i izmjena postojećih templatea za ugovore i ponude, te kontinuirana podrška kampanja ugovaranja na tržištu el. energije.

Web portal snabdijevanja i distribucije - Završena implementacija i puštanje u rad nove web stranice snabdijevanja (potsekcija postojećeg korporativnog web portala EPBiH) i distribucije.

Mobilna aplikacija za kupce i očitache - Završena implementacija nove verzije mobilne aplikacije za kupce, puštena u produkciju, kao i nove verzije mobilne aplikacije za očitache.

SCADA/DMS/OMS (SDO) i pripadne TK za potrebe ED podružnica - Finaliziranje eksporta podataka s postojećih SCADA sistema i import istih u novi SDO. Prebacivanje većeg broja učinkovitih linijskih rastavljača sa starog sistema na novi

SDO, ED Bihać. P2P testiranja EEO.

SDNiU za potrebe ED podružnice - Završena realizacija projekta implementacije SDNiU za ED podružnice.

CRM/Kontaktni centar - Realizacija mail kampanja i integracija s web portalom distribucije i snabdijevanja.

Softver za analize i simulacije stanja elektroenergetskih mreža - Proširenje postojeće Multi-User Edition mrežne licence s dodatnih 9 istovremenih korisnika za Base Package modul, mrežne licence s modulima Quasi-Dynamic Simulation, Protection (Time-Overcurrent Protection, Distance Protection) i Scripting and Automation za jednog istovremenog korisnika. Obuka korisnika za rad s novim modulima.

BlueTrader - Otklonjen bug u aplikaciji kod kreiranja finansijskog izvještaja, te kod odabira tipa ugovaranja iz SAP-a. Kontinuirana tehnička podrška i dorade prema zahtjevima poslovnog procesa.

GIS - Provedena nabavka nadogradnje GIS sistema za potrebe informatizacije procesa održavanja elektroenergetskih objekata u djelatnosti distribucije. Završetak prve faze realizacije – Konceptualni dizajn.

BI/DHW sistem distribucije - Proširenje modela podataka, te kontinuirane prilagodbe postojećih i kreiranje novih BI izvještaja prema potrebama poslovnih procesa, s integracijom s ključnim izvornim sistemima (DEEO, SAP, MDM, itd.).

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA U ZAVISNA I POVEZANA DRUŠTVA

Rudnici uglja

Za dokapitalizaciju sedam zavisnih društava rudnika uglja po odlukama o dokapitalizaciji, u 2024. godini planom je predviđeno ulaganje u iznosu 25,2 mil. KM, dok je za taj period realizirano 12,4 mil. KM ili 49,4% plana.

REALIZACIJA PLANA ULAGANJA

Po rudnicima, ulaganja tokom 2024. godine su iznosila:

- Rudnik uglja „Kreka“ d.o.o. – Tuzla 8,9 mil. KM
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. – Breza 3,5 mil. KM

U ostalim rudnicima nije bilo ulaganja.

U 2024. godini su potpisani ugovori u vrijednosti 11,2 mil KM koji su dijelom realizirani u 2024. godini, a čija se potpuna realizacija očekuje u 2025. godini.

Najznačajnije investicije u zavisna društva rudnike uglja tokom 2024. godine su kako slijedi:

Rudnici uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla

- eksproprijacija zemljišta PK Dubrave i PK Šikulje 1,6 mil. KM
- revitalizacija BTO i BTK kompleksa PK Dubrave i PK Šikulje 7,3 mil. KM;

Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza

- rezervni dijelovi za rudarsku mehanizaciju 3,5 mil. KM.

Glavni razlozi koji su onemogućili realizaciju plana ulaganja u ZD rudnike uglja su:

- striktna primjena Zakona o javnim nabavkama što onemogućava dovoljno efikasnu realizaciju ulaganja (značajno povećanje žalbi ponuđača i dugotrajno iščekivanje na donošenju rješenja URŽ-a),
- nedovoljna pripremljenost rudnika da realiziraju investiciona ulaganja (nedostatak investiciono-tehničke dokumentacije, organizaciona nepripremljenost predmetne nabavke pokrenute krajem drugog kvartala 2024. godine, nedostatak kadrova i sl.).

Dokapitalizacija ostalih zavisnih i povezanih društava

Planom poslovanja 2024 - 2026. godina planirana je dokapitalizacija EPBiH Zavisno društvo „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo ulaganjem vlastitih sredstava od dobiti ovog Društva u iznosu 500 hilj. KM. Navedena dobit se odnosi na period prije 2024. godine u kojem EPBiH nije povukla svu dobit kroz dividendu koju je ovo Društvo

ostvarilo u ranijem periodu.

Skupština zavisnog društva „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo je donijela odluke broj: SD-25-327-07-I/16-2 i broj: SD-23-237-07-I/16-3 od 27. 7. 2016. godine o načinu raspodjele - isplate iz akumulirane dobiti u ukupnom iznosu 3,5 KM. Zaključno sa septembrom 2024. godine Društvo je u potpunosti realiziralo obaveze iz obje odluke Skupštine ZD „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo.

8.

IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA

IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA

Ukupan iznos zaključenih ugovora putem javnih nabavki u EPBiH i zavisnim društvima putem EPBiH u 2024. godini iznosi 1.336.935.306,34 KM od čega je:

- zaključenih ugovora za potrebe EPBiH, uneseni u SAP sistem u iznosu 1.327.180.314,34 KM;
- za potrebe zavisnih društava rudnici po osnovu odluka o dokapitalizaciji rudnika proveli postupke za koje su direktori rudnika zaključili ugovore u iznosu 9.754.992,00 KM.

PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA O NABAVKAMA U 2024. GODINI ZA POTREBE EPBIH

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost u KM	% vrijednosti
Direktni sporazum	1.103	1.716.182,99	0,13%
Konkurentski postupak s objavom	171	2.086.959,23	0,16%
Pregovarački postupak s objavom	107	325.647.660,30	24,54%
Pregovarački postupak bez objave	14	127.263.182,07	9,59%
Otvoreni postupak	1.396	139.748.155,80	10,53%
Ograničeni postupak s pretkvalifikacijom	-	-	-
Ugovori koji se dodjeljuju po posebnom režimu	6	62.302,08	0,01%
Nabavka od zavisnih društava	51	730.305.178,37	55,02%
Izuzeće od primjene ZJN-a	18	350.693,50	0,02%
UKUPNO:	2.866	1.327.180.314,34	100,00%

EPBiH je putem otvorenog postupka (1.396 postupaka) zaključila ugovore u iznosu cca 139,75 mil. KM, što čini 10,53 % ukupno ugovorenih nabavki, kao i putem pregovaračkog postupka s objavom obavještenja (koji je za sektorske ugovorne organe istovjetan kao i otvoreni postupak) u iznosu cca 325,65 mil. KM ili 24,54%, zatim konkurentski s objavom obavještenja u iznosu cca 2,09 mil. KM, a što čini u zbiru cca 467,5 mil. KM ili 35,2% ukupnog iznosa zaključenih ugovora u 2024. godini. Nabrojani postupci su najtransparentniji prema Zakonu o javnim nabavkama.

Nabavka EPBiH od njenih zavisnih društava je vršena putem 51 postupka i čini 55,02% ukupne vrijednosti nabavke EPBiH, s tim da se većina vrijednosti odnosi na ugovore o nabavci uglja od 7 zavisnih društava rudnika u sastavu Koncerna EPBiH.

Od 730,3 mil. KM vrijednosti nabavke od zavisnih društava, na nabavke uglja odnosi se cca 701,1 mil. KM, a sa ostalim zavisnim društvima zaključeni su ugovori za isporuku roba/usluga/radova u ukupnim iznosima:

- Iskraemeco d.o.o. Sarajevo – 9,7 mil. KM
- Eldis-tehnika d.o.o. Sarajevo – 19,5 mil. KM
- Geolp d.o.o. Kakanj – 40,3 hilj. KM

Nabavka pregovaračkim postupkom bez objave je izvršena putem 14 postupaka, u vrijednosti cca 127,3 mil. KM, što čini 9,59% ukupne vrijednosti nabavke, odnosno 0,49% ukupnog broja svih provedenih postupaka u 2024. godini.

Analizom vrijednosti zaključenih ugovora, može se utvrditi da se pretežno radi o postupcima i ugovorima koji se odnose na transport uglja putem Željeznica FBiH u vrijednosti cca 24,7 mil. KM; zatim nabavku uglja iz RMU „Banovići“ cca 110,0 mil. KM i RU „Gračanica“ u vrijednosti 9,04 mil KM.

Ostatak vrijednosti po ovom postupku čine komercijalne nabavke specifičnih roba/usluga/radova, a koje su provedene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Postupci „izuzeća“ od Zakona o javnim nabavkama uglavnom se odnose na ugovore zaključene za advokatske usluge; usluge produkcije i emitiranja videosadržaja; zakup prostora za smještaj IKT opreme itd., a sve u skladu s izuzećima koja su definisana Zakonom o javnim nabavkama.

IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA

PREGLED IZVJEŠTAJA O REALIZACIJI PLANIRANIH NABAVKI ZA PERIOD OD 01.01.2024.-30.04.2025. GODINE

Robe					
R/b	Vrsta postupka	Br.planiranih postupaka	Planirani iznos (KM)	Br.ugovorenih postupaka	Ugovoreni iznos (KM)
1	Otvoreni postupak	576	204.558.002,00	260	30.637.808,50
2	Ograničeni postupak	0	0,00	0	0,00
3	Pregovarački postupak sa objavljivanjem obavještenja	46	218.830.009,00	28	90.830.712,83
4	Pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja	3	132.638.560,00	5	98.386.000,00
5	Konkurentski zahtjev	90	1.753.200,00	42	546.574,33
6	Anex II	0	0,00	0	0,00
7	Direktni sporazum	241	881.754,00	189	353.987,35
8	Konkurs za izradu idejnog rješenja	0	0,00	0	0,00
9	Izuzete od primjene zakona	1	12.500.000,00	0	0,00
10	Nabavka od zavisnog društva	39	423.522.900,00	29	375.433.432,39
Σ	UKUPNO ROBE	996	994.684.425,00	553	596.188.515,40

Usluge					
R/b	Vrsta postupka	Br.planiranih postupaka	Planirani iznos (KM)	Br. ugovorenih postupaka	Ugovoreni iznos (KM)
1	Otvoreni postupak	455	118.639.116,00	228	48.917.789,89
2	Ograničeni postupak	0	0,00	0	0,00
3	Pregovarački postupak sa objavljivanjem obavještenja o nabavci	11	47.549.500,00	6	31.474.699,77
4	Pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja	17	31.681.920,00	8	28.860.033,08
5	Konkurentski zahtjev	181	2.907.330,00	97	976.640,70
6	Anex II	14	613.550,00	6	127.112,88
7	Direktni sporazum	683	3.214.166,00	544	1.050.098,58
8	Konkurs za izradu idejnog rješenja	0	0,00	0	0,00
9	Izuzete od primjene zakona	33	8.925.458,00	17	208.732,59
10	Nabavka od zavisnog društva	12	1.400.000,00	4	245.098,96
Σ	UKUPNO USLUGE	1406	214.931.040,00	910	111.860.206,45

Radovi					
R/b	Vrsta postupka	Br.planiranih postupaka	Planirani iznos (KM)	Br.ugovorenih postupaka	Ugovoreni iznos (KM)
1	otvoreni postupak	84	175.737.625,00	37	3.513.930,20
2	ograničeni postupak s pretkvalifikacijom	0	0,00	0	0,00
3	pregovarački postupak s objavljivanjem obavještenja	27	275.940.000,00	75	136.127.260,22
4	pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja	2	210.000,00	2	208.593,00
5	konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda	28	579.340,00	12	224.383,00
6	Aneks II	0	0,00	0	0,00
7	direktni sporazum	37	157.300,00	23	78.080,12
8	konkurs za izradu idejnog rješenja	0	0,00	0	0,00
9	izuzete od ZJN BiH	7	428.200.000,00	0	0,00
10	nabavka od zavisnog društava	8	1.093.035,00	2	68.029,00
Σ	UKUPNO RADOVI	193	881.917.300,00	151	140.220.275,54
Σ	ROBE +USLUGE+RADOVI	2595	2.091.532.765,00	1614	848.268.997,39

IZVJEŠTAJ O NABAVKAMA

PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA O NABAVKAMA ROBA/ USLUGA/RADOVA ZA ZD RUDNIKE UGLJA

Ukupan iznos nabavki za potrebe ZD rudnici uglja u 2024. godini - Odluka o dokapitalizaciji za period 1. 1. 2024. - 31. 12. 2024. godine, iznosi 9.754.992,00 KM.

Vrsta postupka	Broj postupaka	Vrijednost u KM	% vrijednosti
Otvoreni postupak	4	9.754.992,00	100,00%
U K U P N O:	4	9.754.992,00	100,00%

EPBiH je vršila ugovaranje nabavki za potrebe ZD rudnika, a u vezi s odlukama o dokapitalizaciji ZD rudnika iz sredstava Društva. Vrijednost ovih nabavki u 2024. godini iznosila je 9,75 mil. KM od čega se kompletna nabavka provela putem otvorenog postupka i to 4 postupka za RU „Kreka“.

Analizom izvještaja i postupaka nabavki za 2024. godinu može se konstatovati da se problemi javljaju u svim fazama javnih nabavki, od izrade Plana nabavki, pripreme postupka, ocjenjivanja ponuda kao i u realizaciji ugovora. Poboľšanje u realizaciji Plana nabavki postignuto je putem provođenja postupka nabavke roba po „Sistemu kvalifikacije“ (na portalu se prikazuje kao pregovarački s objavom obavještenja), za djelatnost Proizvodnje i to uglavnom energenata (mazut, dizel-gorivo i lož-ulje), gdje su ostvarene značajno niske cijene u odnosu na prethodne otvorene postupke javne nabavke, koje su se radile po principu „promjenljive cijene“.

Također, po „Sistemu kvalifikacije“ u toku 2024. godine uspješno je izvršena nabavka roba i za potrebe djelatnosti Distribucije i to: betonsku galanteriju (AB stubovi, AB nogare i betonske cijevi); kablovi (samonosivi kablovski snopovi i energetski kablovi); spojni i ovjesni materijal (razne stezaljke, stopice, čahure itd.); građevinski radovi u ED podružnicama i dr.

Određeni napredak postignut je u povećanju konkurentnosti javnih nabavki iz razloga što se tenderi objavljuju elektronski, preko informacionog sistema „E-nabavke“, koji je uspostavila Agencija za javne nabavke. Izmjenom podzakonskih

akata odnosno novog Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-Aukcije, koji je stupio na snagu 1. 1. 2024. godine, ugovorni organi mogu predvidjeti provedbu e-Aukcije za najmanje 60 % svojih postupaka, gdje je kao kriterij za dodjelu ugovora najniža cijena. To znači da će se u toku narednih godina obratiti pažnja, posebno za postupke gdje je ograničena konkurencija, da se u saradnji s nadležnim izvršnim direktorima za predmetnu nabavku, (ne)primjenjuje e-Aukcija. Na taj način se želi maksimalno izbjeći neprincipijelno dogovaranje između ponuđača, a na štetu Društva.

Transparentnost je ostvarena i u oblasti objavljivanja svih elementa zaključenih ugovora na portalu Agencije za javne nabavke, kao i eventualnih izmjena po zaključenim ugovorima, koji su se uglavnom odnosili na produženje rokova izvršenja.

U toku 2024. godine bio je manji broj žalbi u odnosu na prethodne godine, zahvaljujući izmjeni i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 59). Izmjene su stupile na snagu 1. 8. 2024. godine i od tada je drastično smanjen broj žalbi, odnosno žalbi „profesionalnih“ žalitelja koji su se žalili kako bi odugovlačili ili poništavali postupke nabavke. Ipak, najveći broj je bio neurednih žalbi koje su ulagali pojedini ponuđači i koji su se uglavnom žalili na tendersku dokumentaciju ili izmjene tenderske dokumentacije, odluke o izboru/poništenju itd., a da pri tome nisu izvršili uplate za pokretanje žalbenog postupka. To znači da takvi ponuđači i nisu imali ozbiljne namjere za provedbu određenih izmjena, nego je isključivi cilj odugovlačenje postupaka nabavki. Sve ovo je znatno otežavalo realizaciju Plana nabavki do polovine 2024. godine, ali kada je nastupila izmjena Zakona o javnim nabavkama, postupci nabavki su brže i lakše realizirani.

U Direkciju Društva u 2024. godini za potrebe nabavki EPBiH zaprimljene su 42 žalbe, od kojih je do 1. 1. 2025. godine riješeno 40 (2 su još u toku), bilo je čak 15 neurednih žalbi, zatim 6 žalbi gdje se ponuđači uopće nisu žalili drugostepenom organu (Ured za razmatranje žalbi) i jedan slučaj kada je ponuđač odustao od svoje žalbe, što sve govori da ponuđači nisu imali ozbiljne namjere da se riješe navodi iz njihovih žalbi, 9 žalbi je usvojo Ured za razmatranje žalbi, a 9 žalbi Ured je proglasio neosnovanim.

U Direkciji Društva za nabavke po osnovu Odluke o dokapitalizaciji rudnika, u 2024. godini zaprimljeno je ukupno 14 žalbi i sve su riješene zaključno sa 31. 12. 2024. godine. Od 14 riješenih žalbi, 9 su bile neuredne, 1 žalbu je usvojio Ured za razmatranje žalbi; zatim 3 žalbe gdje se ponuđači nisu žalili drugostepenom organu (URŽ-u) i 1 žalba je proglašena neosnovanom.

Kada su u pitanju centralizirane javne nabavke za potrebe EPBiH, tokom 2024. godine ponuđači su izjavili ukupno 42 žalbe, a po osnovu Odluke o dokapitalizaciji rudnika izjavljeno je ukupno 14 žalbi.

Kada su u pitanju decentralizirane javne nabavke, postupci provedeni u podružnicama Društva, tokom 2024. godine ukupno je izjavljeno 117 žalbi od čega su:

- u podružnicama Društva u djelatnosti Proizvodnje - 72 žalbe;
- u podružnicama Društva u djelatnosti Distribucije - 45 žalbi.

IZVJEŠTAJ O UGOVORIMA OBJAVLJENIM NA PORTALU AGENCIJE ZA JAVNE NABAVKE ZA 2024. GODINU

Direkcija/Podružnica	Iznos u KM
Direkcija društva	1.152.042.138,25
TE „Tuzla“	24.080.789,87
TE „Kakanj“	24.019.773,58
HE na Neretvi	4.902.851,10
ED Sarajevo	10.460.737,44
ED Tuzla	9.420.300,41
ED Zenica	5.891.479,76
ED Bihać	10.353.169,72
ED Mostar	2.046.239,46
ED Travnik	3.296.339,34
U K U P N O:	1.246.513.818,93

***Napomena:** Razlika u iznosima zaključenih ugovora u tabelama 9.1 i 9.3 nastale su zbog različitog načina izvještavanja u smislu povlačenja izvještaja po datumu unosa, ili po datumu zaključenja ugovora/narudžbenice. Razlike se uglavnom odnose na prelazni period iz tekuće godine u narednu godinu odnosno iz perioda 2023 - 2024. godine i 2024 - 2025. godine, npr. neki ugovori koji su bili prikazani u ERP sistemu EPBiH u januaru 2024. godine su već prikazani u Izvještaju Agencije za javne nabavke za 2023. godinu i slično.*

9.

ZAŠTITA OKOLIŠA

ZAŠTITA OKOLIŠA

Zaštita okoliša

EPBiH i njena zavisna društva dosljedno se zalažu za odgovorno poslovanje koje uključuje zaštitu okoliša. Pored poštivanja zakonskih propisa, međunarodnih sporazuma i usvojenih strateških dokumenata, posebna pažnja se posvećuje očuvanju prirodnih resursa, biološke raznolikosti i sprečavanju zagađenja. Cilj je zaštititi kvalitet okoliša i ljudsko zdravlje, uz stalno uvažavanje principa održivog razvoja.

U okviru kontinuiranog unapređenja standarda zaštite okoliša, kompanija teži smanjenju negativnog uticaja svojih aktivnosti na prirodu i društvo, uz istovremeno ostvarivanje svojih poslovnih ciljeva. Tokom 2024. godine nastavilo se s provođenjem planova zaštite okoliša i upravljanja prirodnim resursima. Aktivnosti su realizirane kroz rad nadležnih službi u Direkciji i podružnicama, kao i stručnih timova koji se formiraju prema konkretnim izazovima, uvijek s ciljem izbjegavanja zahvata koji bi mogli imati štetan uticaj na okoliš i biološku raznolikost.

EPBiH također nastoji osigurati dugoročnu zaštitu okoliša uključivanjem okolinskih zahtjeva i ciljeva u sve planske i razvojne dokumente, koji bi mogli predstavljati potencijalne pritiske na prirodni ambijent.

Praćenje međunarodne i domaće legislative

Kompanija kontinuirano prati promjene u domaćoj i međunarodnoj legislativi, te pravovremeno reaguje na nove obaveze. Aktivno učestvuje u radu Energetske zajednice kada je riječ o zaštiti okoliša u okviru pravne stečevine. EPBiH će i ubuduće nastaviti s promocijom i primjenom ključnih vrijednosti zaštite okoliša i biološke raznolikosti, naročito u sektoru energetike, osiguravajući stabilnu proizvodnju i snabdijevanje električnom energijom u skladu s načelima održivog i okolinski prihvatljivog razvoja.

Okolišne i vodne dozvole

U 2024. godini nastavljeno je s provođenjem aktivnosti naloženih putem važećih okolišnih i vodnih dozvola u proizvodnim podružnicama Društva.

KAPITALNI PROJEKTI

KAPITALNE INVESTICIJE

- **HE „Una Kostela“ – projekt nastavka rekonstrukcije i proširenja**
 - Na zahtjev Federalnog ministarstva okoliša i turizma izvršena je dodatna dopuna Zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja na okoliš za rekonstrukciju i proširenje HE „Una Kostela – Aneks“.
 - S predstavnicima Ministarstva izvršen obilazak lokacije HE „Una Kostela – Aneks“.
- **HE „Kovanići“**
 - Federalno ministarstvo okoliša i turizma je izdalo Rješenje o odobrenju Studije uticaja na okoliš.
 - Sve argumentirane primjedbe zainteresiranih subjekata i članova stručne komisije uzete su u obzir, te je izvršena dopuna Studije uticaja na okoliš.
 - Stručna komisija koju je imenovalo Ministarstvo je nakon izvršenih dopuna dala pozitivno mišljenje na Studiju uticaja na okoliš.
 - Održana je javna rasprava u postupku ocjene Studije uticaja na okoliš.
- **VE „Vlašić“**
 - Tokom 2024. godine nastavljene su aktivnosti na terenskim istraživanjima i na izradi Studije kritičnih staništa za koje je Evropska investicijska banka (EIB) odobrila grant sredstva, te u 2022. godini angažovala konsultanta za izradu Studije.
- **VE „Bitovnja“**
 - Za mještane i zainteresiranu javnost Mjesne zajednice Bradina, odnosno Mjesne zajednice Neretvica, u prostorijama OŠ „Bradina“ i u prostorijama OŠ „Parsovići“ održana javna prezentacija projekta VE „Bitovnja“.
 - Federalnom ministarstvu okoliša i turizma podnesen je Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na okoliš.
- **Izrada planskih i studijskih dokumenata**

U segmentu planskih i studijskih dokumenata u 2024. godini realizirani su sljedeći projekti/studije:

ZAŠTITA OKOLIŠA

Razvojni projekti:

- ✓ realizacija projekta za Danube Interreg program – projekt Empowerment of the stakeholders in the implementation of the Directive on the promotion of the use of energy from renewable sources in term of energy storages and energy networks stability (ESINERGY);

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ realizacija projekta za HORIZON EUROPE - projekt Supporting European R&I Through stakeholder collaboration and institutional reform (INITIATE);

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ realizacija projekta za IPA ADRION Programme - projekt Adriatic-Ionian Offshore Wind Network of Excellence (ADRIONWIND);

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ razvojni projekt elektromobilnosti u EPBiH – pilot-projekti u realizaciji:
 - izgradnja infrastrukture javnih AC punionica za električna vozila u Bosni i Hercegovini;
 - instalacija dvije ultra brze 150 kW DC punionice za električna vozila na lokacijama benzinskih pumpi;
 - implementacija sistema za nadzor i upravljanje punionicama (CPMS) s uslugom naplate;

Okolinski efekt: smanjenje emisije CO₂ i polutanata usljed povećanja korištenja električnih vozila u odnosu na vozila s motorima s unutrašnjim sagorijevanjem.

- ✓ projekt kampanje mjerenja vjetroptencijala i potencijala solarne energije (ispitivanje vjetroptencijala i potencijala solarne energije na nekoliko

lokalityta širom BiH s ciljem utvrđivanja pogodnih lokacija za izgradnju proizvodnih objekata na te obnovljive resurse);

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ Razvoj projekta VE „Bitovnja“;

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata (cca. 230.000 tona CO₂ godišnje).

- ✓ posmatranje prinosa 2x1 ha u okviru realizacije Pilot-projekta eksperimentalnih zasada energetske brzorastuće kulture bagrem na rudnicima RU „Kreka“ i RMU „Đurđevik“, iz grant podrške EBRD-a;

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora (zamjenom uglja s biomasom iz brzorastućih energetskih kultura), što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

Planska i studijska dokumentacija

- ✓ priprema izgradnje fotonaponskih elektrana na slobodnim površinama rudnika Koncerna EPBiH; FNE „Bedrok 1“, FNE „Bedrok 2“, FNE „Bedrok 3“ i FNE „Potočari 1“;

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ (cca. 100.000 tona CO₂ godišnje) i polutanata.

- ✓ priprema okvira za finansiranje izgradnje 5 projekata FNE EPBiH (cca 180 MW) u saradnji s EBRD-om;

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do značajnog smanjenja emisija CO₂ (cca 220 000 t/g) i polutanata.

priprema okvira za finansiranje izgradnje projekata FNE „Lukavačka Rijeka 1A“ – 8MW, FNE „Lukavačka Rijeka 1B“, FNE „Lukavačka Rijeka 2“ – 24MW i FNE „Lukavačka Rijeka 2“ – 24MW;

ZAŠTITA OKOLIŠA

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do značajnog smanjenja emisija CO₂ (cca 100.000 t/g) i polutanata.

- ✓ završetak implementacije Energy management systema prema ISO 50001 u proizvodnim i ED podružnicama;
- ✓ izrada Plana neto dekarbonizacije JP Elektroprivreda BiH do 2050 g. (pod okriljem EBRD-a);

Okolinski efekt: smanjenje emisije CO₂ i polutanata.

- ✓ participacija u realizaciji Projekta WB „Platforma pravedne tranzicije ugljenih regiona u BiH“; praćenje realizacije Mape puta pravedne tranzicije ugljenih regiona u BiH + priprema Project note pravedne tranzicije RMU „Zenica“;

Okolinski efekt: smanjenje emisije CO₂ i polutanata.

- ✓ izrada Projektne studije Konverzija Bloka 3 TE „Tuzla“ na biogoriva, Poglavlje logistička studija biomase i Tehnološka studija.

Okolinski efekt: smanjenje emisije CO₂ (cca 100 000 t/g) i polutanata.

- ✓ izrada Elaborata „Modeli izgradnje krovnih FNE kod potencijalnih aktivnih kupaca uz podršku JP EPBiH“.

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ izrada Elaborata „Projekt sistema za monitoring kvaliteta električne energije u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo“, izrada Elaborata u toku

Okolinski efekt: povećanje energetske efikasnosti u distributivnoj djelatnosti, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ izrada Elaborata „Automatizacija distributivnih SN mreža na nivou JP EPBiH“ – završen Elaborat, u toku revizija Elaborata;

Okolinski efekt: povećanje energetske efikasnosti u distributivnoj djelatnosti, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

- ✓ učešće u izradi Indikativnog plana razvoja proizvodnje 2025 - 2034. godina (koordinacija s NOSBiH). Priprema podloga za Indikativni plan razvoja proizvodnje 2026 - 2035. godina

Okolinski efekt: povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, što dovodi do smanjenja emisija CO₂ i polutanata.

SISTEM UPRAVLJANJA OKOLIŠEM

TE “Tuzla”

TE “Tuzla” je tokom 2024. godine provela interne audite integriranog menadžment sistema (IMS). Eksterni auditor je, u skladu s ugovorom, uspješno proveo recertifikacijski audit integriranog sistema poslovnog upravljanja kvalitetom i okolinom, prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. Izvještajem o provedenom auditu eksterni auditor je odobrio recertifikaciju integriranog sistema poslovnog upravljanja.

Sve aktivnosti u Službi za okolinsko upravljanje, kvalitet i energetske efikasnosti izvršene su u skladu s donesenim planovima aktivnosti za 2024. godinu. U Službi su, također, provedene pripremne aktivnosti na uvođenju Sistema energetske efikasnosti prema standardu BAS EN ISO 50001:2018.

TE “Kakanj”

Dana 4. juna, TE „Kakanj“ je u okviru redovnih aktivnosti održavanja certifikata u 2024. godini obezbijedila provođenje eksternog nadzornog audita prema zahtjevima Standarda BAS EN ISO 14001:2017: Sistem okolinskog menadžementa – Zahtjevi s uputstvom za korištenje. Certifikacijska kuća je nakon provedenog nadzornog audita produžila trajanje certifikata do 24. 8. 2026. godine.

Uvođenjem i certificiranjem sistema okolinskog upravljanja TE „Kakanj“ je dobila kvalitetan alat za usaglašavanje svog rada s legislativom i standardima iz domena zaštite okoliša.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Poboljšanje sistema okolinskog upravljanja definisana Standardom podrazumijevalo je uvođenje sljedećih principa:

- ✓ da se definiše i javno objavi okolinska politika;
- ✓ da se zaposlenici kontinuirano upoznavaju sa značajem ispunjavanja okolinskih zakonskih zahtjeva;
- ✓ da se definišu okolinski ciljevi.

U okviru pratećih aktivnosti, a u cilju provođenja certifikacije sistema okolinskog upravljanja, provedene su sljedeće aktivnosti:

- ✓ ažurirana je Politika kvaliteta i okoline TE „Kakanj“;
- ✓ proveden je interni audit i ocjena usklađenosti rada TE „Kakanj“ s okolinskim zahtjevima u svim organizacionim dijelovima TE „Kakanj“;
- ✓ inovirani su dokumenti sistema okolinskog upravljanja;
- ✓ ažurirana je lista zakonskih i drugih primjenjivih okolinskih zahtjeva;
- ✓ izvršena je ponovna identifikacija i ocjena značaja okolinskih aspekata;
- ✓ ažurirani su okvirni i operativni ciljevi sistema okolinskog upravljanja;
- ✓ provedena je praktična provjera spremnosti za slučaj pojave okolinskih incidenata;
- ✓ provedene su ostale aktivnosti u cilju održavanja i poboljšanja sistema okolinskog upravljanja.

HE na Neretvi

HE na Neretvi su u 2024. godini odredile Ciljeve kvaliteta i okolinske ciljeve, te uradile Program poboljšanja integriranog sistema upravljanja (ISU), na osnovu kojih su provedene sljedeće aktivnosti:

- ✓ proveden je interni audit u svim pogonima/sektorima/službama zaključno s decembrom 2024. godine;
- ✓ izvršena je analiza okolinskih aspekata, posebno nakon bujičnih poplava u 10. mjesecu, te je formirana Lista značajnih okolinskih aspekata koji se odnose na proces proizvodnje električne energije;
- ✓ izvršeno je ispitivanje emisije zagađujućih materija u zrak iz stacionarnog izvora kotlovnog postrojenja za 2024. godinu u novembru 2024. godine;
- ✓ uzorkovanje otpadnih voda iz pogona vršeno je dva puta godišnje na mjestu ispuštanja iz SBR uređaja za prečišćavanje (maj i novembar 2024.

godine); ispitivanje kvaliteta i kvantiteta je pokazalo da izmjereni parametri zadovoljavaju granične vrijednosti emisije otpadnih voda koji se ispuštaju u prirodni recipijent;

- ✓ provedene su vježbe prema programima za obučavanje i uvježbavanje postupka za pripravnost i reagovanje u slučaju okolinske opasnosti u pogonima;
- ✓ u skladu s osvježenom procedurom upravljanja otpadom i planovima upravljanja otpadom za pogone, nastali otpad se prema potrebi privremeno odlaže na lokacijama pogona/sektora, a sav nastali i predati otpad se evidentira u Informacioni sistem upravljanja otpadom;
- ✓ okolinske dozvole za pogone HE „Jablanica“, HE „Grabovica“ i HE „Salakovac“ su istekle 27. 6. 2024. godine. Na zahtjev Podružnice, a u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i Uredbom kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je izdalo Mišljenje br. 05/2-19-5-714/24 od 26. 9. 2024. godine, u kojem stoji da pogoni u okviru Podružnice HE na Neretvi Jablanica nisu u obavezi pribavljati okolinske dozvole;
- ✓ agencija za vodno područje Jadranskog mora izdala je vodne dozvole za pogone:
Pogon HE „Jablanica“ br.: UP/40-1/21-4-38-3/21 od 17. 7. 2023. godine,
Pogon HE „Grabovica“ br.: UP/40-1/21-4-39/21 od 2. 9. 2022. godine,
Pogon HE „Salakovac“ br.: UP/40-1/21-4-40/21 od 2. 9. 2022. godine;
- ✓ redovno se provode aktivnosti u saradnji s općinama i gradovima s ciljem minimiziranja negativnih uticaja na ljude, floru i faunu, a posebno je to bilo izraženo u vrijeme i nakon bujičnih poplava;
- ✓ planirane su i izvršene investicije u okviru razvoja elektroenergetskih objekata u vezi sa zaštitom okoliša u 2024. godini i izrada planskih i studijskih dokumenata iz ove oblasti;
- ✓ analiza zakonskih i drugih okolinskih zahtjeva, formiranjem Stručnog tima za analizu i realizacijom usluge elektronske baze pravnih informacija, podignuta na viši nivo, te će se postepeno izvršiti analiza svih okolinskih i dr. zahtjeva i dostavljati konkretni okolinski zahtjevi prema pogonima/sektorima/službama; u skladu s tom dinamikom izdaje se lista primjenjivih zakonskih i drugih okolinskih zahtjeva, te se vrši ocjena usklađenosti;
- ✓ pokrenut je niz aktivnosti na izgradnji sistema energijskog/energetskog upravljanja prema zahtjevima standarda ISO 50001:2018:

ZAŠTITA OKOLIŠA

- izrađen je energetska pregled Podružnice,
- izvršena je planirana obuka članova Tima za energetska efikasnost (Modul -2) i planira se nastavak,
- izrađene su potrebne procedure za uspostavu sistema energetska upravljanja,
- donesena je Politika energetska/energetska efikasnosti Podružnice,
- u procesu izrade je energetska pregled objekata (upravna zgrada i restoran) od strane ovlaštene firme,
- podaci u vezi s objektima upravne zgrade i restorana sa upisuju u Informativni sistem energetska efikasnosti,
- u saradnji s konsultantskom kućom vrše se pripreme za certifikaciju sistema energetska upravljanja prema zahtjevima standarda ISO 50001:2018, odnosno ocjena spremnosti za certificiranje,
- u pripremi su aktivnosti u vezi s internim auditom ISO 50001:20218 i analizom usklađenosti sa zakonskim i dr. energetska zahtjevima,
- nadzorni audit za Integrirani sistem upravljanja (ISO 9001 i 140001) će se prema planu izvršiti kao jedinstvena usluga zajedno s Cerifikacijom sistema upravljanja prema zahtjevima standarda ISO 50001:2018.

Okolnosti koje su uzrokovale dodatne vanredne aktivnosti:

- ✓ dana 6. 4. 2024. godine dogodio se incident odrona materijala u korito rijeke Bijela u akumulaciju HE „Salakovac“, cca 350 metara od mosta Bijela. Odron materijala je izazvao pregrađivanje korita rijeke Bijela, te je određena značajna količina materijala ostala u akumulaciji. Odron je formirao vodni val u akumulaciji HE „Salakovac“. Nastali vodni val nije uzrokovao štetu na objektima HE „Salakovac“ i HE „Grabovica“ Podružnice Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica;
- ✓ dana 4. 10. 2024. godine na širem području Jablanice zbog ekstremnih kiša i bujičnih poplava došlo je do plavljenja izlaznih kanala u pogonu HE „Jablanica“. U akumulaciju HE „Grabovica“ su dospjele velike količine nanosa (zemlje, kamena, pijeska, plastike i drugog otpada). Podružnica je u skladu sa svojim mogućnostima aktivno učestvovala u svim aktivnostima čišćenja.

ED Tuzla

Nadzorni audit Sistema okolinskog upravljanja prema ISO 14001 izvršen je u julu 2024. godine, uz nadzorni audit Sistema upravljanja kvalitetom prema ISO 9001 i certifikacijski audit Sistema upravljanja energetska efikasnošću prema ISO 50001, koji zajedno čine Integrirani sistem upravljanja - ISU. Podružnica kontinuirano radi na poboljšanju odnosa prema okolini, kroz sistemski pristup upravljanju otpadom, kontrolu okolinskih aspekata, identifikaciju i primjenu zakonske legislative, ispunjenje postavljenih okolinskih ciljeva te korektivnim mjerama. Implementacijom sistema upravljanja energetska efikasnošću planirano je dodatno poboljšanje odnosa Podružnice prema okolini, jer se ostvarujući uštede energije posljedično štede sirovine i čuvaju energetska rezerve, što rezultira pozitivnim okolinskim efektom.

Upravljanje okolinom, koje je prepoznato kao zaseban proces, vrednovano je u smislu određivanja konteksta organizacije i potencijalnih rizika, te su razmatrane mjere za identificirane rizike i prilike.

ED Sarajevo

Usluga recertificiranja sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa standardom ISO 9001:2015 i certificiranja sistema upravljanja energijom (EMS) u skladu sa standardom ISO 50001:2018 je realizirana krajem juna 2024. godine. Podružnica „Elektro distribucija“ Sarajevo je stekla certifikate standarda ISO 9001:2015 i ISO 50001:2018 s rokom važenja do 21. 8. 2027. godine uz obaveznu provedbu godišnjih nadzornih audita.

Iz oblasti okolinskog upravljanja Podružnica kontinuirano radi na poboljšanju odnosa prema okolini kroz sistemski pristup upravljanju otpadom i primjeni zakonske legislative. U skladu s procedurom Praćenja, identifikacije i ocjenjivanja zakonskih i drugih zahtjeva iz oblasti upravljanja okolinom, u 2024. godini, provedeno je redovno godišnje ocjenjivanje postojanja uslova za provođenje zakonskih i drugih zahtjeva iz oblasti upravljanja okolinom za oblast djelovanja Podružnice „Elektro distribucija“ Sarajevo. U toku 2024. godine dva puta je izvršeno ažuriranje registra zakonskih i drugih zahtjeva iz oblasti upravljanja okolinom u skladu s objavljenim izmjenama okolinske legislative. U skladu s procedurom Upravljanja otpadom u 2024. godini izrađena su trideset i četiri (34) plana upravljanja građevinskim otpadom.

10.

IZVJEŠTAJ O UVOĐENJU SISTEMA UPRAVLJANJA ENERGIJOM (EnMS)

IZVJEŠTAJ O UVOĐENJU SISTEMA UPRAVLJANJA ENERGIJOM (EnMS)

EPBiH provodi proces upravljanja energetsom efikasnošću u svojim organizacionim jedinicama prema ranijim odlukama o uspostavi strukture upravljanja energetsom efikasnošću. Usljed rastuće potrebe za povećanjem energetske efikasnosti i ušteda energije na strani proizvodnje (s fokusom na vlastitu potrošnju i specifičnim utroškom toplote kao ključnim energetske indikatorima), distribucije (smanjenje mrežnih distributivnih gubitaka) i potrošnje (posebno u kategorijama javnog snabdijevanja; domaćinstvima kao i u javnom sektoru), s ciljem ostvarivanja direktnih finansijskih efekata kao i radi smanjenja negativnog uticaja na okoliš, te smanjenja emisije CO₂ i povezanih finansijskih obaveza, potrebno je unaprijediti sistem upravljanja energijom u cijeloj organizaciji EPBiH, te ga uskladiti sa zahtjevima Sistema upravljanja energijom prema ISO 50001. Ove aktivnosti ne prejudiciraju zakonsku obavezu prema aktuelnom zakonodavstvu iz domena EnEf u FBiH, a što se odnosi na evidentiranje potrošnje objekata u sistemu EMIS, kao i certificiranje zgrada/objekata EPBiH radi određivanja klase energetske efikasnosti.

S tim u vezi u 2024. godini radilo se na provođenju energetske audita u svim djelatnostima i dijelovima Koncerna EPBiH te uspostavi ključnih energetske pokazatelja, uz definisanje mjera za unapređenje praćenja i poboljšanja energetske indikatora. Sistem upravljanja energijom je potrebno kontinuirano provoditi u kratkoročnim i dugoročnim okvirima u svim djelatnostima/dijelovima, uz dokumentiranje cjelokupnog procesa, kroz instrumente postavljanja ciljeva, te planiranja i realizacije mjera za unapređenja i poboljšanja, s kvantificiranim i ambicioznim ciljevima povećanja energetske efikasnosti i ušteda energije.

U pogledu ključnih energetske indikatora **Proizvodnje** u 2024. godini, **ukupni ostvareni specifični utrošak toplote (kJ/kWh)** u TE u 2024. godini iznosio je 12.687 kJ/kWh (28,37% neto efikasnosti) i bio je veći od planiranog za 892 (kJ/kWh) ili za 7,56%, a za 92 (kJ/kWh) ili za 0,72% manji u odnosu na ostvarenje iz 2023. godine kada je iznosio 12.779 kJ/kWh (28,17% neto efikasnost).

Ukupna vlastita potrošnja elektrana u 2024. godini je na nivou 8,7%, što je poboljšanje u odnosu na 2022. godinu kada je iznosila 8,9%, ali predstavlja pogoršanje u odnosu na 2023. godinu kada je iznosila 8,4%. Glavni razlog veće ukupne vlastite potrošnje je procentualno manji udio proizvodnje iz HE u ukupnoj proizvodnji elektrana EPBiH. Međutim, gledajući pojedinačno TE, došlo je do daljnjeg degradiranja indikatora vlastite potrošnje.

Glavni razlog registriranog pogoršanja efikasnosti kao i vlastite potrošnje u TE je pogoršani kvalitet isporučenog uglja (iz razloga što rudnici Koncerna EPBiH ne isporučuju dovoljne količine i kvalitet uglja), te pogon s ugljevima koji izlaze iz projektnih parametara u režimima s nižom neto efikasnošću (zbog nemogućnosti dostizanja optimalnih opterećenja u radu blokova TE s ugljevima koji nisu projektni). To je uticalo direktno i indirektno na nižu efikasnost kao i na veću vlastitu potrošnju postrojenja TE.

Potrebno je planom mjera raditi na povećanju kvantiteta i kvaliteta isporuke projektnih ugljeva, kratkoročno u 2025. godini, ali i u srednjoročnom narednom periodu, s pogledom najmanje do 2030., te započeti s realizacijom preostalih planiranih modernizacija na Bloku 7 TE „Kakanj“ i Bloku 4 TE „Tuzla“.

U pogledu ključnih energetske indikatora Distribucije u 2024. godini, rezultati su približno u skladu s planom. **Distributivni gubici** u 2024. godini ostvareni su u količini od 395,84 GWh, što je na nivou od 7,60% u odnosu na bruto distributivnu potrošnju. Mrežni gubici u elektrodistributivnoj mreži EPBiH u odnosu na bruto energiju u 2024. od 7,60% su za nijansu niži (bolji) u odnosu na 2023. godinu (kada su iznosili 7,61%).

Ukupna potrošnja električne energije u 2024. godini ostvarena je u količini od 5.703,7 GWh, što je za 162,0 GWh ili za 2,9% više od plana, a za 184,9 GWh ili za 3,4% više nego u 2023. godini.

U PTZ Direkcije u 2024. godini evidentirana je veća **ukupna potrošnja električne energije u kWh** u odnosu na prethodnu 2023. godinu, te je shodno tome veća i potrošnja energije u kWh/m². Evidentan je trend sve većeg povećanja potrošnje vode, naročito u toku 6 - 9. mjeseca, što je posljedica dužeg aktiviranja fontane i korištenja vode za održavanje zelenih površina oko objekta (zbog evidentnih deficita padavina u proteklih godinama).

Za 32 SUS vozila smanjena je **ukupna prosječna potrošnja goriva** (l/100km), sa 8,00 l/100km u 2023. godini, na 6,26 l/100km u 2024. godini. Benzinskim motorima se u odnosu na dizel-motore postiže poboljšanje okoliša, što se za sada ne evidentira. S druge strane, evidentno je sve manje korištenje električnih vozila (za dva EV koja se koriste u PTZ Direkcije, pređeno je 7.029 km u 2023. godini, dok je u 2024. godini broj pređenih kilometara smanjen na 5.285 km) u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu za cca 25 %, te je stoga potrebno naći razloge i nastaviti podsticati odgovarajućim mjerama veće

IZVJEŠTAJ O UVOĐENJU SISTEMA UPRAVLJANJA ENERGIJOM (EnMS)

korištenje EM vozila u odnosu na vozila SUS.

Nastavno na opredjeljenje Energetskog komiteta EPBiH, u skladu sa Smjernicama (poglavlje **Sistem upravljanja energijom – Energetska efikasnost**) te usvojenim Planom poslovanja EPBiH za period 2025 - 2027. godina, pokrenute su aktivnosti na izradi Programa za izgradnju FNE za vlastite potrebe na vlastitim krovovima objekata i zemljištu u vlasništvu EPBiH (proizvodne podružnice, ED/distributivne podružnice, područja snabdijevanja). U 2024. godini je sagledana mogućnost izgradnje FNE za vlastite potrebe na postojećim krovovima vlastitih objekata u vlasništvu EPBiH. U prvoj fazi realizacije projekta, kroz inicirani pilot-projekt plan je da se izgradi po jedna FNE na krovovima postojećih objekata u svakoj proizvodnoj i distributivnoj podružnici, dok bi druga faza pored preostalih objekata u vlasništvu EPBiH uzela u obzir i izgradnju FNE na zemljištu u vlasništvu EPBiH. Navedeno predstavlja dio integralnih aktivnosti EPBiH na poduzimanju mjera za uštede električne energije u objektima EPBiH kroz izgradnju FNE za vlastite potrebe. Cilj je kontinuirano ostvarivanje ušteda električne energije, odnosno pokrivanje vlastite potrošnje u objektima proizvodnih i ED podružnica. Također je pokrenuto i sagledavanje, putem EPBiH ESCO usluge, projekta prosumers za domaćinstva.

*S ciljem nastavka kontinuiranog **upravljanja energijom** te uspješnog okončanja procesa izgradnje i implementacije EnMS (**Energy Management System**) u svim organizacionim dijelovima Koncerna EPBiH, za 2025. godinu postavljaju se sljedeći ciljevi:*

1. *Primjenjivati zakonske odredbe i aktivnosti iz domena energetske efikasnosti u FBiH.*
2. *Nastaviti praćenje energetske efikasnosti u svim djelatnostima/dijelovima EPBiH, uz daljnje unapređenje praćenja i poboljšanja energetske performansi.*
3. *Pripremiti, usvojiti te kontinuirano primjenjivati Akcioni plan mjera za uštede energije u krajnjoj potrošnji (kod kupaca).*
4. *Izvršiti pripreme (angažman akreditiranih kuća) za preaudit i audit (certificiranje prema EN ISO 50001:2018 od strane akreditirane kuće) proizvodnih i distributivnih podružnica.*
5. *Okončati audit (certificiranje prema standardu EN ISO 50001:2018 od strane akreditirane kuće) proizvodnih i distributivnih podružnica.*
6. *Realizirati pilot-projekte izgradnje FNE na vlastitim objektima EPBiH kao i pilot-projekt prosumers.*

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

EPBiH je uspjela realizirati zadatke definisane zakonskim okvirima tj. proizvodnja, distribucija i snabdijevanje kupaca električnom energijom, koji su se odvijali u kontinuitetu, te su potrebe krajnjih kupaca zadovoljene u najvećoj mogućoj mjeri.

Obilježja poslovanja u toku 2024. godine mogu se rezimirati kroz sljedeće:

- nepovoljna hidrološka situacija uzrokovala je manju proizvodnju HE u odnosu na plan za 121,1 GWh i manje u odnosu na prethodnu godinu za 381,3 GWh; sumarno stanje akumulacija bilo je za 38,7% manje od planiranih;
- ukupne zalihe uglja na depoiima početkom godine bile su veće od planiranih, dok je nabavka uglja u toku godine bila za 19,8% ispod ugovorenih količina isporuka, uz nešto lošiji kvalitet od planiranog po osnovu toplote nabavljenog uglja; proizvodnja u termoelektranama je bila manja od plana za 10,4%; može se konstatovati da su neki rudnici značajno podbacili kad su u pitanju proizvodnja i isporuka uglja za potrebe termoelektrana; s krajem decembra su ukupne zalihe uglja bile dosta ispod planiranog nivoa; ostvarena toplotna vrijednost nabavljenog i utrošenog uglja je bila iznad ostvarene za 2023. godinu;
- ukupna proizvodnja električne energije manja za 10,2% od planirane, te manja za 0,3% u odnosu na 2023. godinu; raspoloživost većine proizvodnih postrojenja je bila ispod planiranog nivoa, ali je mogla biti ostvarena i veća proizvodnja u TE da su bile raspoložive planirane količine i toplote/kvalitet uglja; prosječno ostvareni specifični trošak toplote uglja (12.687 kJ/kWh) za 7,6% veći od planiranog; manji od ostvarenog za 2023. godinu za 0,7%;
- ukupna potrošnja električne energije veća za 2,9% od planirane i za 3,4% veća od potrošnje prethodne godine; potrošnja kupaca na 110 kV naponu niža od plana za 7,4%, te veća za 0,6% u odnosu na prošlu godinu; bruto distributivna potrošnja je bila iznad planiranog nivoa za 4,1%, gdje je i potrošnja krajnjih kupaca EPBiH bila iznad planirane; distributivni gubici ostvareni iznad plana za 5,7%, a osnovni razlog za povećanje procenta gubitaka je nepovoljnija struktura potrošnje, odnosno značajno povećanje udjela potrošnje kod

kategorije domaćinstva u ukupnoj potrošnji, jer potrošnja kod te kategorije prouzrokuje najveće tehničke gubitke; svi kupci su redovno snabdijevani električnom energijom, a realizirani su dugoročni i kratkoročni ugovori u djelatnosti Trgovine, te u najvećoj mogućoj mjeri i ugovori u vezi s pomoćnim uslugama;

- kupovina električne energije za havarijske situacije (uključujući i saniranje deficita energetske resursa) bila je veća od planirane po planu za 371,5 GWh, ali uz više troškove i višu prosječnu nabavnu cijenu od planskih; količina nabavljene energije za havarijske situacije povećana u odnosu na 2023. godinu za 90,7%;
- prihodi od prodaje električne energije krajnjim kupcima su manji od planiranih za 1,7% kod snabdijevanja krajnjih kupaca, na što je uticao smanjen obim proizvodnje električne energije, Odluka Vlade FBiH o uvođenju ograničenja povećanja prodajnih cijena na tržišnom snabdijevanju, prolongiranje roka za primjenu propisanih kriterija za gubitak prava na javnu uslugu snabdijevanja, te kašnjenje u primjeni novih tarifnih stavova za kupce na javnoj usluzi snabdijevanja;
- po osnovu promjene cijena javnog snabdijevanja ukupni ostvareni efekat je dodatni prihod 21 mil. KM kao rezultat gubitka prava na javnu uslugu snabdijevanja i novih cijena na javnoj usluzi snabdijevanja;
- u 2024. godini ostvaren je gubitak prije oporezivanja u iznosu od 57,96 mil. KM (planirana dobit od 0,9 mil KM, a 2023. godine gubitak prije oporezivanja je iznosio 327,6 mil. KM).

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU 2024

*IZDAVAČ - JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo
Vilsonovo šetalište 15, 71000 Sarajevo, BiH
LEKTORISANJE - Indira Osmić
DIZAJN - Minja Mirković-Husić*